

بخش خصوصی زیر پر و بال دانش بنیانها را می‌گیرد	صنعت گوهر سنگ نگران آینده است	ماینر کار آفرینی برای دانش بنیانها	دولت سبزه دهم در بوته نقد	چشم انداز صنعت خودرو در ۱۴۰۱	دولت در ۳۶۵ روز دوم
--	-------------------------------	------------------------------------	---------------------------	------------------------------	---------------------

پرونده
هفته دولت
۸ تا ۱۴ شهریور

دولت و هزار راه نرفته

- ۱ هم افزایی فرامرزی ضرورت توسعه صنعتی
- ۲ تحقق اهداف با آنالیز مشکلات
- ۳ از ایجاد انحصار جلوگیری کنیم
- ۴ فرصتی برای بیان کمبودهای صنایع معدنی
- ۵ چشم اصناف به حمایت دولت است
- ۶ ریشه های قاچاق در ضعف تولید داخلی است
- ۷ ضرورت نظارت حداکثری بر عملکرد صنایع
- ۸ شاخص های کلان اقتصاد زیر ذره بین
- ۹ از اصلاح الگوی کشت تا حفظ منابع آبی
- ۱۰ اولویت های دولت از نگاه مجلس

منتشر می‌کند: صنایع معدن تجارت

ویژه نامه چهاردهمین نمایشگاه متالکس

چهاردهمین نمایشگاه بین المللی تخصصی

متالورژی، فولاد، ریخته‌گری ماشین آلات و صنایع وابسته

کمربندی شرقی/روبروی منقله روشن دشت
نمایشگاه بین المللی اصفهان
برگزار کننده: شرکت رستاک باهوزین
تلفن: ۰۲۱ ۸۸۳۲۶۴۵۵-۷

۱۰ الی ۱۳ شهریور ماه ۱۴۰۱
ساعت بازدید: ۱۰ تا ۱۸

14th International Specialized Exhibition of
Metallurgy, Steel, Foundry Machinery & related Industries

1-4 September 2022 Isfahan International Exhibition Center, Iran
Opening Hours: 10-18
www.isfahanfair.ir
Organizer: Rastak Pad Vision Co.
Tel: +98-21-88346455-7

metallurgyonline
+989120295784
metalex@rastak-expo.com

تلفن جذب آگهی دفتر مرکزی:
۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶ - ۰۲۱-۸۸۷۲۲۷۳۳۲

دفتر سرپرستی اصفهان:
۰۹۱۳۱۱۳۵۲۹۱ - ۰۳۱-۳۴۳۲۷۴۴۶

METAL EXPO 2022

دولت مردم

شنبه پنجم شهریورماه: خانواده و سلامت

فراخوان تجدید ارزیابی کیفی مناقصه گران

شماره ۱۴۰۱/۸

شرکت سهامی برق منطقه‌ای کرمان (به عنوان دستگاه مناقصه گزار) در نظر دارد تجدید ارزیابی کیفی جهت تأمین و تحویل یک دستگاه پست سیار ۱۳۲/۲۰ کیلوولت ۳۰ مگاوات آمپر به شماره ثبت ۱۴۰۶۰۰۰۲۶ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری ارزیابی کیفی از دریافت اسناد و تحویل اسناد استعلام تجدید ارزیابی کیفی تا تهیه لیست پیشنهاد دهندگان دارای صلاحیت از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سناد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است پیشنهاد دهندگان در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در فراخوان محقق سازند.

لذا کلیه شرکت‌های واجد شرایط مرتبط با موضوع فوق‌الذکر که مایل به شرکت در تجدید ارزیابی کیفی هستند به شرح ذیل دعوت می‌گردد.

۱- تاریخ انتشار فراخوان در سامانه: ساعت ۱۲ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۰۶

۲- آخرین مهلت دریافت مدارک استعلام تجدید ارزیابی کیفی از سامانه: ساعت ۱۲ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۱۰

روابط عمومی شرکت سهامی برق منطقه‌ای کرمان

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۰۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۰۶

دولت و هزار راه نرفته

شود تا وضعیت کشور در حوزه‌های صنعت، معدن و تجارت بهبود یابد، پرداخته‌ایم. بسیاری از کارشناسان معتقدند دولت سیزدهم تا امروز، نشان داده عزم خود را برای حل مشکلات جزم کرده است. این دولت با شعار فسادستیزی و احیای امید با به عرصه سیاسی گذاشت، اما آیا تاکنون در این مسیر موفق بوده و برای تحقق این هدف چه الزاماتی را باید رعایت کند؟ با پرونده این هفته همراه شوید تا نظر کارشناسان را در پاسخ به این سوال و سوالات دیگر در این حوزه بخوانید.

بر همین اساس ایام این هفته در سال جاری به شرح زیر نام‌گذاری شد؛ چهارشنبه ۲ شهریور روز «میثاق با ولایت»، پنجشنبه ۳ شهریور «فساد ستیزی و عدالت»، جمعه ۴ شهریور «تحول و خلاقیت»، شنبه ۵ شهریور «خانواده و سلامت»، یکشنبه ۶ شهریور «اخلاق و معنویت»، دوشنبه ۷ شهریور «دانش و پیشرفت» و سه شنبه ۸ شهریور «شجاعت و عقلائیت». در پرونده هفته گذشته به‌مناسبت یکسالگی دولت به راهی که تا امروز پیموده شده نگاه کردیم و در این شماره به راهی که لازم است پیموده

سالروز انفجار دفتر نخست‌وزیری در ۸ شهریور سال ۱۳۶۰ و شهادت دو یار دیرین امام (ره) و انقلاب و دو اسوه علم و تقوا، شهید محمدعلی رجایی رئیس‌جمهوری و محمدجواد باهنر نخست وزیر وقت که نمونه‌ای از دولتمردان مردمی بودند، به‌منظور آشنایی مردم با فعالیت‌ها و بیان اهداف و برنامه‌های دولت، هفته‌ای به نام هفته دولت نام‌گذاری شده که هر سال از دوم تا هشتم شهریور برگزار می‌شود. دولت‌ها هر سال با نام‌گذاری روزهای این هفته، بخشی را موردتوجه قرار می‌دهند.

دولت در ۳۶۵ روز دوم

سیزدهمین انتخابات ریاست‌جمهوری ایران در ۲۸ خرداد ۱۴۰۰ همزمان با انتخابات ششمین دوره شوراهای اسلامی شهر و روستا برگزار شد. در این انتخابات، هشتمین رئیس‌جمهوری ایران با آرای مردم انتخاب شد. طبق قانون اساسی ایران، حسن روحانی باتوجه به دو دوره ریاست‌جمهوری پیاپی، در این انتخابات حق نامزد شدن نداشت. سید ابراهیم رئیسی ۱۳ خرداد ۱۴۰۰ با حضور در برنامه «ایران ما» شبکه جهانی جام جم که با هدف گفت‌وگو با ایرانیان خارج از کشور اجرا شد، به‌عنوان نامزد سیزدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری با تأکید بر اینکه اولویت اصلی دولت من سفره مردم است، گفت: «محل خشکاندن ریشه فساد در دستگاه اجرایی است و با اصلاح سازکارها می‌توان جلوی تولید فساد را گرفت.»

وی در این برنامه در بیان دلایل و انگیزه شرکت در رقابت‌های انتخاباتی گفت: «انگیزه بنده برای حضور در این عرصه چند مسئله است؛ اول شرایط و وضعیت کشور که وضعیت خوبی به لحاظ اجرایی مشاهده نمی‌شود و در حوزه‌های مختلف ما نوعی از بی‌عدالتی و سوءمدیریت را می‌بینیم؛ در حالی که امکان رفع این مشکلات کاملاً وجود دارد. امروز مردم دغدغه دارند؛ دغدغه معیشت، گرانی، بیکاری و مسکن و مشکلاتی از این دست مردم عزیزمان را احاطه کرده است. این دغدغه‌ها موجب شکل‌گیری برخی از ناامیدی‌ها شده اما این ناامیدی‌ها می‌تواند نباشد.»

رئیس‌ی که آن روزها در کسوت رئیس قوه قضاییه فعالیت می‌کرد، با اشاره به اینکه جایگاه فعلی بنده جایگاه مطالبه‌گری است و فردا در جایگاه ریاست‌جمهوری حتماً باید پاسخگو باشم، افزود: «اینجا کار، کار مهمی است اما آنچه که مهم‌تر از اینجاست بخش قوه اجراییه است. اگر سازکارها در نظام اداری کشور اصلاح شود و بستر رانت از بین برود ما شاهد پرونده‌های فساد نخواهیم بود؛ پس محل خشکاندن ریشه فساد در دستگاه اجرایی است. بنابراین یکی دیگر از دلایل حضور بنده این است که به سراغ علت‌ها و معلول‌ها برویم. دستگاه اجرایی جایی است که علت‌ها را رقم می‌زند و از دستگاه قضایی جایی است که به معلول‌ها رسیدگی می‌کند.»

با جست‌وجو در سخنرانی‌های ایام مناظرات و تبلیغات انتخاباتی هر یک از نامزدهای ریاست‌جمهوری به بسیاری از این دست سخنان برمی‌خوریم. ابراهیم رئیسی به‌عنوان نامزد انتخابات سیزدهمین دوره ریاست‌جمهوری ایران نیز در آن ایام با بیان شعارها و برنامه‌های خود موفق به جلب اکثریت آرای رای‌دهندگان شد و از ساختمان قوه قضاییه به کاخ ریاست‌جمهوری نقل‌مکان کرد.

یک سال از روزی که ابراهیم رئیسی زمامدار پاستور شد، می‌گذرد. او در حالی سال اول ریاست‌جمهوری خود را پشت سر گذاشت که در این مدت، با انواع و اقسام مشکلات مواجه بوده است؛ از بلایای طبیعی و اعتراضات مردمی تا فشارهای بین‌المللی بر پرونده بگرام و کرونا و...

محدودیت‌های ناشی از تحریم و تداوم مذاکرات در کنار مشکلات ناشی از کرونا روزهای نه‌چندان خوشایندی را در یک سال گذشته برای دولت رقم زد. سیل ماه گذشته و خسارات وارده به جان و مال مردم نیز مزید بر علت شد. با این همه شاید یکی از مهم‌ترین اقدامات دولت رئیسی در یک سال گذشته را باید حذف ارز ترجیحی یا همان ارز ۴۲۰۰ تومانی دانست؛ اقدامی که هنوز هم موافقان و مخالفان بسیاری دارد. در پی این تصمیم نرخ برخی خوراکی‌ها و مواد غذایی افزایش یافت و همین موضوع اعتراضات شدید مردم را به‌دنبال داشت؛ اعتراضاتی که از خوزستان آغاز شد و کم‌کم به مردم شهرهای دیگر نیز رسید. این تصمیم دولت در قالب جراحی بزرگ اقتصادی فشار تورمی و گرانی را آتقدیر بالا برد که این روزها کمتر کسی با رضایت از عملکرد دولت رئیسی صحبت می‌کند. هرچند بنا به گفته برخی کارشناسان انجام این جراحی اقتصادی ضرورت داشته اما از نگاه برخی دیگر اجرای یکباره آن بدون فراهم کردن شرایط اجرا و در وضعیت سخت تحریمی شوکی سنگین به معیشت مردم وارد کرد.

علاوه بر موارد یادشده استغای حجت‌الله عبدالملکی از سکانداری وزارت کار و کارت زرد مجلس به فاطمی‌امین، وزیر صمت از دیگر چالش‌های نخستین سال دولت رئیسی بود. در همین یک سال دو بار اعتراض مجلسی‌ها از وزیر یکی از وزارتخانه‌های کلیدی دولت بالا گرفت و دولت مجبور به حل و فصل امور شد. نارضایتی بهارستان‌نشینان از وزیر صمت تا جایی پیش رفت که استیضاح او را کلید زدند، اما دولت با ارائه پیشنهاد برای تفکیک وزارت صمت به دو وزارتخانه، زمان استیضاح را به تعویق انداخت. ساداتی‌نژاد، وزیر کشاورزی که روزی ردای نمایندگی بر تن داشت و رئیس کمیسیون کشاورزی بود نیز در ۲۱ تیر دومین کارت زرد مجلس به دولت را از آن خود کرد.

موارد یادشده بخشی از تجربیات ۳۶۵ روز گذشته دولت رئیسی بود. چند روزی است که دولت سیزدهم دومین سال سکانداری را آغاز کرده است.

صمت هم به سهم خود و براساس رسالت رسانه‌ای، در پرونده هفته گذشته آنچه دولت در یک سال گذشته انجام داد را مرور کرد و در پرونده این شماره به بیان آنچه «باید» یا «می‌توان» در ۳۶۵ روز آینده یا ۳ سال باقیمانده عمر دولت سیزدهم انجام داد، پرداخته است. آنچه مسلم است معیشت مردم و بهبود شرایط اقتصاد در صدر خواسته‌ها قرار دارد و تحقق این هدف نیز جز با بهبود شرایط تولید و رابطه با جهان میسر نبوده و نیست.

۸ رئیس دولت، ۸ سلیقه متفاوت

تاکنون ۱۳ دولت اداره امور اجرایی را در دست گرفته‌اند که هر کدام سلیقه متفاوتی با یکدیگر داشته‌اند. ۸ رئیس دولت اعم از نخست‌وزیر و رئیس‌جمهوری، با سلیقه‌های سیاسی متفاوت روی کار آمده‌اند که طبیعتاً هر یک کم و بیش در طول دوره زمامداری خود قدمی برای تثبیت و پیشرفت نظام برداشته‌اند.

در این گزارش نگاهی اجمالی به دولت‌های گذشته و نقش آنها در پیشرفت ایران داشته‌ایم.

دولت اول و دوم

نخستین دولتی که در نظام جمهوری اسلامی تشکیل شد، دولت موقت بود که توسط مهندس مهدی بازرگان تشکیل شد. بازرگان را شورای انقلاب به امام خمینی (ره) معرفی کرد و ایشان نیز حکم وی را تنفیذ کردند. دولت بازرگان برآمده از تفکر ملی‌گرایسی بود که در آن زمان گروهی به‌نام نهضت آزادی این تفکر را در جامعه نمایندگی می‌کرد. در دورانی که تقریباً هیچ یک از انقلابیون تجربه کشورداری و اداره دولت را نداشتند، شاید بتوان ترکیب دولت موقت را گزینه مناسبی برای استقرار نظام جدید در ایران قلمداد کرد؛ دولتی که گرچه عمر کوتاهی داشت، اما نقش مثبتی در زمینه انتقال قدرت به رئیس‌جمهوری انتخابی ایفا کرد. ابوالحسن بنی‌صدر نخستین رئیس‌جمهوری در ایران بود که با رای مستقیم مردم انتخاب شد. آغاز به کار بنی‌صدر با حمله عراق به ایران همزمان شد. در نهایت او در خرداد سال ۱۳۶۰ از مجلس شورای اسلامی رای عدم کفایت سیاسی گرفت و از

ریاست‌جمهوری خلع شد. پس از خلع بنی‌صدر از ریاست‌جمهوری به‌دلیل عدم کفایت سیاسی، بار دیگر انتخابات ریاست‌جمهوری برگزار شد و محمدعلی رجایی که مسئولیت نخست‌وزیری را در دولت قبلی بر عهده داشت به ریاست‌جمهوری رسید. رجایی تفکراتی نزدیک به نیروهای انقلاب داشت و به همین دلیل خیلی زود محبوب مردم شد. عمر این دولت فقط ۲۸ روز بود و در پی انفجار در دفتر نخست‌وزیری و شهادت رجایی پایان یافت. شاید کمتر کسی فکر می‌کرد که ۲ سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی باز هم دولت موقت برای زمینه‌سازی انتقال قدرت تشکیل شود. این بار به‌دلیل ناتمام ماندن دولت انقلابی رجایی، دولت موقت تشکیل شد؛ با این تفاوت که این بار نیروهای معتقد به انقلاب در زمینه اداره کشور باتجربه‌تر شده بودند و می‌توانستند دولتی تشکیل دهند که از پس اداره امور برآید. آیت‌الله مهدوی‌کنی نخست‌وزیر این دولت موقت شد و اعضای کابینه را تقریباً همان وزرای دولت شهید رجایی تشکیل می‌دادند.

دولت سوم و چهارم، مدیریت جنگ

عمومی دنیا را با خود همراه کند تا بلکه تجاوز عراق به ایران به رسمیت شناخته شود. مهم‌ترین اتفاق در این دوره پذیرش قطعنامه ۵۹۸ ازسوی ایران بود که به پایان درگیری‌های نظامی بین دو کشور منجر شد. شرایط جنگ باعث شده بود دخالت دولت در اقتصاد به حد بالای خود برسد. بخش خصوصی عملاً مجالی برای فعالیت اقتصادی نداشت و همه چیز در کنترل دولت بود. البته مدافعان چنین سیاستی معتقدند شرایط ویژه آن زمان ایجاب می‌کرد دولت در همه امور دخالت داشته باشد، چراکه اوضاع عادی بر جامعه حاکم نبود و دولت باید ضمن کنترل اوضاع داخلی، نیازهای جبهه را نیز تامین می‌کرد. با پایان دولت چهارم و بازنگری در قانون اساسی، پست نخست‌وزیری حذف شد تا میرحسین موسوی هفتادوهمین و آخرین نخست‌وزیر در تاریخ معاصر ایران باشد.

به هر حال پس از فرازونشیب‌های فراوان و در حالی که نظام جمهوری اسلامی تقریباً دوران گذار خود را طی کرده بود، دوباره انتخابات ریاست‌جمهوری برگزار و آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای به ریاست‌جمهوری برگزیده شد و ایشان نیز مهندس میرحسین موسوی را به‌عنوان نخست‌وزیر به مجلس معرفی کرد. کابینه موسوی از مجلس رای اعتماد گرفت و به این ترتیب برنامه‌ریزی بلندمدت برای اداره کشور آغاز شد. تمام دوران نخست‌وزیری موسوی با دوران جنگ همزمان بود و به همین دلیل این دولت نقش ویژه‌ای در اداره کشور و همچنین برنامه‌ریزی برای آینده بر عهده گرفت. به‌خاطر شرایط ناشی از جنگ دولت مجبور شد سیاست‌های انقباضی را در اقتصاد در پیش بگیرد و کالاهای اساسی مردم را از طریق نظام کوپنی توزیع کند. علاوه بر این، در عرصه سیاست خارجی نیز دولت ضمن تحمل فشارهای خارجی سعی داشت افکار

دولت پنجم و ششم، توسعه اقتصادی

سهم پروژه‌های عمرانی از بودجه کشور افزایش یافت و به‌دنبال آن نگاه دولت به فضای سیاسی و فرهنگی کشور با کمی تنگ‌نظری همراه بود. هاشمی رفسنجانی سعی داشت ضمن استفاده از نیروهای راست‌گرای سنتی، نیروهای چپ را هم همراه خود در دولت داشته باشد تا به این ترتیب تعادل را در ترکیب کابینه رعایت کند اما عملاً نگاه راست سنتی بر برنامه‌ها و تصمیمات دولت غالب می‌شد. همین سرخوردگی چپ‌ها از حضور مؤثر در دولت موجب شد این طیف در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری هفتم، فعالیت‌های خود را بیشتر کند تا دوباره دولت را در دست بگیرند.

از مهم‌ترین اتفاقات رخ داده در این دولت می‌توان به متجاوز شناخته شدن عراق در جنگ با ایران ازسوی سازمان ملل و همچنین بازسازی تاسیسات زیربنایی کشور که به‌خاطر جنگ تخریب شده بود اشاره کرد. حضور ۲۰ میلیونی مردم در انتخابات ریاست‌جمهوری یکی دیگر از مهم‌ترین اتفاقاتی است که در این دولت رخ داد.

دولت نهم و دهم، دولت مهرورزی

عمده‌ای از برنامه‌های خود را اجرایی کند. سفرهای استانی هیات دولت نیز در همین راستا انجام شد که می‌توان آن را جدا از چگونگی اجرا به‌عنوان یکی از دستاوردهای مهم و موفق دولت‌های نهم و دهم ارزیابی کرد. یکی دیگر از اقدامات مهمی که در دولت احمدی‌نژاد انجام شد، هدفمندی یارانه‌ها بود که از مدت‌ها قبل برای آن برنامه‌ریزی شده بود؛ هرچند به‌عقیده بسیاری از صاحب‌نظران عوامل بسیاری در درست اجرا نشدن آن دخیل بودند. سهمیه‌بندی بنزین، رسیدگی به روستاها، اجرای طرح مسکن مهر، تولید بنزین در پالایشگاه‌های داخلی و افزایش طول بزرگراه‌ها و آزادراه‌های کشور بنا بر آمار رسمی، از جمله دستاوردهای احمدی‌نژاد در دولت‌های نهم و دهم است.

با آغاز ریاست‌جمهوری اکبر هاشمی رفسنجانی عملاً دوره حضور چپ‌ها در اداره امور کشور به پایان رسید و نیروهای منتسب به طیف راست با گرایش محافظه‌کارانه و معتقد به اقتصاد بازار وارد عرصه اجرایی کشور شدند.

فعالیت دولت پنجم با پایان جنگ و آغاز دوران سازندگی همزمان شده بود و به همین دلیل رویکرد عمده دولت در این مقطع زمانی، اقتصادی بود. توجه دولت به ساختن ویرانه‌های ناشی از جنگ معطوف شد و توسعه اقتصادی مد نظر دولتمردان قرار گرفت. نخستین برنامه پنج‌ساله توسعه اقتصادی بعد از انقلاب در این دولت اجرا شد.

با نگاهی به کارنامه این دولت می‌توان دریافت سیاست باز اقتصادی و وضع قوانین ضد انحصار از جمله اقدامات مؤثر دولتمردانی بوده که در آن دوران مسئولیت اجرایی کشور را بر عهده داشتند. رویکرد دولت به سازندگی موجب شد وزارتخانه‌های دخیل در این حوزه گرایش تکنوکرات و عملگرایانه داشته باشند که کم‌کم به رویکرد غالب دولت پنجم تبدیل شد.

دولت هفتم و هشتم، توسعه سیاسی

به کاهش بدهی‌های خارجی کمک شایانی کرد. تأکید بر ایجاد رشد اقتصادی و راه‌اندازی طرح‌های عمرانی، کارخانه‌ها و ظرفیت‌های خالی در دولت هاشمی باعث شد رقم بدهی‌های خارجی کشور از ۶.۵ میلیارد دلار در سال ۶۸ به ۱۶ میلیارد دلار در انتهای سال ۷۵ افزایش یابد اما افزایش نرخ نفت از سال ۷۵ به کاهش سطح بدهی‌های کشور کمک کرد و دولت رفسنجانی و پس از آن دولت خاتمی موفق شدند بدهی‌های کشور را به‌موقع پرداخت کنند یا در سررسید آنها برخی مبالغ بدهی‌ها را استمهال کرده و فرصت دوباره‌ای از طرف خارجی برای پرداخت بدهی‌ها بگیرند.

با پایان دولت سازندگی، نیروهای چپ که فعالیت‌های سیاسی خود را افزایش داده بودند، موفق شدند دوباره به عرصه اجرایی کشور ورود پیدا کنند. سید محمد خاتمی که در دولت اول هاشمی مسئولیت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را بر عهده داشت با رای بالای مردم به ریاست‌جمهوری رسید. رویکرد عمده دولت در این برهه توسعه سیاسی و تقویت نهاد‌های مدنی بود. دولت در این زمان سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز را در پیش گرفت که با موفقیت همراه بود. همچنین رشد اقتصادی بیش از ۶ درصدی

دولت یازدهم و دوازدهم، تدبیر و امید

این دولت از بگرام، شیرینی این توافق به پایان رسید. این شرایط باعث کاهش شدید منابع ارزی و تضعیف مزیت‌های نسبی مانند بازارهای منطقه‌ای و در نهایت محدودیت منابع مالی شد و از آنجا که منابع بودجه عمومی کشور هنوز آماده قطع کامل ارتباط خود با منابع ارزی حاصل از فروش نفت نشده بود، کشور و دولت دچار شوک جدی شدند و تأثیر این امر بر فرآیندهای توسعه کشور نمایان شد. رخدادهای طبیعی و زیست‌محیطی و همه‌گیری کرونا نیز مزید بر علت شد تا دولت روحانی روزهای پایانی‌اش را سخت‌تر سپری کند.

خلاف روال قبلی که دولت یک دوره هشت‌ساله در دست اصلاح‌طلبان و یک دوره هشت‌ساله در دست اصولگرایان بوده، این بار اعتدال‌گرایان قدرت اجرایی را در دست گرفتند و حسن روحانی تلاش کرد با کنار هم قرار دادن طیفی از اصولگرایان و اصلاح‌طلبان معتدل در کابینه خود، به نیاز جامعه یعنی اعتدال پاسخ گوید.

دولت یازدهم در نخستین ماه‌های آغاز به کار خود تلاش کرد وجهه بین‌المللی ایران را بهبود بخشد و در این راستا حل و فصل مسئله هسته‌ای و رفع تحریم‌های ناشی از آن را در اولویت کاری خود قرار داد که منجر به انعقاد بگرام شد، اما با استقرار دولت جدید در ایالت متحده و خروج

دولت سیزدهم؛ دولت مردمی

اینکه این دولت در یک سال گذشته چه کرد را در پرونده هفته گذشته **سرمقاله** بررسی کردیم. در این پرونده به الزاماتی پرداخته‌ایم که در دومین سال پیش‌روی دولت باید در دستور کار قرار گیرد.

دولت سیزدهم جمهوری اسلامی ایران توسط هشتمین رئیس‌جمهوری، سید ابراهیم رئیسی که در انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ پیروز شد از ۱۲ مرداد ۱۴۰۰ آغاز به کار کرد.

چشم‌انداز صنعت خودرو
در ۱۴۰۱

امیرحسین کاکی

عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت

حدود دو دهه پیش در دولت نهم برای نخستین بار در تیمی حاضر شدم که قرار بود استراتژی صنعت خودرو را تدوین کند و هر دو مدیرعامل، هر دو خودرو ساز ادعای کردند ظرفیت هر خودرو ساز تولید ۲ میلیون خودرو در سال است. این در حالی بود که همه می‌دانستند این ظرفیت حداکثر ۱.۸ میلیون خودرو، آن هم بر مبنای ظرفیت خطوط رنگ کل خودرو سازی‌های کشور بود. رسیدن به ظرفیت تولید ۳ میلیون خودرو را در سال داخلی سازی، یک ظرفیت خیلی خوب است. البته همان زمان فرض بر این بود که تا سال ۱۴۰۰ اصل ۴۴ به‌طور کامل اجرا و صنعت کاملاً خصوصی می‌شود.

همچنین ایران به پیمان‌های جهانی تجارت می‌پیوندد و از زنجیره جهانی تامین و سرمایه بهره کامل می‌برد و فضای کسب و کار کشور، کاملاً رقابتی خواهد شد. قرار بود تعادل رقابتی مناسب بین واردات، تولید داخل و صادرات برقرار شود و دست کم ۳۰ درصد تولیدات داخل صادر شود و به تولید حدود یک میلیون خودرو برسد. همچنین قرار شد رتبه اول خاور میانه، پنجمی آسیا و یازدهمی جهان در تیراژ را حفظ کنیم و دارای پلتفرم ملی و البته چند پلتفرم مشترک و نظام طبقه‌بندی در زنجیره تامین شویم که هر تامین کننده رده یک خودش در سطح بین‌المللی قابل رقابت باشد و به‌صورت رقابتی بازار ایران را از آن خود کند. قرار بود چند مرکز پژوهشی را هم تکمیل و زنجیره ارزش را با سرمایه داخلی و خارجی به‌صورت راهبردی تکمیل کنیم.

البته در این حدود ۱۶ ساله که از انتشار نخستین ویرایش‌ها می‌گذرد، و ویرایش‌های گوناگونی روی این سند خورد. تاریخ چشم‌انداز آن از ۱۴۰۰ به ۱۴۰۴ تغییر کرد، اما اعداد اصلی سر جایش ماند. طی این سال‌ها هر وزیر آمد و رفت، ابتدا مدعی شد که این سند کارآمد نیست، اما پس از مدتی به‌ناچار همان ساختار را نگه داشت و دوباره اصل سند سر جایش ماند. اما قرار بود سند که تنها شامل چشم‌انداز و برنامه‌های کلان و راهبردهای اصلی است، به‌سرعت تکمیل و برنامه‌های اجرایی آن استخراج شود. اما دولت‌ها یکی پس از دیگری، وقت را تلف کردند و روی همان صفحات اصلی اولیه ماندند. نکته جالب اینجاست که طی این سال‌ها، بسیاری از فرضیات اجرا نشد. مثلاً اصل ۴۴ اجرا نشد و در چند سال گذشته، نه تنها دولت دخالت خود را در صنعت خودرو کم نکرد، بلکه در جزئی ترین کارهای دو خودرو ساز، بدون قبول مسئولیت، دخالت کرد.

دست کم یک دهه است که ما در شدیدترین تحریم‌های تاریخ قرار گرفته‌ایم و رشد کشور نزدیک صفر بوده است. هم‌زمان در این یک دهه، جهانی سازی نده معکوس کشید و ما عملاً هیچ استفاده‌ای از جهانی سازی، جز محاسبه قیمت مواد اولیه بر مبنای قیمت جهانی، نبریم! هیچ کدام از برنامه‌های سرمایه‌گذاری تدارک دیده‌شده، که البته بدون در نظر گرفتن بودجه لازم طراحی شده بودند، اجرا نشد. نمونه اخیر آن ساخت جاده‌های آزمون جاده‌ای و تکمیل امکانات تحقیقاتی و توسعه‌ای برای مجموعه‌های اصلی خودرو بود.

این مشکلات را بگذرانید کنار رفتارهای عجیب و غریب دولت در وزارت صنعت، معدن و تجارت و خودرو سازی‌ها، در دولت قبل ۴ بار وزیر تغییر کرد و واقعاً این وزرا تخته بهم ریخت. در ۶ سال گذشته هم که به علت شکست در سیاست گذاری‌ها، مجلس به دنبال جداسازی وزارت صنعت و تجارت بود، یک دنده عقب اساسی و شکست بزرگ در عرصه توسعه صنعتی.

این مسائل راهبردی را هم فراموش نکنیم، می‌رسیم به رفتار سیاست‌گذاران و دولت‌مدران در ۴ سال و نیم گذشته. در این مدت، هم‌زمان با تغییر وزرای صنعت، معدن و تجارت، چندین بار مدیرعاملان در ایران خودرو و سایپا تغییر کرد. قیمت گذاری دستوری بازار را به‌طور کامل بهم ریخت و صنعت خودرو را به‌طور زیر ساختی با چالش سرمایه‌گذاری و نقدینگی روبه‌رو کرد. حالا صنعتی داریم که دو خودرو ساز اصلی بیش از ۱۱۰ هزار میلیون تومان زیان رسمی دارند و حدود ۱۷۰ هزار میلیون تومان بدهی، تجهیزات آنها هم عمدتاً مستهلک شده است. بیش از ۱۰۰ مجوز بهره‌برداری داریم و ده‌ها خودرو ساز فعال که کار اصلی شان به‌جای تولید با ساخت داخل مناسب، مونتاژ کاری است. به‌جای آنکه پلتفرم مشترک داشته باشیم و تنوع طراحی و تولید خودرو داخلی، ده‌ها خودرو ساز ایرانی در رقابت با هم برای اخذ نمایندگی چینی‌ها در ایران هستند و بعضاً چند خودرو ساز داخلی برای این نمایندگی از یک خودرو ساز با هم رقابت می‌کنند.

البته در ۴ سال گذشته، کارهای خوبی برای داخلی سازی و تحقیقاتی هم انجام شده است. در زمینه موتورهای پیشرفته، گیربکس‌های اتوماتیک، پلتفرم برق و الکترونیک خودرو، بردهای کنترلی در خودرو، پلتفرم خودرو، خودرو برقی و هیبریدی ... کارهای متعددی انجام داده‌ام. اما متأسفانه و کلای مجلس به‌جای اینکه در عمل از این حرکت‌ها حمایت کنند، از وزیر صنعت، معدن و تجارت خواسته‌اند هر طور شده، مسیر واردات را هموار کنند. در حال حاضر، سیاست گذاری‌ها به سمتی می‌رود که به‌زودی با آزاد شدن منابع ارزی کشور و رفع تحریم‌ها، بیماری هلندی در کشور عود کند و کلاز پر آب صنعت خودرو بخورد و سیل واردات، بازارهای تشنه کشور را در خود غرق کند. به‌عبارتی به‌زودی موج عظیمی از فرار مغزها در صنعت خودرو دوباره آغاز خواهد شد.

با این اوضاع ضد جهانی شدن که در دنیا حاکم شده است و بیماری هلندی کشور در ۳ سال آینده، پیش‌بینی من از صنعت خودرو، مواجهه با یک صنعت کاملاً مونتاژی است که از سوی خودرو سازان چینی و روسی و نهایتاً ترکی مدیریت خواهد شد. شاید اعداد و ارقام تولید ۳ میلیون خودرو محقق نشود، اما قطعاً می‌توانم بگویم که دیگر خبری از آن محتوای مدنظر با ادامه این دست‌فرمان سیاست‌گذاری، نخواهد بود. یک میلیون صادرات هم که اصولاً در این شرایط فقط یک طنز تلخ سیاسی خواهد بود. البته خودرو سازان این وسط ضرر نخواهند کرد، ام اکثریت قطعه‌سازان ما، فدای این سیاست‌گذاری خواهند شد و مراکز تحقیقاتی هم فقط به‌عنوان یک عامل تبلیغاتی به‌سختی به حیات خود ادامه خواهند داد. نظام تولیدی مونتاژ کاری که نیاز به تحقیقات اصیل ندارد.

صنعت

کارشناسان صنعتی در بررسی چشم‌انداز یک سال پیش رو عنوان کردند

تحقق اهداف با آنالیز مشکلات

عکس: سمن

صنعت در کنار سایر بخش‌ها، یکی از بسترهای مهم تامین منابع مالی برای هر کشوری به‌شمار می‌رود. تولید و صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا، علاوه بر تامین نیاز بازار داخل و خودکفایی، منجر به ارزیابی برای بهبود زیرساخت‌های اقتصادی صنعتی هم می‌شود. یکی از چالش‌های فعلی کشور، خام‌فروشی و تکیه اقتصاد بر صنعت نفت است. در واقع منابع زیرزمینی با قیمت پایین در بازارهای جهانی به حراج گذاشته می‌شود. تبدیل همین منابع به کالای نهایی با ارزش افزوده بالا می‌تواند به در آمدزایی دولت کمک بزرگی کند. از سوی دیگر، حفظ واحدهای صنعتی فعال فعلی و فعال کردن واحدهای نیمه تعطیل، به‌جای راه‌اندازی کارخانجات جدید، از دیگر راهکارهایی است که می‌تواند چشم‌انداز روشنی برای بهبود وضعیت صنعت رقم بزند.

یک سال از عمر دولت سیزدهم گذشت. در حوزه صنعت، یکی از بزرگ‌ترین اهداف، تامین مالی زنجیره تولید واحدهای تولیدکننده بوده تا مشکلات نقدینگی صنعتگران که منجر به تعطیلی بخشی از آنها شده بود، حل و فصل شود. آیا اهداف تعیین‌شده در این بخش منجر به پویایی صنعت در پایان دولت سیزدهم خواهد شد؟

برای رسیدن به اهداف صنعتی نمی‌توان یک برنامه و راهکار برای همه صنایع و تمام مشکلات واحدهای صنعتی تدوین و اجرا کرد. گاهی لازم است تکیه‌تک صنایع و کارخانه‌ها مورد مطالعه قرار گیرند و مشکلات آنها تجزیه و تحلیل شود

تامین مالی زنجیره‌ای چیست؟

نخست در این روش تامین مالی زنجیره‌ای حضور دارند.

بخشی از واحدهای صنعتی امروز به حالت تعطیل و نیمه‌تعطیل درآمده‌اند، چون نتوانسته‌اند منابع مالی مورد نیاز خود را تامین کنند. احیاء واحدهای تولیدی و جلوگیری از تعطیلی صنایع و رشد اقتصادی در این حوزه، یکی از اهداف دولت سیزدهم بوده است. پیش‌بینی می‌شود این اهداف تا اقی ۱۴۰۴ چقدر محقق شود؟

بماند.

این نوع تامین مالی زنجیره‌ای چند مزیت دارد که مهم‌ترین آن، کاهش نیاز به نقدینگی است. در این ساز کار، به‌جای اینکه منابع بانکی به سمت بخش‌های غیرمولد و سفته‌بازانه برود، اعتبارات به سمت بخش تولید هدایت می‌شود.

تامین مالی شامل کدام صنایع می‌شود؟

بخش‌های فلزات، ساختمان، خودرو، لوازم خانگی، ماشین‌آلات و تجهیزات در مرحله

کشور هم برای تامین این مواد باید به واحدهای تولید سنگ‌آهن مراجعه کند؛ این زنجیره تولید خودرو است. در جریان تامین مالی زنجیره‌ای، بانک‌ها به‌جای پول به شرکت خودرو ساز، برات الکترونیک ارائه می‌دهند، خودرو ساز این برات را در اختیار قطعه‌ساز می‌گذارد، قطعه‌ساز این اوراق را به فولادی‌ها و بخش فولاد هم این اوراق را به شرکت سنگ‌آهن ارائه می‌دهد. در نهایت شرکت سنگ‌آهن می‌تواند این اوراق را در بازار تنزیل (نقد) کند یا اینکه تا سررسید آن منتظر

تامین مالی زنجیره‌ای، شیوه نوینی است که در یک دهه گذشته در کشورهای پیشرفته برای پرداخت تسهیلات به واحدهای تولیدی مورداستفاده قرار می‌گیرد و هم‌اکنون در ایران هم از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت کلید خورده است.

تامین مالی زنجیره‌ای به زبان ساده، یعنی یک شرکت خودرو ساز برای تولید خودرو به قطعه‌ساز سفارش می‌دهد، قطعه‌ساز برای تامین این سفارش باید فولاد تهیه کند و بخش فولاد

مشکل فقط نقدینگی نیست

تکیه‌تک مورد بررسی قرار گیرد و در ادامه، اگر مشکل مالی داشت، حل شود. اما اگر مشکل دانش فنی بود، مسئله باید به‌گونه‌ای دیگر پیگیری شود. وی ادامه داد: راه‌اندازی کارخانه‌ای که چند سال است تعطیل شده و ماشین‌آلات آن رنگ‌زده و مستهلک شده، تنها راهکار برای آن نیست و باید هزاران مشکل دیگر را از پیش پای این‌گونه واحدهای تولیدی برداشت.

ضرورت صادرات برای تقویت بازار

محمدحسین فلاح با بیان اینکه در یک دهه گذشته کمبود منابع مالی همواره مشکل تولید بوده، عنوان کرد: مشکل نقدینگی از دولت نهم و دهم با افزایش نرخ ارز شتاب گرفت و همواره مشکل اساسی برای دولت‌ها بعد بود. قیمت مواد اولیه افزایش یافت و بهای تمام‌شده تولید بالا رفت. البته همیشه مشکل صرفاً نقدینگی نیست و لازم است متولیان امر مثلاً به بازار کالاهای صنعتی نیز توجه داشته باشند. راهکار حل مشکلات برخی واحدهای تولیدی نیمه‌تعطیل یا تعطیل، تقویت بازار بوده که با صادرات می‌توان این امر را محقق کرد.

وی ادامه داد: تأکید صنعتگران بر ارتباطات بین‌المللی به این موضوع برمی‌گردد. بازار داخل ضعیف شده و این موضوع برای کالاهای معمولی هم قابل مشاهده است.

او در توضیح بیشتر گفت: قدرت خرید مردم کاهش یافته و در برخی موارد قادر به تامین کالاهای معمولی و روزمره خود نیستند. به‌عنوان مثال در بحث چادر، قیمت پارچه مشکلی خیلی بالا رفته و چندبرابر قیمت یک مانتو است. یکی

نصراله محمدحسین فلاح، عضو هیات‌مدیره انجمن مدیران صنایع و کنگرفرآسیون صنعت ایران درباره افق پیش‌بینی شده برای احیاء واحدهای صنعتی و تامین مالی زنجیره تولید برای کاهش مشکلات نقدینگی به **سمن** گفت: در این زمینه قول‌هایی داده شد، اما احیاء واحدهای را کد با برنامه درستی آغاز نشده است. تصور می‌شود با تزریق منابع مالی مشکل واحد تعطیل شده رفع شود و این واحدها به چرخه تولید بازمی‌گردند، در حالی که علت تعطیلی برخی از این واحدهای تولیدی، مالی نیست.

وی افزود: در دولت هشتم برای رفع مشکلات واحدهای صنعتی نیمه‌تعطیل و تعطیل و احیای آنها، نخست نهادهای متولی ملزم شدند تحلیل درستی از مشکلات هر یک از آنها ارائه دهند. به‌عنوان مثال، برندی معروف مانند ارج که تعطیل شد، دوباره به مدار تولید برگشت، اما آیا به روزهای اوج رسید؟ بعضی از واحدهای صنعتی تعطیل شده، مشکلات فناوری و تکنولوژیکی داشته‌اند.

او ادامه داد: به این شرکت‌ها، منابع مالی هم تزریق کنیم، عین این است که پولی دور ریخته شود. ممکن است واحدی مشکل بازار داشته باشد، حال اگر نقدینگی در اختیارش قرار گیرد، فایده‌ای دارد؟ همیشه مشکلات و فشارها به عوامل داخلی بر نمی‌گردد، بلکه چالش کشت بازار برای کالای تولیدی مشکل‌آفرین شده است. این فعال صنعت تأکید کرد: یکی از اهداف دولت، راه‌اندازی واحدهای صنعتی را کد است، اما نخست باید مشکلات هر شرکت به صورت

طرح‌های کاربردی و تولید ثروت

صنایع بوده، ایجاد معاونت فناوری در وزارت علوم است. این معاونت کمتر از یک سال است، ایجاد شده و هدف آن توسعه تجاری‌سازی محصولات و خدماتی است که به‌وسیله پژوهش در مراکز علمی صنعتی انجام شده است.

او ادامه داد: مراکز علمی و پژوهشی به‌لحاظ کمی در تعداد کارکنان، تعداد محصولات، فناوری‌هایی که عرضه کرده‌اند و... رشد کرده و افق روشنی برای آنها در دولت فعلی قابل تصور است. تمام این تحولات برای تولید ثروت بوده تا بهره‌وری در حوزه تولید افزایش پیدا کند. حمایت از پایان‌نامه‌های در حوزه صنعت به نسبت خوب بود و الزام اساتید و دانشجویان برای ارائه پروژه‌های کاربردی و تقاضامحور در حوزه صنعت، راهگشا بوده است.

حمایت از سرمایه‌های آموزش‌دیده

از گلی اظهار کرد: برنامه برای توسعه شرکت‌های

از دلایل آن فراموش شدن اقتصاد چادر در کشور بود. در این حوزه، مافیای واردات اجازه تولید در داخل را نداد و همواره پارچه چادر مشکلی از کشورهای خاور دور وارد می‌شد و می‌شود، از این‌رو بازار تولیدات داخل ضعیف شده و برخی تولیدکنندگان تولید را متوقف کردند. بنابراین برای رفع مشکلات و تدوین اهداف باید به این مسائل توجه شود.

چگونگی رشد اقتصاد و صادرات

عضو هیات‌مدیره انجمن مدیران صنایع و کنگرفرآسیون صنعت ایران در ادامه با اشاره به برنامه‌های تدوین‌شده در دولت سیزدهم در حوزه اقتصاد و صنعت، اظهار کرد: اگر برنامه‌ها مورد مطالعه قرار گیرد با وجود اینکه عنوان می‌شود کار کارشناسی انجام‌شده، اما می‌بینیم که بیشتر بر مبنای امر و نهی یک قاضی تدوین شده‌اند. مثلاً اعلام شد در کمتر از یک سال، تورم به نصف می‌رسد و در ادامه تکرخی خواهد شد، اما این امر محقق نشد.

این فعال صنعت درباره رشد ۸ درصدی اقتصاد و ۱۲.۵ درصدی صادرات محصولات صنعتی، گفت: در دولت هشتم برنامه‌ریزی شد تا در چند سال، رشد ۸ درصدی رخ دهد اما این امر در دولت نهم به فراموشی سپرده شد. برای رشد اقتصادی باید در سطح بین‌الملل پذیرفته شده باشیم تا بتوانیم صادرات کالاهای صنعتی با ارزش افزوده بالا داشته باشیم.

وی ادامه داد: جمعیت مسن در حال افزایش است، نیروهای کارآمد و نخبه در بخش‌های گوناگون مهاجرت کرده‌اند، قیمت انرژی در ایران

زمانی امتیاز تولید بود، اما امروز دیگر این‌گونه نیست و سایر مشکلات اجتماعی از اقتصادی سبب شده حتی اگر برجام احیا شود هم مشکلات رفع نشوند فقط می‌توان امیدوار بود که این معضلات افزایش پیدا نکند.

او گفت: دانشگاه‌ها در رشته‌های ریاضی و مهندسی با کمبود متقاضی روبه‌رو هستند و حوزه‌های علوم انسانی و پزشکی متقاضی بسیاری دارند، با برآورد وضعیت اقتصاد و تولید می‌توان نتیجه گرفت رشد ۸ درصدی برای چشم‌انداز ۱۴۰۴ بیشتر یک رویاست. بنابراین می‌توان گفت بخشی زیادی از مشکلات، داخلی بوده و احیاء برجام مشکلات این بخش را حل نخواهد کرد.

البته ارتباطات برای داشتن صادرات دارای اهمیت است؛ در گذشته کشورهای عربی همسایه بخشی از بازار ایران را تشکیل می‌دادند، ترکیه بازارهای بین‌المللی ایران را از آن خود کرده و می‌توان گفت بازار نساجی کشور هم به ترکیه تقدیم شد. تنها مزیت کشور در صنعت خودرو است که نیاز به رسیدگی دارد.

محمدحسین فلاح در پایان یادآور شد: برای رسیدن به اهداف صنعتی، نمی‌توان یک برنامه برای همه صنایع یا یک راهکار برای تمام مشکلات واحدهای صنعتی تدوین و اجرا کرد و گاهی لازم است مسائل تکیه‌تک، صنایع و کارخانه‌ها مورد مطالعه قرار گیرند و مشکلات تجزیه و تحلیل شوند تا بتوانیم در احیاء صنایع موفق عمل کنیم.

سخن پایانی

بنابر این گزارش در حالی که برای احیاء و تقویت واحدهای صنعتی، دولت برنامه‌های مالی دارد، برخی از کارشناسان عنوان می‌کنند نباید مشکلات بازار و فناوری را هم نادیده گرفت که منجر به تعطیلی حداقل برخی برندهای معروف کشور شده‌اند. از سوی دیگر اظهار می‌شود دولت برای همکاری با مراکز علمی و صنعتی، گام‌های خوبی برای هم‌افزایی برداشته، برنامه‌هایی که از دولت قبل آغاز شده، بنابراین افق روشنی برای ۱۴۰۴ پیش‌رو است.

در بررسی ۱۴۰۱ به مناسبت هفته دولت مطرح شد

فرصتی برای بیان کمبودهای صنایع معدنی

تولید در بخش معدن و صنایع معدنی یکی از ارکان اصلی توسعه صنعتی و اقتصادی و همچنین بهبود اشتغالزایی است. در چنین شرایطی از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود ضمن توجه حداکثری به اهمیت و اثرگذاری فعالیت در بخش یادشده، زمینه تسهیل تولید را در این حوزه فراهم کنند. هفته دولت فرصتی است که چالش‌ها و کمبودهای بخش معدن و صنایع معدنی از سوی صنعتگران شنیده و فرصتی برای رفع این کمبودها فراهم شود.

مر ضیه احقانی
editor@smtnews.ir

عکس: مصطفی

دولت سیاست گذار

یافته است. در چنین شرایطی، شرکت ما به دلیل محدودیت برق، زمان ۶ هفته‌ای را برای تولید از دست داد. خلیقی با اشاره به فرآیند فروش فولاد و محصولات فولادی در بورس کالا و فرآیند تنظیم نرخ پایه برای این محصولات گفت: با وجودی که بورس کالاستری برای تقابل میان عرضه و تقاضا و کشف نرخ در فضایی شفاف است، اما همچنان شاهد تداوم سیاست‌گذاری دستوری در این بخش هستیم. این مقررات اشتباه و خارج از انتظار نیز شرایط را برای تولیدکنندگان صنایع دشوار می‌کند. این فعال صنعت فولاد افزود: در موارد متعددی شاهد دخالت وزارت صنعت، معدن و تجارت در تعیین شرایط

غلامرضا خلیقی، مدیرعامل شرکت فولاد غرب آسیا در گفت‌وگو با **سنت** اظهار کرد: دولت موظف به سیاست‌گذاری صحیح و همچنین تامین زیرساخت‌های موردنیاز صنایع در مسیر تولید و توسعه است. با این وجود، صنایع در سال‌های اخیر با چالش‌های جدی در روند تامین انرژی موردنیاز خود برای تداوم تولید روبرو شده‌اند. همین موضوع نیز از ظرفیت تولید صنایع کاسته است، تا جایی که بعضی صنعتگران در برخی برهه‌های زمانی در عمل تولید خود را متوقف کرده‌اند. وی با اشاره به محدودیت جدی در روند تامین برق صنایع فولاد در سال گذشته که زمینه‌ساز خسارت‌های جدی برای این صنعت شد، گفت: این محدودیت‌ها امسال نیز ادامه

دولت موظف به سیاست‌گذاری صحیح و تامین زیرساخت‌های موردنیاز صنایع در مسیر تولید و توسعه است و صنایع در سال‌های اخیر با چالش‌های جدی روبرو شده‌اند.

چالش قیمت گذاری دستوری

در بورس کالا با دستکاری در فرآیند قیمت‌گذاری ۳ یا ۴ هزار تومان کاهش می‌یابد. باتوجه به آنکه نرخ فروش محصولات فولادی در بورس کالا و فرآیند تنظیم نرخ پایه برای این محصولات گفت: با وجودی که بورس کالاستری برای تقابل میان عرضه و تقاضا و کشف نرخ در فضایی شفاف است، اما همچنان شاهد تداوم سیاست‌گذاری دستوری در این بخش هستیم. این مقررات اشتباه و خارج از انتظار نیز شرایط را برای تولیدکنندگان صنایع دشوار می‌کند. این فعال صنعت فولاد افزود: در موارد متعددی شاهد دخالت وزارت صنعت، معدن و تجارت در تعیین شرایط

مجید سعیدیان، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با **سنت** اظهار کرد: فعالان زنجیره فولاد در طول سال‌های گذشته با چالش قیمت‌گذاری دستوری روبرو بوده‌اند. این چالش از یک سو، امکان رانت را برای برخی فعالان زنجیره و بازار فولاد فراهم و از سوی دیگر نیز، لطامت غیرقانونی جبرانی را به تولید و تولیدکننده تحمیل می‌کند. این فعال صنعت فولاد گفت: هزارچندگانه چالش‌های ناشی از دخالت سیاست‌گذاران در فرآیند قیمت‌گذاری شدت می‌گیرد، هرچند در طول هفته‌های اخیر، شاهد بروز این دست مشکلات و تحمیل فشار مضاعفی به تولیدکنندگان محصول نهایی بوده‌ایم. وی افزود: به عنوان مثال، تولیدکننده محصول نهایی شمش را به عنوان ماده اولیه با نرخ ۱۶ هزار تومان خریداری می‌کند، اما قبل از تحویل این محصول، نرخ فروش شمش

برای رفع این مشکل شده، تاکنون اقدام مناسبی برای مقابله با این شرایط ترتیب داده نشده است. خلیقی درباره عملکرد دولت در مبارزه با رانت گفت: نبود دخالت دولت در فرآیند قیمت‌گذاری، زمینه‌ساز شفافیت است و از بروز رانت جلوگیری می‌کند، بنابراین انتظار می‌رود قیمت‌ها تحت تاثیر شرایط بازار و در تعامل مستقیم میان تولیدکننده و مصرف‌کننده تعیین شوند، اما دخالت مستقیم دولت در فرآیند تصمیم‌گیری برای صنایع به منزله بروز فرصتی برای رانت و ایجاد فساد است.

و التهابی در فرآیند تولید و بازار این محصولات از سیاست‌گذاری غلط مسئولان سرچشمه می‌گیرد، بنابراین اصلاح این شرایط ضروری به نظر می‌رسد.

سخن پایانی

فعالان بخش معدن و صنایع معدنی با چالش‌های جدی در مسیر فعالیت خود روبرو هستند. بخش بزرگی از این چالش‌ها از بی‌توجهی دولت‌ها در اجرای وظایف خود نشأت می‌گیرد، در همین حال بخش دیگری نیز از دخالت اشتباه دولت در فرآیند سیاست‌گذاری ناشی می‌شود. بر همین اساس نیز اصلاح رویکرد دولت در مواجهه با صنایع ضروری است.

کارخانه آلومینیوم اسلواکی تعطیل شد

کارخانه ذوب آلومینیوم «اسلووالکو» در اسلواکی با ظرفیت ۱۷۵ هزار تن در سال به دلیل بحران انرژی بی‌سابقه در سراسر اروپا تولید اولیه خود را تا پایان سپتامبر متوقف خواهد کرد. به گزارش جوان، نوسک هیدرو، مالک بیشترین سهام این کارخانه در این باره گفت: تصمیم برای متوقف کردن تولید اولیه آلومینیوم در اسلووالکو در نتیجه شرایط نامطلوب انرژی و نرخ بالای برق گرفته شده، زیرا حداقل در میان مدت امیدی به بهبود اوضاع در اتحادیه اروپا وجود ندارد. این کارخانه در بیانیه‌ای اعلام کرد به عملیات باز یافت آلومینیوم به میزان ۷۵ هزار تن در سال و فروش آن به مشتریان منطقه‌ای خود ادامه خواهد داد. مدیرعامل کارخانه اسلووالکو ضمن تاکید بر این نکته که این کارخانه آلومینیوم‌سازی تامین‌کننده اصلی برای شرکت‌های اروپایی بود، تصریح کرد: «پس از توقف تولید، اروپا مجبور به واردات آلومینیوم از کشورهای مانند روسیه و چین خواهد شد.»

تصمیم به تعطیلی کارخانه آلومینیوم‌سازی اسلووالکو در حالی اتخاذ شده که در روزهای اخیر یک کارخانه ذوب‌روی هم در هلند به سبب تشدید بحران انرژی در اروپا مجبور به تعطیل کردن خط تولید خود شده است. همچنین در پی بروز بحران انرژی در اروپا، مهم‌ترین شرکت خدمات انرژی آلمان بیش از ۱۲ میلیارد دلار ضرر کرده و ممکن است تا ۲ سال آینده سوددهی نداشته باشد. شرکت یونپیر، غول انرژی آلمان هشتاداداد که ۱۲.۵ میلیارد دلار ضرر کرده و افزون بر آن، ممکن است تا سال ۲۰۲۴ سودی نداشته باشد. این هشتاداد در حالی صادر می‌شود که دولت آلمان، ماه گذشته ۱۵ میلیارد یورو به این شرکت کمک مالی کرده تا از سقوط آن جلوگیری کند. روز گذشته هم، نخست‌وزیر سوئد تایید کرد که این کشور در بخش انرژی به شرایط اقتصاد جنگی رسیده است.

مگانگالانا اندرسون، نخست‌وزیر سوئد اعلام کرد: دولت سوئد سیال‌دم‌کرات، حدود ۴۰ میلیارد کرون به عنوان پل‌رانه اختصاص خواهد داد تا از ضربه افزایش نرخ برق به خانوارها جلوگیری کند.

آمادگی فولادسازی ذوب آهن برای افزایش ظرفیت

پروژه تعویض بالک‌های بخش فولادسازی ذوب آهن برای نخستین بار در کشور و با تکیه بر دانش و توانمندی کارکنان بخش‌های مختلف کارخانه در دستور اجرا قرار گرفته است. به گزارش روابط عمومی شرکت ذوب آهن، مهرداد تولانیان، معاون بهره‌برداری این شرکت با اشاره به اینکه پروژه مذکور ۸ ماهه و شش ماهه است و مربوط به بخش شماره یک است و تجربیات حاصل از آن در مراحل بعدی نقش بسزایی دارد، بیان کرد: پروژه تعویض بالک‌های بخش فولادسازی که از ۵ شهریور آغاز می‌شود، به صورت مستقیم بر خط تولید تاثیرگذار است و به دلیل گستردگی و احجام آن ممکن است، نکات غیرقابل پیش‌بینی داشته باشد. از همکاران بخش فولادسازی مختلف کارخانه در خواست داریم تا انتهای این پروژه با معاونت بهره‌برداری همکاری لازم را داشته باشند تا این فرآیند بدون حادثه و با کیفیت کامل به پایان برسد. سیاوش خواجوی، مدیر بخش فولادسازی ذوب آهن نیز در ادامه عنوان کرد: با تغییر در ظرفیت کنور تورها و احداث ایستگاه‌های جدید ریخته‌گری در بخش فولادسازی، ظرفیت تولید کارخانه افزایش پیدا کرده که این موضوع بارگذاری

و تردد بار بیشتر روی بالک‌ها و سازه‌های بخش را در پی داشت و به مرور زمان اشکالاتی ایجاد شد و بنابراین تعویض بالک‌ها در دستور کار قرار گرفت. وی با اشاره به اینکه این پروژه، تعویض بخش‌های مختلفی از کارخانه را تحت تاثیر قرار می‌دهد، تصریح کرد: طبق گراف زمان‌بندی ۲۶ روزه، در نظر است، این پروژه با همکاری شرکت توسعه و صنعت لنجان به عنوان پیمانکار انجام شود. مدیر بخش فولادسازی شرکت اظهار کرد: در فاز اول این پروژه تعویض بالک‌های مقرر است بالک‌های سمت راست در قسمت شمال کارگاه و به طول ۴۸ متر تا ابتدای ایستگاه ریخته‌گری شماره ۶ تعویض می‌شوند. محمدرضا یزدان پناه، مدیر برنامه‌ریزی و نظارت بر نگهداری و تعمیرات نت مکانیک شرکت ذوب آهن اضافه کرد: قدیمی ترین بالک‌های زیر جرثقیل‌های مذاب بر بخش فولادسازی در ۱۴ دهانه با طول‌های ۱۲ و ۲۴ متری در سال ۱۹۶۹ نصب شده‌اند که بعد از ۵۳ سال کار منوالی قرار است توسط پرسنل مدیریت مهندسی نت و پیمانکار عملیات نگهداری و تعمیرات بخش‌های تولیدی (شرکت توسعه صنعت لنجان) تعویض شوند و با توجه به بیش از ۵۰ سال کار مستمر

کسب تندیس نشان منتخب برند توسط شرکت فولاد هرمزگان در ششمین دوره اجلاس نشان منتخب

در ششمین دوره اجلاس نشان منتخب، تندیس نشان منتخب برند به عطاالله معروفخانی مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان اهدا شد. به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، چهارشنبه ۲۶ مرداد ماه، ششمین اجلاس نشان منتخب در مرکز همایش‌های صدا و سیما در تهران برگزار شد. در این اجلاس، تعدادی از شرکت‌های بزرگ و برند مطرح کشور، سعید عمرانی معاون قضایی دادستان کل کشور، رامین اسدی مدیرکل سرمایه‌گذاری و اشتغال وزارت کار، صبوری‌زاده مشاور عالی ریاست کل سرمایه‌گذاری وزارت اقتصاد و جمعی دیگر از مسئولان حضور داشتند و راهکارهای برندسازی و کارآفرینی از سوی سخنرانان در این اجلاس مطرح شد.

معاون قضایی دادستان کل کشور طی سخنانی تولیدکنندگان را سربازان و افسران جنگ اقتصادی دانست و گفت: تمام تلاش ما در قوه قضائیه جلوگیری از تعطیلی کارخانه‌ها توسط احکام قضایی، بازگشت کارخانه‌های تعطیل به چرخه تولید و ایجاد رونق در تولید است و در این راه از هیچ تلاشی فروگذار نخواهیم کرد. در ادامه اجلاس پنل تخصصی مسائل و چالش‌های

حاکمیتی در رابطه با کارآفرینی و کسب‌وکار توسط تعدادی از مسئولان و مدیران شرکت‌های حاضر در اجلاس برگزار شد. در پایان اجلاس از شرکت‌های برتر و منتخب در زمینه برندسازی تقدیر به عمل آمد که بر این اساس، تندیس برند برتر به عطاالله معروفخانی، مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان اهدا شد.

اقتصاد چین بر سر دوراهی

بانک خلق چین با هدف تحریک اقتصاد در معرض رکود این کشور، روز دوشنبه ۲۲ توت نسبت به کاهش نرخ بازپرداخت وام یک و ۵ ساله اقدام کرد. در شرایطی که فدرال رزرو بر اجرای سیاست انقباضی اصرار دارد، اخذ سیاست انبساطی می‌تواند تبعات تومی بیشتر در چین، کاهش ارزش یوان و فرار سرمایه از چین را به همراه داشته باشد؛ بانک خلق چین با در نظر گرفتن این موارد، اخذ سیاست انبساطی را با سرعت بسیار پایینی پیش گرفته است. به گزارش اکوایران، بزرگ‌ترین اقتصاد کالامحور دنیا با هدف بازگرداندن اقتصاد به مسیر رشد، در روز بیست و دوم ماه اوت، نرخ وام معیار در چین را کاهش داد و به این ترتیب بانک خلق چین بر سیاست‌های مالی انبساطی خود که ظرف ماه‌های اخیر پیش گرفته است، افزود. دولت چین در صدد است تا اقتصاد آسیب‌دیده از بحران این کشور را حمایت کند. در حال حاضر بزرگ‌ترین اقتصاد کالایی دنیا با بحران بخش مسکن در این کشور، تبعات شیوع کرونا و قرنطینه‌های سختگیرانه و افزایش مجدد تعداد مبتلایان به کرونا در بازار رو به رو است. بانک خلق چین، نرخ اصلی وام یک و یک ساله (LPR) را ۵۱ واحد کاهش و به ۲.۶۵ درصد رساند؛ در عین حال این بانک نرخ وام ۵ ساله را که به طور معمول از آن به عنوان تسهیلات ساخت مسکن استفاده

می‌شود، با کاهش ۱۵ واحدی به ۴.۳ درصد رساند. نرخ بهره وام یک‌ساله پیش از این در ژانویه و نرخ بهره وام ۵ ساله در ماه مه کاهش یافته بود. شیائو، اقتصاددان چینی در کپیتال اکونومیکس گفت: در مجموع، تصویری که از تمام اعلامیه‌های اخیر PBOC داریم، این است که بانک خلق چین در حال اجرای سیاست انبساطی است، اما این سیاست را به کندی و نه با سرعت چشمگیر انجام می‌دهد. وی افزود: پیش‌بینی می‌کنیم که ۲ کاهش ۱۰ واحدی دیگر در نرخ‌های بهره در چین تا پایان سال جاری میلادی اجرائی شود. در عین حال میزان ذخایر الزامی بانک‌ها برای وام‌دهی نیز احتمال دارد در ۳ ماه آینده دوباره کاهش داشته باشد. **انتخابی میان رشد اقتصادی و کاهش ارزش یوان** مجموعه‌ای از داده‌های اخیر نشان می‌دهد که اقتصاد چین در بحبوحه کند شدن رشد جهانی و افزایش هزینه‌های استقراض، با چالش‌های جدی روبرو است. در این شرایط بانک خلق چین به سراغ سیاست‌های انبساطی می‌رود تا به این ترتیب بتواند رشد اقتصادی این کشور را حفظ کند، با این وجود، سیاست‌های انبساطی که خلاف جریان سیاست‌های انقباضی سایر بانک‌های مرکزی دنیا و به ویژه

«آگهی مزایده»

سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی شهرداری در نظر دارد نسبت به واگذاری اجاره دو باب کیوسک مطبوعاتی در ابتدای بلوار پرستار - بلوار آیتا... خامنه‌ای خیابان پزشک روبروی بیمارستان پاستور از طریق مزایده عمومی یک نوبته به صورت اجاره یکساله اقدام نماید. لذا متقاضیان می‌توانند ظرف مدت ۱۰ روز پس از انتشار آگهی جهت دریافت اسناد مزایده به صورت غیر حضوری با بهره‌گیری از سامانه تدارکات الکترونیک دولت www.setadiran.ir اقدام نموده و جهت آگاهی و دریافت اسناد مزایده به آدرس اینترنتی فوق مراجعه نمایند. هزینه آگهی و کارشناسی بر عهده برنده مزایده می‌باشد. سازمان در رد و یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است. نشانی: خیابان امام خمینی(ره) جنب بازار سعادت ساختمان شهرداری پلاک ۵ شماره تماس: ۰۲۸-۳۳۶۵۶۴۲-۲۸ اصغر الهیاری، سرپرست سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآورده‌های کشاورزی

ریشه‌های قاچاق
در ضعف تولید داخلی
است

الزامات توسعه صنعت
نفت و پتروشیمی

تسهیل گردشگری با
راه اندازی هواپیمای

بررسی فرآیند مالیات‌ستانی از کسب و کارها

چشم اصناف به حمایت دولت است

ملیکان انصاری: واحدهای صنفی به عنوان بخش مهمی از نظام اقتصادی کشور، در چند سال اخیر به دلیل شیوع ویروس کرونا و سایر مشکلاتی همچون افزایش تورم، روزگار سختی را پشت سر گذاشتند. با افزایش چندبرابری نرخ مواد اولیه تولید و سایر هزینه‌ها، نرخ تمام شده کالاها در مدت زمان کوتاهی افزایش یافت و کاهش قدرت خرید مردم، مهم‌ترین اتفاقی بود که پیرو این شرایط رخ داد. با رکود بازار و کاهش خرید، واحدهای تولیدی و صنفی نیز برای ادامه فعالیت، درگیر چالش‌های جدی شدند. از میان تمام معضلات کلان اقتصادی مطرح شده، صاحبان واحدهای صنفی مالیات‌های سنگین و مالیات‌ستانی بر اساس چارچوب‌های نادرست را به عنوان اساسی‌ترین چالش مطرح می‌کنند. آنها معتقدند در سیستم مالیات‌ستانی فعلی،

نقایص متعددی وجود دارد که دولت به این نقایص بی‌توجه است. دولت چندی پیش اعلام کرد مالیات سال ۱۴۰۰ اصناف، براساس گردش مالی کارکنان آنها محاسبه خواهد شد که این موضوع هم‌گرایه بخش زیادی از فعالان صنفی را به همراه داشت. آنها معتقدند هنوز بستر مناسبی برای مالیات‌ستانی بر اساس تراکنش کارکنان وجود ندارد و برای اجرائی کردن این طرح، هنوز راه زیادی در پیش است. از سویی دیگر نهادهای دولتی معتقدند مهم‌ترین حمایت دولت سیزدهم از اصناف، وضع چارچوب‌هایی بود که سبب شد بخش زیادی از اصناف، از مالیات سال گذشته خود معاف شوند. در این گزارش، به بهانه هفته دولت، درخواست واحدهای صنفی از دولت برای بهبود فرآیند مالیات‌ستانی را بررسی کرده است.

عکس: آنا فریدی

مالیات متناسب با درآمد نیست

به هیچ عنوان ۱۲ درصد نیست که بر مبنای آن مالیات‌ستانی صورت گیرد؛ بنابراین مشورت نکردن و بی‌توجهی به واقعیت جاری در بازار، مهم‌ترین ضعف روندهای امروز تعیین مالیات برای اصناف است.

ضرورت همراهی دولت

معصومی در ادامه صحبت‌های خود به مشکلات متعدد مالی اصناف اشاره کرد. او معتقد است همراهی دولت می‌تواند مهم‌ترین حمایت برای مشاغل به‌ویژه کسب و کارهای خرد باشد. این فعال اقتصادی توضیح داد: تا امروز درگیری‌های متعددی برای تعیین مالیات اصناف وجود داشته و یکی از این چالش‌ها، غیرواقعی بودن مالیات‌های وضع شده است. دولت با هدف عادلانه بودن مالیات‌ها، راهکارهایی از جمله قانون پایانه‌های فروشگاهی یا وضع مالیات بر اساس کارکنان‌ها را در نظر دارد. وی ادامه داد: باید تاکید کرد تا زمانی که چارچوب‌های اولیه و معیارهای اصلی تعیین مالیات، ناعادلانه و غیرواقعی است، هیچ یک از سازکارهای یادشده به کار نخواهند آمد. از ابتدای امسال و با اعلام خیر تعیین مالیات سال ۱۴۰۰ بر اساس گردش مالی کارکنان‌ها، نمایندگان اصناف به این اقدام اعتراض کردند. صاحبان واحدهای صنفی معتقدند اجرای این طرح توسط دولت از سال آینده،

فعالان صنفی همواره یکی از مشکلات اصلی فعالیت‌های خود را الزام پرداخت مالیات‌های سنگین عنوان می‌کنند. سعید معصومی، رئیس کمیسیون بیمه و مالیات اتاق اصناف ایران در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی، یکی از مهم‌ترین مشکلات مالیاتی اصناف را بالا بودن درصد آن عنوان کرد و گفت: سال‌هاست مسئله مالیات، تبدیل به معضلی اساسی برای صاحبان مشاغل و کسب و کارها شده است. ناعادلانه بودن مبالغ عنوان‌شده به‌عنوان مالیات واحدهای صنفی، یکی از ایرادات مهمی است که همواره فعالان اقتصادی از آن گلایه و انتقاد دارند دولت به آن رسیدگی کند. در توضیح چرایی ناعادلانه بودن میزان مالیات اصناف، باید گفت هر بنگار یا صاحب واحد صنفی، کالا را با سودی بین ۴ تا ۷ درصد به بازار عرضه می‌کند، این در حالی است که دولت در چارچوب‌های مالیات‌ستانی خود و در دفتر بررسی قید کرده اصناف ۱۲ تا ۱۴ درصد سود دارند و باید بر اساس این رقم مالیات آنها وضع شود. وی در ادامه تاکید کرد: نهادهای دولتی برای تعیین معیار محاسبه مالیات اصناف، تاکنون نه با نمایندگان اصناف و نه با کمیته تنظیم بازار هیچ مشورتی نکرده‌اند. اگر این مشورت و همفکری صورت می‌گرفت، متوجه می‌شدند سود واحدهای صنفی

منطقی‌تر به نظر می‌رسد.
نبود حمایت‌های مالی مناسب از اصناف
رئیس کمیسیون بیمه و مالیات اتاق اصناف ایران

ادامه داد: اصناف در سال‌های اخیر متأثر از تورم جاری در جامعه، مشکلات مربوط به تحریم، کرونا و سایر فشارهای مالی ایجاد شده، دوران سخت و دشواری را گذراندند. با وجود تمام این چالش‌های مالی، نه دولت از مالیات خود چشم‌پوشی کرد و نه بانک‌ها اقساط وام‌ها را در این مدت به تعویق انداختند. این رویکرد نشان‌دهنده نبود حمایت مالی مناسب از مشاغل و تمامی کسب و کارها از سوی نهادهای دولتی است. معصومی تصریح کرد: یکی از حمایت‌های مالی مهمی که دولت می‌تواند از اصناف داشته باشد، کاهش هزینه‌های پرداختی آنها از جمله مالیات است. تمامی فعالان صنفی معتقدند مالیات باید از سوی اصناف پرداخت شود اما باید ضمن در نظر گرفتن شرایط اصناف، همواره سازکارهای مربوط به آن، عادلانه و منصفانه باشد؛ در غیر این صورت مشاغل با خطر تعطیلی در آینده‌های نزدیک مواجه خواهند شد.

شان اصناف حفظ شود

محمد رشیدی، نماینده مردم کرمانشاه در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه اصناف بزرگ‌ترین بخش اقتصاد کشور را تشکیل می‌دهند، اظهار کرد: اصناف گرچه در ظاهر به کسب و کار مردم گره خورده و با محل معاش آنها در ارتباط است اما برخی آن را بزرگ‌ترین نهاد مدنی می‌دانند. اداره این نهاد مدنی به‌دست خود مردم است و بی‌شک چگونگی آن در سرنوشت مردم و جامعه نیز تاثیرگذار خواهد بود.

به گزارش مهر، این عضو هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی با اشاره به تعارضات مهم در بحث مالیات‌ستانی از واحدهای صنفی، بر همکاری دولت برای معافیت یک میلیون تومانی اصناف به خواست رئیس‌جمهوری تاکید کرد و گفت: در زمینه ساماندهی مالیات اصناف، باید دنبال دانه‌درشت‌های مالیات‌گریز باشیم؛ نه آن مغازه‌دار زیرپله‌ای که فرار مالیاتی ندارد. باید نهایت توجه به

متخلفان اصلی مالیاتی باشد. در سال‌های گذشته به‌علت تورم، قدرت خرید مردم کاهش یافت و پیرو آن فعالیت اصناف دچار مشکل شد. وظیفه مجلس شورای اسلامی است که حمایت ویژه برای عبور از این بحران را هم برای مردم و هم اصناف در نظر داشته باشد. رشیدی با بیان اینکه تمام نهادهای مسئول ساماندهی فعالیت‌های اقتصادی، باید شأن اصناف را حفظ کنند و برای تسریع امور آنها بیشترین همکاری را داشته باشند، بیان کرد: تمام مسئولان باید در خدمت مردم و اصناف باشند.

سخن پایانی

فعالان واحدهای صنفی معتقدند یکی از ضعف‌های مهم در روند مالیات‌ستانی، نبود چارچوب‌ها و قواعد مشخص در تعیین میزان مالیات فعالیت اصناف است. نبود این قاعده سبب شده مالیات تبدیل به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های مالی اصناف شود. شفاف‌سازی امور مالی مودیان مالیاتی و همچنین سازکارهای تعیین مالیات یکی از خواسته‌های اصلی صاحبان مشاغل است، چراکه در این صورت هم میناهای اصلی و روش‌های محاسباتی مالیاتی به‌طور دقیق مشخص می‌شود و هم در ادامه از میزان گلایه‌ها و اعتراضات درباره غیرواقعی بودن مالیات‌های وضع شده، کاسته خواهد شد.

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی حوزه ثبتی نوشهر

نظر به دستور مواد ۱ و ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مصوب ۱۳۹۰/۰۹/۰۱، املاک متقاضیانی که در هیات موضوع ماده یک قانون مذکور مستقر در واحد ثبتی نوشهر مورد رسیدگی و تصرفات مالکانه و بلامعارض آنان محرز و رای لازم صادر گردیده جهت اطلاع عموم به شرح ذیل آگهی می‌گردد.

املاک متقاضیان واقع در قریه سیاه‌رود و پلاک ۲ اصلی بخش ۵ قشلاقی ۱۱۱۷ فرعی آقا/خانم زهر ابرخشی فرزند ایر ابراهیم نسبت به شش دانگ یک قطعه زمین با بنای اجداتی به مساحت ۸۱۳ متر مربع خریداری بدون واسطه/با واسطه از شعبه‌ی جلاب لذابه موجب ماده ۳ قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی و ماده ۱۳ آیین‌نامه مربوطه این آگهی در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز از طریق این روزنامه محلی/کثیرالانتشار در شهرها منتشر و در روستاها علاوه بر انتشار آگهی، رای هیات الصاق نادر صورتی که اشخاص ذینفع به آرای اعلام شده

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۱۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۱۹

صفر رضوانی - رئیس اداره ثبت اسناد و املاک نوشهر

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای شهرداری قم

شهررداری قم در نظر دارد مناقصه عمومی دو مرحله‌ای خرید ماشین‌آلات ذیل را مطابق با اسناد مناقصه از محل منابع داخلی با مشخصات و شرایط کلی زیر برگزار نماید.

عنوان پروژه	برآورد اولیه (ریال)	مبنای خرید	مدت قرارداد	مبلغ ضمانتنامه شرکت در مناقصه (ریال)	هزینه خرید اسناد (ریال)
خرید یک دستگاه خودرو شتر منطبق با اسناد مناقصه	۶۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	مقطوع	۱۲ ماه	۱۸,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
خرید یک دستگاه خودرو امداد و نجات منطبق با اسناد مناقصه	۲۸۰,۸۹۰,۰۰۰,۰۰۰	مقطوع	۱۲ ماه	۱۱,۶۱۷,۸۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
خرید یک دستگاه خودرو درزین جزئی منطبق با اسناد مناقصه	۲۰۰,۸۶۵,۰۰۰,۰۰۰	مقطوع	۱۰ ماه	۱۰,۰۱۷,۳۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

شرایط:

- مبلغ هزینه خرید اسناد مناقصه می‌بایست به شماره حساب ۱۰۰۶۰۰۴۶۰۰۵۸ بانک شهر به نام درآمدهای عمومی شهرداری قم واریز گردد (هزینه خرید اسناد مناقصه غیر قابل استرداد می‌باشد)
- نوع ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه پروژه‌های فوق یک یا ترکیبی از ضمانت‌نامه‌های ذیل قابل ارائه می‌باشد:
- ضمانت‌نامه بانکی در وجه کارفرما (با حداقل ۳ ماه اعتبار)
- ارائه اصل فیش واریز وجه نقد به شماره حساب ۱۰۰۳۰۰۴۲۰۰۵۴ بانک شهر به نام شهرداری قم
- ضمانت‌نامه‌های مذکور در بندهای (الف-ب-ج-ح) ماده ۴ آیین‌نامه تعیین معاملات دولتی به شماره ۵۰۶۵۹/ت/۱۳۳۴۰۲/۵۰۶۵۹ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ می‌باشد.
- مطالبات بلوکه شده مناقصه‌گر از شهرداری قم برندگان اول و دوم مناقصه هر گاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سپرده آنان به ترتیب ضبط خواهد شد.
- شهرداری در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است.
- آخرین مهلت خرید اسناد مناقصه پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۱/۰۶/۲۰، آخرین مهلت بررسی اسناد و طرح سوالات و ابهامات بصورت مکتوب توسط مناقصه‌گران تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۰، آخرین مهلت کارفرما برای پاسخ به سوالات و ابهامات مناقصه‌گران تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۰ و آخرین مهلت زمانی ارائه پاکت پیشنهاد قیمت تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۲ می‌باشد.
- مبلغ پیشنهادی می‌بایست به ریال بوده و از حیث مبلغ مشخص، معین و بدون ابهام بوده و در پاکت لاک و مهر شده تسلیم گردد.
- مناقصه‌گران باید یک نسخه از اسناد مناقصه را خریداری نموده و تمام

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۶/۱۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۶/۱۹

اداره کل ارتباطات و امور بین الملل شهرداری قم

آگهی فقدان سند مالکیت

کثیرالانتشار آگهی تا هر کس نسبت به صدور سند مالکیت اعتراض دارد و یا سند مالکیت در دست وی می‌باشد و یا مدعی انجام معامله‌ای است مراتب را ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از انتشار آگهی کتبا به اداره ثبت اسناد و املاک شهروند اعلام در غیر این صورت پس از انقضای مهلت قانونی اعتراض، سند مالکیت المثلنی وفق مقررات صادر خواهد شد. شماره چاپی سند ۰۲۶۱۶۹ می‌باشد.

عبر رضا حسین پور - سرپرست ثبت اسناد و املاک شهرستان شاهرود از طرف رضا طالع زاری

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۶/۰۵

تسهیل قوانین در اولویت قرار گیرد

یونس ژانله
رئیس اتاق بازرگانی تبریز

برخی افراد واردات کالای قاچاق به کشور را زیاد توصیف کرده و معتقدند در سال‌های اخیر فعالیت‌های مربوط به این موضوع، رشد صعودی زیادی داشته است.

در پاسخ به این تصور باید گفت به‌طور کلی واردات به کشور، چه قانونی و چه غیرقانونی، در چند مدت اخیر کاهش چشمگیری داشته است. دلیل اصلی این موضوع را نیز می‌توان افزایش نرخ ارز معرفی کرد، چرا که به‌دلیل افزایش نرخ ارز، برای افراد وارد کردن کالاها به‌صورت قانونی یا حتی غیرقانونی، صرفه اقتصادی چندانی ندارد، اما قاچاق کالا به صفر رسیده و دیگر کالای قاچاقی در بازار وجود ندارد.

در سال‌های اخیر نیز دولت‌ها تلاش زیادی برای کنترل قاچاق داشته و اقدامات آنها را می‌توان تا حدی موثر توصیف کرد.

مسئله اصلی قاچاق، افرادی که به این کار می‌پردازند، نیست و باید معضل واردات غیرقانونی کالاها را به‌صورت ریشه‌ای حل کرد. وجود تقاضا در بازار، سبب واردات یک کالا می‌شود، بنابراین اگر تقاضایی برای کالایی وجود دارد، باید به‌سمت تولید مقرون به‌صرفه آن برویم، به عبارت دیگر، دولت لازم است با نیازسنجی عمیق و دقیق بازار، از چرخه تولید حمایت کند تا تولیدکنندگان بتوانند خلأهای بازار را پر کنند.

از سوی دیگر، تولیدات داخلی، باید ضمن مقرون به‌صرفه و رقابت‌پذیر بودن از نظر قیمتی با کالاهای مشابه خارجی، از نظر کیفیت نیز، از رده‌های بالایی برخوردار باشند، چرا که اگر تولیدات داخلی از نظر نرخ و کیفیت نتواند با کالای مشابه خارجی رقابت کنند، از چرخه بازار حذف می‌شوند و همچنان تقاضا به‌سمت کالاهای وارداتی بیشتر خواهد شد، همچنین باید در نظر داشت اگر تولید کالایی در کشور صرفه اقتصادی ندارد یا در حال حاضر شرایط تولید برای آن مهیا نیست، باید موانع واردات این کالا برداشته تا نیاز مردم با هزینه کمتر و به‌صورت قانونی برطرف شود.

تمامی این موارد، مسائلی است که دولت‌ها باید در راستای مدیریت قاچاق، در نظر داشته باشد و مسائل اقتصادی این‌چنینی، با برخورد قهرآمیز به‌سامان نخواهند رسید.

امروزه فعالان و تولیدکنندگان زیادی زیر تیغ تیز تعزیرات حکومتی هستند.

این تولیدکنندگان، قصد انجام تخلف ندارند، اما با رخداد هر خطایی، بنا بر قانون جزو قاچاقچیان کالا محسوب می‌شوند، به‌عنوان مثال یک تولیدکننده، قطعه‌ای را برای دستگاه فنی خود وارد می‌کند تا بتواند خط تولید را راه‌اندازی یا بهبود بخشد، اما به هر دلیلی مشخصات ثبت‌شده برای واردات، با مشخصات قطعه واردشده در موارد جزئی متفاوت است.

این تفاوت می‌تواند تنها در سال ساخت دستگاه و همین مورد باعث عدم‌آزداسازی یا حتی شمرند تولیدکننده باشد. تفاوت‌های عنوان‌شده همیشه عمدی نبوده و در برخی موارد ایراد می‌تواند از فروشنده خارجی کالا باشد که به هر دلیلی این تقبل را انجام داده یا هنگام ثبت سفارش، به‌طور سهوی عددی جابه‌جا شده است.

سازمان تعزیرات حکومتی بدون در نظر گرفتن تمامی این مسائل، با تولیدکنندگان همانند قاچاقچیان مواد مخدر برخورد می‌کند و با تگای قهرآمیز، صنعتگران را به مراجع قانونی ارجاع می‌دهد، از این‌رو به‌نظر می‌رسد مهم‌ترین کاری که دولت باید در راستای حمایت از تولید و همچنین کاهش آمار اعلام‌شده درباره میزان قاچاق کشور انجام دهد، اصلاح و تسهیل قوانین است. تا زمانی که دولت در کنار تولیدکنندگان نایستد و هر مسئله‌ای را بهانه برای مجازات کردن آنها در نظر گیرد، چرخه تولید به‌سامان نمی‌رسد و همچنان قاچاق جزو معضلات جدی خواهد بود.

قانون باید نگاه نرم و منطقی خود را به تولیدکنندگان و واردکنندگان نشان دهد تا تمامی بخش‌های اقتصادی به بهبود شرایط دست یابند.

بازار و اصناف

بررسی وضعیت از راهکارهای فسادستیزی

ریشه‌های قاچاق در ضعف تولید داخلی است

عکس: مهندس

اگر دولت کالاهای کشف‌شده را به مزایده بگذارد، واردکننده متخلف با پرداخت پول بیشتر، کالای خود را مجدد خریداری و با نرخ بالاتری وارد بازار می‌کند. در نهایت این روند برای او سود دارد و دوباره به واردات کالای قاچاق خواهد پرداخت

یکی از مهم‌ترین بحث‌های فسادستیزی، به مبارزه با قاچاق بازمی‌گردد. یکی از اصلی‌ترین آسیب‌های قاچاق، ایجاد اقتصاد غیررسمی است. آمارهای رسمی اعلام‌شده از سوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در ابتدای امسال حکایت از آن دارد که به‌طور میانگین سالانه حدود ۱۲.۵ میلیارد دلار کالای قاچاق به کشور وارد می‌شود. از سوی دیگر، ارزش کالای قاچاق خارج‌شده از کشور نیز به‌طور میانگین در همین مدت زمان، حدود ۴.۶ میلیارد دلار عنوان شده است. این اعداد و ارقام نشان می‌دهد قاچاق به‌طور پرتنگ در بخش‌های مختلف بازار ایران رخ نه کرده و می‌تواند در حوزه اقتصادی، حداقل یک قلم کالای قاچاق را به‌وضوح دید، هرچند ارقام، میزان کشف و تخمین حدودی قاچاق سالانه کشور است و اگر قاچاق‌های کشف‌نشده را اضافه کنیم، به اعدادی بالاتر از این آمار خواهیم رسید. **مهندس** در این گزارش، درباره علل شکل‌گیری قاچاق و رشد آن با کارشناسان و فعالان تجاری و صنفی به گفت‌وگو پرداخته است.

آمار سالانه قاچاق در ایران

اعداد به‌دست‌آمده با اقتصاد کشور و همچنین بررسی شکاف بین عرضه و تقاضا به‌دست می‌آید. وی در ادامه گفت: کالاهای کشف‌شده به‌عنوان قاچاق، در اختیار سازمان جمع‌آوری اموال تملیکی قرار می‌گیرد. این شرکت با نگهداری، پالایش و توزیع، در راستای حفظ سرمایه‌های مردم عمل می‌کند، البته میزان حجم قاچاق فعلی با ساختار و ظرفیت این

رئیس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز با بیان اینکه ۱۲/۵ میلیارد دلار آمار قاچاق کالا در کشور است، گفت: یک‌سوم از این کالاها کشف می‌شود. به‌گزارش تسنیم، علی مویدی خرم‌آبادی تصریح کرد: مرجع مشخص کردن آمار واردات کالای قاچاق در کشور، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز است که این رقم با همکاری همه دستگاه‌های دولتی و نظارتی، همخوانی

دلایل اصلی قاچاق شناسایی شود

سیستم است و نمی‌توان تک‌بعدی به آن نگاه کرد، بنابراین بررسی ابعاد مختلف این موضوع می‌تواند منجر به تدوین راهکارهای عملیاتی و موثر برای بهبود فسادهای اقتصادی به‌ویژه کاهش قاچاق شود.

یکی از دلایل اصلی افزایش واردات کالای قاچاق و همچنین وجود تقاضای داخلی برای این نوع کالاها را می‌توان وجود تفاوت‌های قیمتی عنوان کرد. بسیاری از کالاها، چه کالاهای اساسی و چه مصرفی، در برخی کشورهای همسایه ارزان‌تر از ایران است، از این‌رو برای مردم و همچنین افرادی که در حوزه قاچاق فعال هستند، واردات و فروش این کالاها در ایران مقرون به‌صرفه است.

دبیر کل کنفدراسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران در ادامه تأکید کرد: زمانی که نرخ تمام‌شده کالاهای خارجی و تولیدات کشورهای همسایه، از ایران ارزان‌تر و هم‌زمان از کیفیت بالاتر یا حتی برابری برخوردار باشد، بدیهی است، در داخل ایران تقاضا برای خرید و مصرف این اقلام وجود دارد.

در چنین شرایطی با وجود گسترده بودن مرزهای آبی و خاکی ایران با بسیاری از کشورها، حتی اگر نظارت شدیدی بر مرزها و واردات اعمال شود، باز هم کالاهای ارزان‌قیمت قاچاق وارد کشور خواهند شد.

تقاضای بازار به سمت کالای ارزان‌تر

نفر در ادامه صحبت‌های خود حمایت از تولیدات داخلی و کاهش نرخ تمام‌شده تولید را یکی از راهکارهای محدود کردن بازار قاچاق معرفی کرد و گفت: همان‌طور که گفته شد، نخستین و اصلی‌ترین دلیل سیر صعودی واردات کالای قاچاق در کشور را می‌توان وجود تفاوت‌های مهم و چشمگیر تولیدات

سازمان متناسب نیست و از این‌رو سازمان جمع‌آوری اموال تملیکی نتوانست تا به امروز در انجام وظایف خود موفق عمل کند. وی در رابطه با نحوه برخورد با کالاهای قاچاق کشف‌شده گفت: کالاهای کشف‌شده در دست‌بندی لوازم‌بهداشتی، دارو، مواد خوراکی، لوازم‌خانگی و خودرو قرار می‌گیرند. کالاهای قاچاقی که در حوزه

ایرانی با سایر کشورها معرفی کرد، بنابراین دولت به‌منظور مدیریت و کاهش واردات کالای قاچاق، باید به رونق و رشد تولید در گام نخست توجه داشته باشد.

وی افزود: به‌عبارت دیگر، تا زمانی که اقتصاد ایران در جنبه‌ها و بخش‌های مختلف قابل‌رقابت با سایر کشورها نباشد، نمی‌توان مشکل قاچاق را به‌طور ریشه‌ای برطرف کرد.

وی خاطرنشان کرد: بالا بودن هزینه تولیدات داخلی، فرصت را برای افزایش تقاضای بازار قاچاق فراهم می‌کند، از این‌رو کاهش نرخ تمام‌شده تولید با در نظر گرفتن حمایت برای تولیدکنندگان، از راهکارهای اصلی و مهم به‌شمار می‌رود. تنها افزایش فشار بر واردات و بازار، بدون در نظر گرفتن علت‌های اصلی رشد قاچاق، به نتایج مثبتی منجر نخواهد شد.

قوانین بازمینی شوند

دبیر کل کنفدراسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران به اهمیت تعریف صحیح قاچاق اشاره کرد. او معتقد است: وضع چارچوب‌های صحیح در حوزه واردات، باعث کاهش میزان قاچاق خواهد شد. او در این باره توضیح داد: یکی دیگر از مشکلاتی که همواره برخی واردکنندگان را درگیر چالش‌های جدی کرده، بحث بروکراسی‌های پیچیده برای آزادسازی کالاها است.

در ابتدا باید به‌درستی تبیین کرد که چه کالاهایی در چارچوب تعریف کالای قاچاق قرار گرفته و نحوه برخورد با این مسئله به‌طور واضح روشن باشد، همچنین برخی قوانین و مقررات تجاری نیز به‌نظر می‌رسد سختگیرانه است و نیاز به تعدیل دارند، برای مثال اگر قوانین مربوط به تجارت در مناطق آزاد تسهیل و بازمینی شوند، بسیاری از

ابعاد حمایت‌های لازم از تولید

خارجی است. باید کیفیت تولیدات داخلی به‌گونه‌ای باشد که مصرف‌کننده رغبتی برای خرید کالای خارجی نداشته باشد، چرا که با وجود اجتناس کم‌کیفیت، نمی‌توان انتظار داشت مصرف‌کننده تمایلی به خرید این کالاها داشته باشد. وی افزود: به‌نظر می‌رسد تولیدکنندگان داخلی باید ضمن بهره‌گیری از حمایت‌های دولتی، کیفیت کالاهای خود را افزایش دهند. در چنین شرایطی فرصت برای رونق کالای قاچاق در بازار و افزایش خرید و فروش اجناس وارداتی، کم‌رنگ خواهد شد، اما افزایش کیفیت تولیدات و کاهش نرخ تمام‌شده، تنها با حمایت‌ها و تسهیلات مناسب دولتی

میان کالاهای خارجی ارزان‌تر از تولیدات ایرانی باشند. بدیهی است، در چنین شرایطی واردات یا حتی قاچاق کالاها صرفه اقتصادی برای افراد داشته باشد. این فعال صنفی تصریح کرد: یکی دیگر از حمایت‌های لازم برای صنایع، ایجاد حمایت‌های قانونی است. دولت باید در راستای حمایت از تولیدکنندگان داخلی، قوانین مربوط به تجارت را وضع کند. در توضیح این مسئله باید گفت زمانی که مشابه داخلی کالایی وجود دارد، باید واردات آن ممنوع شود. حتی به‌جای ممنوعیت واردات، می‌توان با وضع تعرفه‌های وارداتی سنگین، ورود این دست کالاها را کنترل کرد.

لزوم افزایش کیفیت تولیدات داخلی

حسینی در ادامه صحبت‌های خود به اهمیت افزایش کیفیت کالاهای ایرانی تأکید کرد و در این‌باره توضیح داد: علاوه بر تمام موارد یادشده، تا زمانی که تولیدات داخلی از کیفیت مناسبی برخوردار نباشند و از لحاظ نرخ و کیفیت نتوانند با کالاهای مشابه خارجی رقابت کنند، تمایل مصرف‌کنندگان به کالای ارزان‌تر و باکیفیت‌تر

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، کشف می‌شوند، مانند پزشکی و داروها به‌طور کامل و در بخش کشاورزی نیز سموم و گل و گیاه قاچاق کشف‌شده همگی امحا می‌شوند، همچنین کالاهای قاچاقی که در بخش لوازم‌خانگی، استاندارد داشته باشند، ممکن است در اختیار مردم قرار گیرند.

کالاها در رسته کالاهای قاچاق قرار نگرفته و به‌راحتی و براساس قانون وارد کشور خواهند شد.

نفر در ادامه به امحای

کالاهای قاچاق در صورت کشف اشاره کرد. او معتقد است: این راهکار تا حدی به‌صالح کشور است و در این‌باره توضیح داد: یکی از مشکلات فعلی در حوزه مدیریت کالاهای قاچاق، تصمیم برای آینده و نحوه مصرف این کالاها پس از کشف شدن است. تا به امروز دیده شده بخش زیادی از کالاهای قاچاق و غیرقانونی را دولت از بین می‌برد. می‌توان این کار را تا حدی مناسب معرفی کرد، به‌عنوان مثال، داروهای قاچاق، اگر از زمان مصرف آنها گذشته باشد یا مجوزهای رسمی بین‌المللی را نداشته باشد، بهتر است که از بین بروند.

چرخه قاچاق استمرار نیابد

نفر در ادامه به سایر نظرات درباره نحوه مدیریت کالاهای کشف‌شده به‌عنوان قاچاق اشاره کرد و گفت: برخی معتقدند باید کالاهای کشف‌شده، در راستای منافع عمومی قرار گرفته و از آنها استفاده‌های اقتصادی کرد، به‌عنوان مثال کالاهای اساسی قاچاقی که وارد می‌شوند، پس از کشف به‌دست مردم برسند.

اگر دولت کالاهای کشف‌شده را به مزایده بگذارد، واردکننده متخلف با پرداخت میزان بیشتری پول، کالای خود را مجدد خریداری و با نرخ بالاتری وارد بازار می‌کند، در نهایت این روند برای او سودآور است و مجدد به انجام تخلفات خود و همچنین واردات کالای قاچاق خواهد پرداخت، بنابراین با چنین رویکردی، چرخه قاچاق ادامه دارد و در نهایت از کنترل خارج خواهد شد.

امکان‌پذیر است. این عضو کمیسیون تولید و صادرات اتاق اصناف ایران در پایان به اهمیت فرهنگ‌سازی در سطح جامعه اشاره کرد و گفت: یکی از مهم‌ترین مسائلی که می‌تواند مصرف کالای قاچاق را کاهش دهد، فرهنگ‌سازی استفاده از کالای داخلی برای مردم است. باید فرهنگ‌سازی مناسبی برای افزایش رغبت استفاده از تولیدات داخلی در نگاه مصرف‌کنندگان شکل گیرد، اما این فرهنگ‌سازی بدون داشتن کالای مناسب و باکیفیت، امکان‌پذیر نیست.

سخن پایانی

واردات غیرقانونی از مرزها، شکل‌های مختلف آبی و خاکی دارد. شاید یکی از نمودهای رایج در اذهان عمومی برای قاچاق، کولبری باشد، هرچند این کار نیز شیوه‌ای از قاچاق است، اما بیشتر اجناسی که به‌طور غیرقانونی در سطوح گسترده بازار دیده می‌شود، توسط کولبران وارد کشور نشده، بنابراین قاچاق را می‌توان سیستمی توصیف کرد که در تمام حوزه‌های اقتصادی ریشه دوانده و مبارزه با آن، اقداماتی برنامه‌ریزی‌شده و موثر را می‌طلبد.

در بررسی عملکرد دولت سیزدهم مطرح شد

الزامات توسعه صنعت نفت و پتروشیمی

عکس: مهر

استفاده از توان مالی و فنی هلدینگ‌های بزرگ پتروشیمی و همچنین هلدینگ‌های فعال در صنعت نفت کشور و ورود این شرکت‌ها به فرآیند تامین خوراک واحدهای پایین‌دستی، رویکرد جدید آغاز شده در چند سال اخیر است

صنعت نفت ایران همواره جزو مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی کشور به‌شمار می‌رود. نه‌تنها به‌دلیل وابستگی اقتصاد به درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت، بلکه توسعه و رونق صنایع وابسته مانند صنعت پتروشیمی نیز به‌احوالاات صنعت نفت وابسته است. در چند سال گذشته، به‌دلیل تشدید تحریم‌ها علیه ایران، درآمدهای نفتی کاهش چشمگیری داشت، اما آمار و ارقام دولتی نشان می‌دهند در چند ماه گذشته فروش نفت ایران بهبود نسبی داشته است. کارشناسان معتقدند حتی با کاهش یافتن تحریم‌ها یا برداشته شدن کامل آنها برای فروش نفت ایران، صنعت نفت نیاز به توسعه‌های زیرساختی و سرمایه‌گذاری‌های گسترده دارد تا بتواند در شرایط بهتری فعالیت کند. دولتمردان معتقدند دولت سیزدهم با اجرای تصمیمات و طرح‌های مهم و توسعه‌ای، طی یک سال گذشته گام‌های جدی در راستای بهبود وضعیت صنعت نفت و پتروشیمی برداشته است. **مهر** در این گزارش، به اقدامات و فعالیت‌های دولت سیزدهم برای توسعه صنعت نفت و پتروشیمی به‌عنوان صنایع بالادستی مهم کشور، پرداخته و از الزامات پیش‌رو گفته است.

توسعه صنعت نفت بر پایه تکمیل زنجیره پالایش

ارزش صنعت پتروشیمی به‌ویژه اجرای طرح‌های پیشرو پتروشیمی کشور انجام خواهد شد. استفاده از توان مالی-وفنی هلدینگ‌های بزرگ پتروشیمی و هلدینگ‌های فعال در صنعت نفت کشور و ورود این شرکت‌ها به فرآیند تامین خوراک واحدهای پایین‌دستی، رویکرد جدید آغاز شده در چند سال گذشته است.

این رویداد از دو جنبه حائز اهمیت است؛ نخست اینکه، امکان توسعه صنایع بالادستی را با استفاده از توان شرکت‌های داخلی فراهم می‌کند. دوم آنکه، فرآیند تامین و تضمین خوراک واحدهای پایین‌دستی به‌دلیل حضور شرکت‌های یادشده در طرح‌های بالادستی تسهیل می‌شود. چنین رویکردی در رابطه با حضور و مشارکت دیگر بخش‌های مصرف‌کننده سوخت از جمله شرکت‌های فولادی پیاده‌سازی و تفاهم‌هایی نیز در این زمینه شده است.

به‌دلیل ماهیت شرکت‌های پالایشی و ترکیب سهامداران آنها (ناشسی از واگذاری‌های ذیل اصل ۴۴ قانون اساسی) و همچنین اعمال قیمت‌های

هوشنگ فلاحتیان، معاون برنامه‌ریزی وزیر نفت؛ توسعه صنعت نفت و بهره‌برداری حداکثری از ذخایر و منابع عظیم نفتی و گازی کشور نیازمند نگاه راهبردی به توسعه و تکمیل زنجیره ارزش این صنعت و تولید محصولات متنوع و گوناگون است. در این راستا و به تبع تصویب قانون حمایت از توسعه صنایع پایین‌دستی، نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی، با برگزاری مناقصات مربوطه، تاکنون به میزان یک میلیون و ۴۹۰ هزار بشکه مجوز پالایشی برای متقاضیان صادر شده است. پالایشگاه ۳۰۰ هزار بشکه‌ای شهید سلیمانی نیز در دولت سیزدهم احداث خواهد شد که اقدامات اولیه در این زمینه انجام شده است.

رویکرد اصلی توسعه ظرفیت پالایشی جدید، توسعه زنجیره پالایش با تکیه بر سرمایه‌های مردمی و استفاده از توان شرکت‌های غیردولتی و خصوصی است. علاوه بر این، ظرفیت صنعت پتروشیمی کشور از حدود ۹۱ میلیون تن فعلی به بیش از ۱۴۰ میلیون تن در انتهای برنامه هفتم توسعه خواهد رسید که این امر مهم با تاکید بر تکمیل زنجیره

توسعه صنعت پتروشیمی و ارتقای جایگاه بین‌المللی آن

پیش‌بینی شده بود را محقق کرد. در این راستا، ظرفیت تولید محصولات پتروشیمیایی از حدود ۵ میلیون تن در سال ۱۳۷۶ به مرز ۹۰ میلیون تن در سال ۱۴۰۰ افزایش یافت. پیش‌بینی می‌شود با پشتیبانی دولت سیزدهم و رشد سرمایه‌گذاری، سرعت اجرای ۴۵ طرح مصوب پتروشیمی افزایش یابد. همچنین در ادامه به مرحله بهره‌برداری برسند که با تکمیل و راه‌اندازی این پروژه‌ها و دیگر طرح‌های تکمیل زنجیره ارزش، ظرفیت تولید در ۱۰ سال آینده به حدود ۲۰۰ میلیون تن در سال برسد.

در حال حاضر سهم ایران در صنعت پتروشیمی خاورمیانه حدود ۳۰ درصد و در سطح جهانی، ۳ درصد محاسبه شده است. با در نظر گرفتن مزیت نسبی کشور در تولید فرآورده‌های پتروشیمیایی و استفاده هوشمند از ظرفیت‌های این واحدهای صنعت و تقویت زیرساخت‌های ایران می‌تواند این یکی از قطب‌های اصلی تولید و صادرات محصولات پتروشیمی در عرصه بین‌الملل تبدیل شود. علاوه بر سرمایه‌گذاری و رشد تولید، عامل مهم تاثیرگذار در سرعت رشد و توسعه اقتصاد ملی، استفاده از دیپلماسی در جهت حمایت از هدف‌های اقتصادی است.

در این راستا، همکاری و تعامل با سازمان‌های بین‌المللی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای، استفاده از ظرفیت شرکت‌ها، سازمان‌ها و مجامع تخصصی صنعت پتروشیمی حوزه بین‌الملل با هدف توسعه پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورهای منطقه و جهان به‌ویژه همسایگان (راهبرد صنعت پتروشیمی)، ارتقای قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور را به همراه خواهد داشت. به‌عنوان مثال، عضویت در سازمان‌های همکاری مشترک منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای (سازمان همکاری شانگهای، اتحادیه اقتصادی اوراسیا و پیمان همکاری بریکس)، تشکیل ائتلاف کشورهای تحت تحریم امریکا و پیگیری ایجاد سازکارهای بانکی در این سازمان‌ها می‌تواند در کاهش بار رف کامل تسلط دلار بر سیستم تجارت بین‌المللی اعضا موثر باشد.

از سویی دیگر، انعقاد موافقتنامه‌های تجارت

ترجیحی و دستوری درباره فرآورده‌های اصلی نفتی، حضور شرکت پالایشی در حال حاضر در بخش‌های بالادستی و توسعه میادین نفت و گاز میسر نیست. ضمن اینکه توسعه صنعت پالایشی کشور، بروزرسانی و بهینه‌سازی پالایشگاه‌های موجود، منابع بزرگی اعم از مالی، فنی و تکنولوژی را می‌طلبد؛ از این‌رو تهیه این بسترها در اولویت بوده و لازم است منابع قابل تخصیص شرکت‌های پالایشی، به این امر اختصاص یابد.

مجموعه برنامه‌ها و اقدامات انجام‌شده در یک سال گذشته در صنعت نفت، با استفاده حداکثری از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و حضور و مشارکت این شرکت‌ها در فرآیند توسعه این صنعت موردتاکید بود. راه‌اندازی پارک فناوری و نوآوری صنعت نفت و مراکز نوآوری در دانشگاه‌های تراز اول کشور و همچنین حمایت از شرکت‌های نوپا (استارت‌آپ‌ها) از مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده در این‌باره است. اجرای طرح‌های تولیدی جدید، از اقدامات اولویت‌دار صنعت نفت بوده که با جدیت دنبال می‌شود.

آزاد، اعمال تعرفه‌های ترجیحی گمرکی به نفع محصولات پتروشیمی تولید داخل، تاسیس دفاتر بازرگانی مشترک برای ایجاد و تثبیت بازارهای جدید و افزایش صادرات خدمات فنی-مهندسی به کشورهای همسایه از دیگر آثار حضور در سازمان‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای است. این موارد راهبرد دیپلماسی صنعت پتروشیمی را تشکیل می‌دهند. گسترش تعامل با سایر کشورها و رقابت با شرکت‌های مشابه در سطح جهان از طریق آگاهی از آخرین دستاوردهای فناوری روز جهان میسر است. حضور صنعت پتروشیمی ایران به‌طور

منسجم و یکپارچه در نمایشگاه‌های مهم و اثرگذار بین‌المللی (از جمله نمایشگاه K (آلمان)، نمایشگاه نفت و گاز ریو (برزیل) و نمایشگاه اوراسیا پلاست (ترکیه) در ماه‌های پیش‌رو) و همچنین برپایی و اجرای نمایشگاه ایران پلاست در ایران، از فرصت‌های موثر برای حضور در بازارهای بین‌المللی و ارتقای هدفمند روابط بین‌الملل در این دولت به‌شمار می‌رود. توسعه روابط با ۱۵ کشور همسایه و دیگر کشورهای همسو با سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران، از دیگر ظرفیت‌های توسعه روابط و تعاملات بین‌المللی است.

از جمله مهم‌ترین اقدامات دولت سیزدهم در توسعه صنعت پتروشیمی می‌توان به مذاکره با شرکت‌های روسی و انعقاد تفاهمنامه همکاری در زمینه تامین محصولات پتروشیمی، کاتالیست‌ها، قطعات و تجهیزات موردنیاز روسیه، مذاکره با نمایندگان وزارت انرژی ازبکستان در اردیبهشت ۱۴۰۱ جهت افزایش حجم صادرات به ازبکستان و جلب مشارکت طرف ازبکی به سرمایه‌گذاری طرح‌های پتروشیمی ایران اشاره کرد. مذاکره با مقامات ارمنستان برای همکاری مشترک در توسعه و تولید کاتالیست‌ها و مواد شیمیایی، سرمایه‌گذاری مشترک در پروژه‌های پتروشیمی ایران و امضای توافقنامه ترجیحی گمرکی، از دیگر نمونه تحرکات صنعت پتروشیمی در راستای دیپلماسی دولت سیزدهم است. ایجاد پلفرم‌های دوجانبه با کشورهای دوست در رفه نیازها با هدف تامین امنیت غذایی پایدار در کشور هم‌پیمان نیز از اولویت‌های دولت سیزدهم بوده که صنعت پتروشیمی در این فرآیند نقش کلیدی

سخن پایانی

براساس آمار اعلام شده، سال گذشته ۱۵ میلیارد دلار ارزش کل محصولات پتروشیمی بود و ایران در مجموع ۹ میلیارد دلار صادرات داشت. باید تاکید کرد صنایع پتروشیمی ابتدا نیاز داخل را تامین و سپس مازاد تولیدات خود را صادر می‌کنند؛ از این‌رو به نظر می‌رسد با اجرایی شدن طرح‌های توسعه‌ای برای صنعت پتروشیمی، تا پایان امسال شاهد افزایش صادرات محصولات این صنعت و به‌طور کلی، بهبود تجارت غیرنفتی ایران باشیم. ۶۹ طرح در صنایع پتروشیمی در حال اجراست و بنابر نظر کارشناسان، اجرای این طرح‌ها، ۵۰ میلیون تن ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی را افزایش می‌دهد. این آمار نشان از آینده مناسبی برای صنعت پتروشیمی دارد. تاکنون ۸ میلیارد دلار در این طرح‌ها سرمایه‌گذاری شده که در ادامه تکمیل زنجیره ارزش، اجرا می‌شوند، البته به‌دلیل محدودیت‌ها و تحریم‌ها با چالش سرمایه‌گذاری روبه‌رو هستند. با این حال، برنامه‌ریزی شده که صنعت پتروشیمی در ادامه زنجیره ارزش بتواند خوراک صنایع پایین‌دست را تامین کند و همچنین در مباحث صادراتی، نقشی کلیدی داشته باشد.

گروه گزارش
editor@smtnews.ir

چالش‌ها و الزامات HSE

مظاهر انصاری

مدیرکل بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست وزارت نفت

رسالت اداره کل HSE وزارت نفت، صیانت از کارکنان و عموم جامعه، حفاظت از محیط‌زیست و پاسداری از دارایی‌ها و اعتبار سازمان است، به نحوی که ایجاد محیط‌های کاری ایمن، سالم و بدون حادثه، کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی و کنترل مواجهه کارکنان با عوامل زیان‌آور شغلی انجام شود.

در پایان دهه ۷۰ و هم‌زمان با آغاز جهش صنعت نفت، سیستم مدیریت HSE به‌عنوان الگوی مناسب در صنعت نفت شناسایی و معرفی شد. از اهداف عمده مدیریت HSE در وزارت نفت باید به مواردی همچون ایجاد و توسعه نظام جامع و یکپارچه مدیریت HSE، اجرای کارآمد و اثربخش مطالعات شناسایی خطرات، ارزیابی ریسک‌ها و مدیریت آنها، تعیین مسئولیت‌ها و اختیارات اجرایی و متعادل‌سازی منابع مشتمل بر نیروی انسانی، تجهیزات و فعالیت‌های تولیدی و نهادهای سازشی نظام اجرایی مدیریت HSE پیمانکاران اشاره کرد.

زمان بکارگیری الزامات و استانداردها در پروژه‌ها، گاه با چالش‌ها و مشکلاتی ناخواسته‌ای روبه‌رو می‌شویم که در ادامه برخی از راهکارهای برون‌رفت از مشکلات در بخش‌های ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست بیان می‌شود:

❑ **ایمنی:** لزوم تداوم تبعیت از ضوابط و الزامات ایمنی وزارت نفت در برون‌سپاری فعالیت‌های تولیدی و توسعه‌ای صنعت نفت به بخش خصوصی و نتایج حاصل از بررسی عمده حوادث شغلی و فرآیندی، مبین ضرورت‌ها و الزامات مقوله تنظیم‌گری در این بخش، با هدف حفظ انتظام و انسجام در استقرار سیستم مدیریت HSE و ضمانت‌های اجرایی لازم بر رعایت ضوابط و موازین ایمنی در شرکت‌های واگذار شده به بخش غیردولتی است.

در این راستا، موضوع استانداردسازی و ایجاد سازکار علمی و تخصصی از طریق تدوین و استفاده از استانداردهای ملی برجسته‌تر می‌شود؛ بنابراین وفق برنامه‌های استراتژیک تدوین‌شده و عطف به آیین‌نامه نظام استانداردسازی در صنعت نفت، شناسایی فهرست کلی استانداردهای موردنیاز و تدوین و ارائه آنها به صورت استاندارد ملی براساس آخرین ویرایش استانداردهای بین‌المللی مرتبط و بروزرسانی استانداردهای IPS موجود در حوزه HSE در دستور کار اداره کل بهداشت، ایمنی و محیط‌زیست قرار گرفت و پس از برگزاری جلسات تخصصی، ۳۲ عنوان استاندارد در حوزه HSE در کمیته‌های برنامه‌ریزی سازمان ملی استاندارد مصوب شد.

❑ **بهداشت:** با توجه به نیازسنجی‌های انجام‌شده، برای اقدامات رخ به بهبود، برنامه‌های اساسی ذیل در دستور کار اداره کل HSE و برپایی بهداشت در سطح صنعت نفت قرار گرفته که بدیهی است اجرای آنها در همسویی با الزامات، بسیار ثمربخش خواهد بود.

❑ **تدوین نخستین برنامه جامع در حوزه مهندسی بهداشت:** ضرورت بهره‌برداری موثر از توانمندی‌های مهندسی بهداشت در صنعت نفت، معاونت بهداشت صنعتی را بر آن داشت تا پس از بررسی‌های سیستماتیک مبتنی بر «سامانه مدیریت عملکرد مهندسی بهداشت» و شناسایی وضعیت موجود، برنامه استراتژیک خود را برای اقدامات آینده در جهت توسعه مهندسی بهداشت ترسیم کند. تدوین این برنامه، مستلزم اطلاعات به روز و نگاهی آینده‌نگر است که اهداف کلان، راهبردها و سیاست‌های مهندسی بهداشت صنعت نفت را تعریف می‌کند. همچنین در تدوین برنامه ۴ ساله (۱۴۰۱ - ۱۴۰۴)، نحوه تدوین اهداف خود، برنامه‌های عملیاتی، وظایف اجرایی و مسئولیت‌ها که به تبع آن سلامت کارکنان و افزایش تولید صنعت را به‌دنبال خواهد داشت، تبیین می‌شود.

❑ **برنامه اقدامات کنترل موثر مواجهات:** لازم است اجرای اقدامات کنترلی موثر مبتنی بر مطالعات هزینه-فایده انجام شود تا ضمن اجرای برنامه، کاهش هزینه‌های تحمیل‌شده بر صنعت نفت را به‌دنبال داشته باشد. تدوین راهنمای محاسباتی هزینه-فایده اقدامات کنترلی گامی جدید در این زمینه است.

❑ **محیط‌زیست:** در دهه‌های گذشته، پروژه‌های صنعت نفت در مسیر توسعه همه‌جانبه کشور، نقش حیاتی ایفا کرده است و نگاه اولویت‌دار به احداث و بهره‌برداری از طرح‌های نفت، گاز و پتروشیمی در آینده نیز مهم‌ترین بخش‌های اصلی‌های استانداردسازی و برنامه‌های توسعه کشور را تشکیل می‌دهد. از طرفی، کنترل و مدیریت اثرات مهم محیط‌زیستی این طرح‌ها نیز در راستای دستیابی به توسعه پایدار، الزامی است.

تجربیات گذشته نشان داده تقابلی ضرورت اجرای طرح‌های صنعت نفت و اثرات مهم محیط‌زیستی، یک چالش جدی بوده که با افزایش آگاهی‌های محیط‌زیستی در بین تصمیم‌گیران و ذی‌نفعان، اهمیت بیشتری خواهد یافت؛ بنابراین ضرورت مدیریت محیط‌زیستی طرح‌های صنعت نفت که بدون استفاده حداکثری از توان کارشناسی و تعهد مدیریتی امکان‌پذیر نیست. از این‌رو تلاش مجموعه ذی‌نفعان از قبیل سازمان حفاظت محیط‌زیست، وزارت نفت، جوامع محلی، نهادهای دانشی و بخش خصوصی را می‌طلبد تا با هم‌اندیشی و تعامل مستمر بتوانند بر این چالش فائق آیند. در این راستا، مهم‌ترین راهکارها عبارتند از:

۱. وضع و اصلاح ضوابط، مقررات و قوانین محیط‌زیستی از طریق فرآیند درست تصمیم‌گیری (مشورتی و مشارکتی، شفاف، پاسخگو، مسئولانه و با رویکرد توسعه پایدار) مانند اصلاح فرآیند ارزیابی محیط‌زیستی طرح‌های توسعه‌ای کشور
۲. تعهد و نظارت بر حسن اجرای الزامات توسعه پایدار در طرح‌های صنعت نفت توسط کارفرمایان و مجریان طرح‌ها (مانند توجه و تعهد به مسئولیت‌های اجتماعی و رضایت جوامع ذی‌نفع)
۳. اجرای مقررات محیط‌زیستی موجود بر برنامه‌ریزی درست و تامین منابع لازم (مانند مصوبه هیات وزیران برای کاهش آلودگی محیط‌زیستی مناطق ویژه)
۴. سرمایه‌گذاری صنعت نفت در راستای کاهش گازهای ارسالی به مشعل در میادین نفتی و تاسیسات متمرکز پالایشی
۵. طرح‌های جمع‌آوری و بازیافت گازهای همراه نفت در مناطق نفتخیز
۶. توسعه و نگهداشت فضای سبز مطابق قوانین مصوب در محدوده و فضای داخل و اطراف تاسیسات نفتی.

خط پدافندی انتقال آب صنعت به «شرب» آماده بهره‌برداری است

تسهیل گردشگری با راه‌اندازی خطوط پروازی

موفق‌ترین مدل سرمایه‌گذاری برای تولید ۲ هزار مگاوات انرژی خورشیدی ارائه شد و هم‌اکنون در بازه یک‌روزه به سرمایه‌گذاران این حوزه زمین واگذار می‌شود

گره استان‌ها
editor@smtnews.ir

افتتاح ۵ واحد صنعتی و معدنی آذربایجان غربی

به‌گفته مدیر کل صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان غربی، به‌مناسبت هفته دولت، ۵ طرح صنعتی و معدنی در استان با حضور مقامات کشوری و استانی افتتاح و مورد بهره‌برداری قرار خواهند گرفت.

به‌گزارش صداوسیما مرکز آذربایجان غربی، سرتیبی افزود: برای بهره‌برداری از ۵ طرح صنعتی و معدنی قابل افتتاح در استان، بیش از ۶۸۹ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری انجام شده که با بهره‌برداری از این واحدها، زمینه اشتغال مستقیم برای ۷۵۲ نفر مهیا خواهد شد.

وی تصریح کرد: شه‌فرداد زرناب در زمینه تولید انواع مریا، پوره میوه، شور و ترشی، آیمیوه و نوشیدنی، رب گوجه‌فرنگی و لواشک به‌میزان ۳۳ هزار و ۸۰۰ تن، در شهرستان اشونیه، تولیدی صنعتی قطعه‌سازان اسپوتا با تولید قطعات خودروهای سنگین در ارومیه، شرکت پردیس سلیکون آراز با تولید انواع سلیکون جامد در شهرستان خوی که این واحد در راستای جلوگیری از خام‌فروشی مواد معدنی استان راه‌اندازی شده است، شرکت ارومیه‌شن ریز با تولید انواع قیر نرم، سخت و نرمی متوسط در ارومیه و آغاز اجرای طرح تحول اکتشافی (مطالعات ژئوفزیک هوایی) در جنوب استان مورد افتتاح و بهره‌برداری قرار خواهند گرفت.

مدیر کل صمت آذربایجان غربی خاطر نشان کرد: از ابتدای امسال تا پایان تیر ۳۸۷ فقره جواز تاسیس و توسعه برای طرح‌های تازه احداث‌شده و توسعه واحدهای صنعتی با حجم سرمایه‌گذاری بالغ بر ۲۳۰ هزار و ۷۸۹ میلیارد ریال که پیش‌بینی می‌شود برای ۱۰ هزار نفر در این واحدها زمینه اشتغال فراهم شود. سرتیبی اضافه کرد: طی ۴ ماه نخست امسال، ۶۴ واحد صنعتی با حجم سرمایه‌گذاری بیش از ۱۲ هزار و ۶۷ میلیارد ریال وارد چرخه تولید شده‌اند که ۵ واحد صنعتی و معدنی به‌صورت نمادین در هفته دولت با حضور مقامات کشوری و استانی افتتاح خواهند شد و با بهره‌برداری از ۶۴ واحدهای صنعتی در استان، زمینه اشتغال مستقیم برای ۸۵۲ نفر مهیا خواهد شد.

یکی از مهم‌ترین اقدامات، تدوین برنامه تحولی استان با عنوان سند یزد نوین در ۱۵ محور متناظر بر ظرفیت‌های جدید استان است

بهره‌برداری از پروژه‌های عمرانی کهگیلویه و بویر احمد

مدیر کل دفتر فنی استانداری کهگیلویه و بویر احمد از افتتاح و کلنگ‌زنی ۳۸۸ پروژه عمرانی در هفته دولت امسال این استان خبر داد و اظهار کرد: ادارات و شرکت‌های خدمات‌رسان، ۳۸۸ پروژه عمرانی در سامانه به ثبت رساندند که ۲۳۴ پروژه افتتاحی و ۱۵۴ مورد، کلنگ‌زنی است.

به‌گزارش ایلمناژ یاسوج، عیسی شهامت در نشست شورای اداری استان کهگیلویه و بویر احمد با تشریح این پروژه‌ها خاطر نشان کرد: مجموع اعتبار اختصاص یافته برای پروژه‌های افتتاحی و کلنگ‌زنی هفته دولت امسال در این استان، هزار و ۸۴۰ میلیارد تومان هزینه شده که ۹۸۰ میلیارد مربوط به پروژه‌های کلنگ‌زنی و ۸۵۰ میلیارد تومان مربوط به پروژه‌های افتتاحی است.

وی گفت: بویر احمد ۱۰۶ پروژه، کهگیلویه ۶۶ پروژه، دنا ۵۲ پروژه، باشت ۴۳ پروژه، گچساران ۴۲ پروژه، چرام ۲۲ پروژه، مارگون ۲۰ پروژه، بهمنی ۱۹، لنده ۱۴ پروژه و ۴ پروژه هم به‌صورت پراکنده است. شهامت افزود: بیشترین پروژه‌های عمرانی هفته دولت در استان کهگیلویه و بویر احمد، امسال مربوط به اداره کل فناوری اطلاعات است. مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق کهگیلویه و بویر احمد گفت: ۳۶ طرح برق‌رسانی با اعتباری بیش از ۷۵ میلیارد تومان می‌شود. جمال معتمدی‌زاده در این نشست اظهار کرد: هفته دولت امسال ۲۵ طرح حوزه برق کهگیلویه و بویر احمد افتتاح و ۱۱ طرح نیز کلنگ‌زنی می‌شود. وی با بیان اینکه از مجموع ۷۵ میلیارد تومان طرح‌های مذکور، ۵۶ میلیارد تومان مربوط به پروژه‌های افتتاحی و ۱۹ میلیارد تومان مربوط به طرح‌های کلنگ‌زنی است، تاکید کرد: طول شبکه‌های برق در این پروژه‌ها ۱۵۵ کیلومتر و از این میزان، ۱۳۵ کیلومتر شبکه فشار ضعیف و ۲۰ کیلومتر نیز شبکه فشار متوسط است.

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق کهگیلویه و بویر احمد، پراکندگی روستایی، فرسودگی شبکه‌های برق‌رسانی، سخت‌گذری و معارض‌ن محلی را از مهم‌ترین مشکلات اجرای طرح‌های برق‌رسانی در استان است.

مهران فاطمی به‌مناسبت هفته دولت، در نشست با خبرنگاران که در محل سالن کوثر استانداری یزد برگزار شد، ضمن گرامی‌داشتن این هفته و یاد و خاطره شهدای دولت به‌ویژه شهیدان رجایی و باهنر، اظهار کرد: طی یک سال گذشته اقدامات موثری در استان انجام گرفته که یکی از مهم‌ترین آنها تدوین برنامه تحولی استان با عنوان سند یزد نوین در ۱۵ محور متناظر بر ظرفیت‌های جدید استان است که با شکوفایی آن‌ها زیر یک چتر جدیدی برای توسعه استان ایجاد خواهد شد.

وی از محاسن این برنامه به‌انطباق آن با اسناد بالادستی از جمله سند آمایش استان و فقط اداری نبودن و تدوین آن با مشارکت ذی‌نفعان اشاره کرد و گفت: استان برای نخستین بار صاحب یک برنامه تحولی در ۱۵ محور و ۱۸۰ برنامه اقدامی شده که به‌صورت هفتگی، محور به محور و طرح به طرح پیگیری می‌شود. وی در همین رابطه خاطر نشان کرد: در برش شهرستانی نیز طرح‌های اولویت‌دار، به‌همین صورت تدوین و مشخص شده که در استان چه اقدامی را در دستور کار داریم.

خط انتقال آب به یزد

فاطمی یکی دیگر از مشکلات در بدو ورود به استانداری را تعرض‌های مداوم به خط انتقال آب به یزد ذکر کرد و افزود: خوشبختانه با تدابیر لازم طی مدت گذشته، هیچ مشکلی را در این باره شاهد نیستیم. وی از تشکیل کمیته آب در سطح معاون اول رئیس‌جمهوری با حضور برخی وزرا و نمایندگان دستگاه‌ها و ۴ استاندار خبر داد و گفت: طرح‌های آب‌رسانی به‌صورت مداوم در این کمیته دنبال می‌شود که در همین راستا خط اضطراری آب برای مواقع تنش آبی در استان یزد مصوب و در همین راستا خط انتقال آب صنعتی چادرملو به مخزن یزد به طول ۳۰ کیلومتر در کمترین زمان ممکن با اعتبار ۷۰۰ میلیارد تومان اجرایی شده و در فاز اول ۳۰۰ لیتر بر ثانیه آب را انتقال می‌دهد و ۷۰۰ نفر از جمعیت استان را در مواقع اضطرار منتفع خواهد کرد.

استاندار افزود: در قالب نشست‌های این کمیته بیش از ۱۴۰ هزار مترمکعب مخزن ذخیره آب استان مصوب و در حال اجرا است تا تاب‌آوری استان در هنگام قطع

آب افزایش یابد.

وی عنوان کرد: همین‌طور مصوب شد برای انتقال آب از دریای عمان و خلیج‌فارس به استان یزد با ظرفیت نزدیک ۱۰۰ میلیون مترمکعب، یک یا ۲ معدن اختصاص یابد که حجم سرمایه‌گذاری آن بالغ بر ۱۱۰ هزار میلیارد تومان، معادل بودجه عمرانی ۲۲ سال استان به نرخ امروز است.

این مسئول گفت: پیشنهاد شده تا ۲ هزار میلیارد تومان از محل شرکت‌های صنعتی و معدنی بزرگ به استان برای تأمین زیرساخت‌های آب استان اختصاص یابد که این اعتبار به‌عنوان هزینه مالیاتی این واحدها منظور خواهد شد و این رقم معادل ۴ سال بودجه عمرانی استان است.

وی با بیان اینکه در بخش‌های کشاورزی و پساب در این بخش نیز اقدامات خوبی انجام گرفته است، درباره اقدامات انجام‌شده در بخش گردشگری در جایگاه یکی از ثروس ماموریت‌های استان، اظهار کرد: در این حوزه به‌ویژه گردشگری سلامت، زیرساخت‌هایی مورد نیاز بود که بزرگ‌ترین مشکل استان در این باره، نداشتن خطوط پروازی با پایه یزد بود.

فاطمی اظهار کرد: در همین راستا با بهترین شرکت هواپیمایی کشور مذاکره داشتیم و خوشبختانه تاکنون برای ۲ پرواز هماهنگی و در کنار آن نیز شرکت پروازی «یزدایر ایران» با حجم سرمایه‌گذاری ۹۰۰ میلیارد تومان ثبت شده است.

وی افزود: ۲ هواپیمای ۳۱۰، جزو سرمایه‌های این شرکت هستند و امیدواریم براساس برنامه زمان‌بندی تا مهر امسال، ۴ فروند هواپیمای مسافری را در استان داشته باشیم.

اجرای طرح‌های نیمه‌تمام

وی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به سفر ریاست‌جمهوری به استان گفت: براساس سیاست دولت، طرح‌های نیمه‌تمام با پیشرفت فیزیکی بالای ۵۰ درصد در این سفر مدنظر قرار گرفت و ۷۱۰۰ میلیارد تومان از محل اعتبارات سفر و ۳۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات در قالب ۱۸۵ مصوبه سفر به این حوزه اختصاص یافت. استاندار در این باره خاطر نشان کرد: تاکنون ۱۵۰۰ میلیارد تومان از سهم سفر به استان اختصاص یافته

به‌تازگی نیز به‌میزان ۴۰۰ میلیارد تومان برای جذب طرح‌های مشکل‌دار پیشنهاد شده است.

افتتاح ناقص قطار یزد - اقلید

فاطمی در همین رابطه به افتتاح ناقص قطار یزد - اقلید (فارس) و نیاز ۲۵۰ میلیارد تومانی برای تکمیل این خط از محل اعتبارات سفر و همچنین اختصاص اعتبارات مناسب دیگری از محل سفر برای تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام استان اشاره کرد.

وی با اشاره به رونق دوباره گردشگری یزد در جریان نوروز امسال پس از ۲ سال وقفه کرونایی اظهار کرد: در نوروز امسال بالغ بر یک میلیون گردشگر به یزد سفر کردند و بدنه گردشگری دوباره راه افتاد.

استاندار، اقدامات انجام‌گرفته درباره طرح نهضت ملی مسکن در استان را نیز یادآور شد و عنوان کرد: بالغ بر ۱۰۰ هزار نفر در این طرح ثبت‌نام کردند که برای ۶۰ هزار متقاضی، زمین مورد نیاز تأمین شده و برای نخستین بار مصمم به تحویل خانه‌های ویلایی به مردم در قالب این طرح هستیم.

فاطمی در رابطه با فعالیت‌های اقتصادی انجام‌شده در استان طی یک سال گذشته، بیان کرد: ۳۳۰ واحد راکد صنعتی در استان شناسایی شد که ۷۳ واحد راه‌اندازی و مابقی دچار مشکلاتی هستند که در استان قابل‌رفع نیستند و به سطح ملی ارجاع شده‌اند.

تولید ناخالص داخلی استان

وی در همین رابطه به ارتقای GDP استان به بالای ۲ درصد طی ۱۰ سال گذشته اشاره کرد و گفت: نرخ رشد اقتصادی استان در ۱۴۰۰ نسبت به سال قبل، ۵.۱۳ درصد رشد داشته و هفتمین استان کشور محسوب می‌شود.

وی از افزایش نرخ مشارکت اقتصادی استان در سال گذشته به ۴۷.۸ درصد و قرار گرفتن به‌عنوان نخستین استان کشور، خبر داد و گفت: نسبت اشتغال نیز امسال ۴۲.۱ درصد شده و بالاترین رتبه در کشور را کسب کردیم.

به‌گفته استاندار، بیشترین کاهش نرخ بیکاری مردان در بهار ۱۴۰۱ متعلق به یزد و نرخ بیکاری افراد ۱۵ تا ۲۴ سال از ۳۲.۳ درصد در بهار ۱۴۰۰ به ۲۲.۸ درصد در بهار امسال و نرخ بیکاری بانوان نیز در بهار ۱۴۰۰

معادل ۳۶.۱ درصد بوده که در بهار ۱۴۰۱ به ۲۶.۵ درصد کاهش یافت.

وی اظهار کرد: در شاخص نسبت مصارف به منابع بانکی استان از رقم ۷۲ درصد به ۹۳ درصد در سال ۱۴۰۰ افزایش داشته‌ایم و در سال ۱۴۰۱ تاکنون ۶۱ درصد بوده است.

فاطمی از پرداخت ۱۶۵۰ میلیارد تومان تسهیلات قرض‌الحسنه (تبصره ۱۶) خبر داد و گفت: طی آن ۱۴ هزار و ۲۱۲ فقره وام ازدواج دادیم و رتبه اول این حوزه در کشور را کسب کردیم.

وی با اشاره به ۳۴ میلیون دلار حجم سرمایه‌گذاری خارجی در استان در شرایط سخت تحریمی، سرمایه‌گذاران را مربوط به کشورهای اتریش، هندوستان، ترکیه، عراق، پاکستان و افغانستان خواند و یزد را جزو ۶ استان برتر کشور در این حوزه ذکر کرد.

مدیریت پیک مصرف برق

استاندار با مدیریت پیک مصرف برق استان یزد بدون بروز هیچ‌گونه قطع برق خانگی و کشاورزی و حتی بدون فشار آوردن به بخش تولید اشاره و در ادامه عنوان کرد: استان یزد در اقدامی فناورانه بورسیه شغلی دانشجویان را مطرح و در دفترچه سازمان سنجش جای داده که براساس آن صنایع بهترین دانشجویان را برای فعالیت در واحدهای تحقیق و طراحی صنعتی مورد حمایت قرار می‌دهند و خوشبختانه مشکل بیمه و سربازی آن‌ها نیز به‌تازگی مرتفع شده است.

وی از اقدامات اساسی درباره انتقال حساب مالی شرکت‌های بزرگ و دفاتر مالیاتی آن‌ها به داخل استان و تقویت ارتباطات مردمی مسئولان استانداری و یکشنبه خبر داد و گفت: ستاد نوآوری و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان در استان به‌صورت هفتگی تشکیل جلسه می‌دهد و در سفر اخیر معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری به استان مقرر شد تا یزد به‌عنوان پایلوت قانون جهش تولید کشور تعیین شود.

فاطمی یزد را استان اول کشور در حوزه انرژی خورشیدی خواند و گفت: موفق‌ترین مدل سرمایه‌گذاری را برای تولید ۲ هزار مگاوات ارائه کردیم و هم‌اکنون در بازه یک‌روزه به سرمایه‌گذاران این حوزه زمین واگذار می‌شود.

تراژدی ماهیان ماهشهر ادامه دارد

یکی از مسئولان اداره کل محیط‌زیست خوزستان در واکنش به صحبت‌های نماینده مردم ماهشهر در مجلس گفت: برای ما مشخص نیست که منبع سخنان نماینده ماهشهر چیست و چرا آزمایشگاه‌های رسمی در این زمینه، کمبود اکسیژن در آب را علت مرگ ماهیان ماهشهر اعلام کرده‌اند. این مسئول تاکید کرد: نماینده ماهشهر باید مشخص کند که منبع سخنانش درباره مرگ ماهیان ماهشهر، کدام مرجع رسمی است. این در حالی

است ۱۴ و ۲۳ مرداد امسال، هزاران قطعه ماهی در حوضچه استحمام نمک در ماهشهر تلف شدند که تصاویر منتشر شده از آن بسیار ناراحت‌کننده بود، به‌دنبال این موضوع و به‌منظور شناسایی دقیق علت مرگ ماهیان، نمونه‌برداری توسط اداره کل حفاظت محیط‌زیست خوزستان، شبلات و دامپزشکی انجام شد، در نهایت مدیرکل حفاظت محیط‌زیست خوزستان، افزایش دما و کاهش اکسیژن را از عوامل اصلی تلف شدن ماهیان در ماهشهر اعلام کرد. محمدجواد اشرفی اظهار کرد: دلیل اصلی تلف شدن ماهیان در ماهشهر، گرمای بیش از حد، کاهش اکسیژن محلول در آب، شکوفایی و تشکیل بلوم جلبکی، افزایش تبخیر، کاهش عمق آب و نبود تبادل آبی بین حوضچه‌ها بوده است. وی ادامه داد: کارشناسان از محل تلف شدن آیزیان نمونه‌برداری کردند و نمونه‌های برداشت‌شده از آب و ماهیان برای بررسی دقیق‌تر به آزمایشگاه اداره کل محیط‌زیست استان منتقل شد.

بر اساس اعلام اداره کل محیط‌زیست خوزستان، علت کمبود اکسیژن در نتایج نمونه‌برداری اداره کل حفاظت محیط‌زیست و دامپزشکی استان اثبات شده است. نماینده مردم ماهشهر در مجلس با اعلام خبر علت مرگ ماهیان در ماهشهر، نظر اداره کل محیط‌زیست استان خوزستان را نقض کرد. وی گفت: سازمان حفاظت محیط‌زیست باید هرچه سریع‌تر منشأ این آلودگی را مشخص کند تا چنانچه فرد یا افرادی در ایجاد آلودگی نقش داشته‌اند، شناسایی و از طریق دستگاه قضایی به‌طور جدی با آنها برخورد شود.

ادیبی، سلامت محیط‌زیست و رعایت اصول و الزامات زیست‌محیطی را مقوله‌ای بسیار ضروری و اولویت‌دار برای سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی عنوان کرد و گفت: در صورت اثبات فرضیه ارتباط پتروشیمی‌ها با مرگ‌ومیر ماهیان دریاچه نمک، این سازمان در جایگاه حاکمیتی خود با عوامل مربوطه و شرکت‌های خاطی بدون هیچ ممانعتی برخورد قانونی و اداری خواهد کرد.

توجه به گازرسانی مازندران در هفته دولت

سربست شرکت گاز مازندران گفت: با نگاه ویژه دولت سیزدهم در توسعه خدمات به‌کار گرفته، بیش از ۲۰ طرح مهم گازرسانی با اعتباری بالغ بر ۵۶۱ میلیارد تومان در مازندران بهره‌برداری و کلنگ‌زنی می‌شود.

به‌گزارش روابط عمومی شرکت گاز استان مازندران، قانسم مایلی‌رستمی با بیان اینکه دولت سیزدهم عزمی جدی در به‌پایان رساندن پروژه‌های نیمه‌کاره و توزیع عادلانه خدمات به‌کار گرفته، اظهار کرد: امسال به‌مناسبت هفته دولت، در مازندران کلنگ ۸ طرح مهم گازرسانی با مجموع برآورد هزینه ۴۱۹ میلیارد تومان به زمین زده می‌شود و ۱۱ طرح گازرسانی هم با اعتبار ۱۴۲ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان به‌بهره‌برداری می‌رسد.

وی افزود: پشتیبانی‌های دولت سیزدهم از طرح‌های گازرسانی در مازندران، علاوه بر اینکه به تکمیل تعداد قابل‌توجهی از پروژه‌های نیمه‌کاره منجر شد، آغاز و تکمیل چندین طرح طی کمتر از یک‌سال را نیز در پی داشت. سربست شرکت گاز مازندران با بیان اینکه عملیات اجرایی عمده طرح‌های افتتاحی شرکت گاز مازندران در دولت سیزدهم اجرایی شده، خاطر نشان کرد: پروژه‌های شبکه توزیع گاز روستایی شهرستان عباس‌آباد، خط تغذیه و شبکه توزیع تقویتی قره‌تپه و عسگرآباد بهشهر، خط تغذیه ۱۱۲ اینچ بهشهر، شبکه توزیع گاز روستایی در میانرود،

در گفت‌وگو با فعالان صنایع معدنی مطرح شد

ضرورت نظارت حداکثری بر عملکرد صنایع

عکس: مسعود

چنانچه عملکرد مالی هر کدام از صنایع مادر بررسی شود، شاهد تخلفات و فسادهای متعددی خواهیم بود. در واقع حمایت‌های بی‌حساب‌و‌کتاب دولت، امکانی برای بروز رانت و فساد ایجاد می‌کند

ضرورت بازنگری دولت در استراتژی‌ها

همین موضوع زمینه سودآوری این واحدها را فراهم می‌کند. از آنجا که صنایع مادر آلومینیوم کشور بر پایه بهره‌مندی از ذخایر ارزان انرژی احداث شده‌اند، انتظار می‌رود تخفیف دریافت‌شده از سوی دولت را به حلقه‌های بعدی منتقل کنند تا در نهایت مردم به‌عنوان مصرف‌کننده نهایی محصولات، از این یارانه بهره‌مند شوند.

این فعال صنعت آلومینیوم گفت: با این وجود در اغلب موارد و در بیشتر برهه‌های زمانی، شاهد گران‌فروشی شمش آلومینیوم در بازار داخلی و ارزان‌فروشی آن در بازارهای صادراتی هستیم. این‌گونه اقدامات که از آنها به عنوان خام‌فروشی یاد می‌شود، در نهایت به ضرر اقتصاد کشور هستند. البته این صنایع با توجه به حمایت‌های دولتی، چنین سیاست‌هایی را اتخاذ می‌کنند، در حالی که انتظار می‌رود دولتمردان و سیاست‌گذاران منافع ملی را در اولویت خود قرار دهند. به این ترتیب، امکانی برای تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده و همچنین اشتغالزایی حداکثری فراهم می‌شود.

حقیقی تأکید کرد: یکی از شعارهای مطرح‌شده از

آریا صادق‌نیت‌حقیقی، دبیر سندیکای صنایع آلومینیوم ایران در گفت‌وگو با **سنت** اظهار کرد: فعالان صنایع پایین‌دستی آلومینیوم، بخشی از محصولات تولیدی خود را به نهادهای دولتی می‌فروشند. با این وجود، دولت در پرداخت هزینه محصولات خریداری‌شده از صنایع کوتاهی می‌کند و بازپرداخت این بدهی را به تعویق می‌اندازد؛ بنابراین در درجه نخست از دولت انتظار می‌رود نسبت به اجرای تعهدات خود در قبال صنایع، به‌درستی عمل کند. دبیر سندیکای صنایع آلومینیوم ایران گفت: صنایع برای تداوم حیات به سرمایه در گردش نیاز دارند و بازپرداخت معوقات دولتی به بخش خصوصی، ضرورتی برای تداوم تولید به‌شمار می‌رود.

صنایع رانتی، مانع شفافیت

صادق‌نیت‌حقیقی در ادامه افزود: صنایع مادر عموماً وابسته به دولت هستند و از آنها با عنوان خصولتی یاد می‌شود. این صنایع به سبب سهم دولت در سهامداری‌شان از حمایت‌های دولتی نیز بهره‌مند هستند. این صنایع از یارانه انرژی بهره‌مند هستند،

سوی دولتمردان در هفته دولت فسادستیزی است. با این وجود، سیاست‌های اتخاذشده از سوی دولت با راهکارهای تحقق این هدف همسو نیستند. در اختیار قرار دادن منابع انرژی که ثروت ملی هستند به صنایع مادر به‌منزله ایجاد فضایی برای توزیع رانت است. در همین حال، صنایع مادر از منابع معدنی کشور نیز عموماً با قیمت‌های پایین‌تری بهره‌مند می‌شوند. چنانچه نظرات کافی بر این صنایع وجود نداشته باشد و این امتیازات به حلقه‌های بعد تا مردم به‌عنوان مصرف‌کننده نهایی منتقل نشود، مسلماً موجبات سوءاستفاده را فراهم خواهد کرد.

امکانی برای تخلف در صنایع مادر

حقیقی با اشاره به گزارش منتشرشده از عملکرد شرکت فولاد مبارک و تخلفات مالی که به این شرکت نسبت داده می‌شود، افزود: این شرکت نیز در مسیر فعالیت و تولید خود از انواع امتیازات و حمایت‌های دولتی از رانت بهره‌مند بود. در چنین شرایطی، فضا برای فساد مهیا می‌شود.

وی تأکید کرد: با وجود اینکه در حال حاضر گزارش

سیاست گذاری برای حذف تولید

می‌رسند، تنها در داخل کشور مونتاژ می‌شوند. به‌علاوه آنکه اگر چنین ماشین‌آلاتی در کشور تولید شود، باز هم نیاز بخش معدن به ماشین‌آلات را تامین نمی‌کند و واردات تنها راه تداوم تولید در این حوزه و صنایع وابسته به آن خواهد بود.

این فعال صنعت سرب و روی در ادامه با اشاره به سیاست دولت در افزایش حقوق دولتی معادن اظهار کرد: استخراج و بهره‌برداری از ظرفیت‌های معدنی آن‌هم در چنین موقعیتی، فاقد سودآوری لازم است. با این وجود، سیاست‌گذاران هر سال سهم دولت از معادن که با عنوان حقوق دولتی معادن یاد می‌شود را به‌طور غیرمنطقی افزایش می‌دهند. این‌گونه سیاست‌ها هزینه تمام‌شده تولید را افزایش می‌دهد و هم‌زمان از سودآوری بخش معدن می‌کاهد؛ بنابراین تجدیدنظر در آن ضروری به‌نظر می‌رسد. حسینقلی گفت: حقوق دولتی معادن در سال ۱۳۹۷، برابر ۱۳۰۰ میلیارد تومان برآورد شده که امسال به ۴۰ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است. تحمیل چنین فشاری به معدنکاران در عمل به‌منزله توقف تولید در این صنایع است.

وی در ادامه افزود: در گذشته استخراج و فرآوری مواد معدنی از معادن کوچک، سودآور بود، اما در حال حاضر و به‌دنبال افزایش هزینه‌های تولید و حمل‌ونقل و روند کاهش نرخ مواد معدنی و فلزات در بازارهای جهانی، دیگر استخراج از ذخایر کوچک و متوسط، صرفه اقتصادی لازم را ندارد.

این فعال بخش معدن و صنایع معدنی در ادامه

مرضیه احقانی
editor@smtnews.ir

منتشرشده به عملکرد شرکت فولاد مبارک‌ه باز می‌گردد، اما چنانچه عملکرد هر کدام از صنایع مادر بررسی شود، شاهد تخلفات و فسادهای مشابه خواهیم بود. در واقع ساختار این صنایع به‌گونه‌ای شکل گرفته که اگر عملکرد آنها بررسی شود، شاهد چنین مشکلاتی خواهیم بود.

این فعال صنعت آلومینیوم در پایان تأکید کرد: رعایت قوانین و مقررات از سوی دولت، دیگر خواسته فعالان صنعتی است که به رفع بسیاری از مشکلات منتهی می‌شود. در قانون بهبود فضای کسب‌وکار تأکید شده که دولت باید در فرآیند سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری از نظرات تشکل‌های تخصصی کمک بگیرد. با این وجود، دولت‌ها از اجرای این وظیفه خود سر باز می‌زنند. چنانچه دولت این اقدام را به صورت نمادین در هفته دولت آغاز کند، بسیاری از چالش‌های حاکم بر صنعت برطرف خواهد شد و حتی به نفع اقتصاد کشور در سطح کلان نیز خواهد بود.

روز به صنایع کشور شده است. حرکت در مسیر پیشرفت نیازمند تربیت نیروی انسانی کارآمد، صرف هزینه برای اجرای فعالیت‌های تحقیق و توسعه و همچنین برقراری تعامل با دنیا برای ورود فعالان بخش معدن و صنایع معدنی جهان به‌دنبال آن هستند که راندمان تولید خود را افزایش دهند و هم‌زمان مصارف انرژی را بهینه کنند. اما این موضوعات در کشور ما به‌دلیل مشکلات نقدینگی و سایر چالش‌های روزمره نادیده گرفته می‌شود؛ بنابراین رفع چالش‌های دائمی حاکم بر عملکرد صنایع ضروری به‌نظر می‌رسد.

سختن پايانی

حدود یک سال از آغاز فعالیت دولت سیزدهم می‌گذرد؛ دولتی که با شعار بهبود شرایط اقتصادی روی کار آمد. با این وجود، فعالان بخش معدن و صنایع معدنی نسبت به برخی از سیاست‌های دولت گلابه‌مند هستند و آنها را برخلاف شعارهای مطرح‌شده مبنی بر حمایت از تولید و اشتغال‌آفرینی می‌دانند. ممنوعیت و سختگیری در فرآیند واردات ماشین‌آلات معدنی و خطوط تولید، افزایش حقوق دولتی معادن، محدودیت در تامین سوخت صنایع، الزام به عرضه تمامی محصولات تولیدشده در زنجیره معدن در بورس کالا و... از مهم‌ترین انتقادهایی هستند که به عملکرد دولت وارد می‌شوند. در همین حال، حمایت بی‌حدوحد دولت از صنایع مادر نیز به یکی از موضوعات چالش‌برانگیز در هفته‌های اخیر بدل شده است. در واقع این حمایت‌ها به‌منزله امکانی برای تداوم رانت و فساد گسترده توسط صنایع است؛ بنابراین تجدیدنظر در عملکرد دولتی ضروری به‌نظر می‌رسد.

تولید روزانه کنسانتره در فولاد سنگان به ۱۷ هزار و ۷۰۰ تن رسید

نیروگاه برق و تولید حدود ۱۲ هزار مگاوات در سال‌های آینده و نیز برنامه‌ریزی‌های دقیق و فنی برای مدیریت کمبود و قطعی گاز در زمستان، بتوان روند روبه‌رشد تولید در کارخانه‌هایی مانند فولاد سنگان را افزایش داد تا به این ترتیب، با افزایش میزان تولید و بهره‌وری شاهد رشد صنعت و اقتصاد کشور باشیم.

محمد گلی‌پور، مدیر کارخانه کنسانتره‌سازی سنگان نیز در همین زمینه اظهار کرد: تابستان امسال باوجود قطعی برق و تعطیلی کارخانه در مقاطع گوناگون، این شرکت توانست به سطح قابل‌قبولی از تولید برسد؛ به‌طوری‌که در این مدت با وجود آنکه در ۶۰ درصد زمان از ۵ ماه نخست سال با قطعی برق مواجه بود، توانستیم ۸۰ درصد برنامه تولید را محقق کنیم.

گلی‌پور با بیان اینکه در مرداد ۲۳ درصد بیش از برنامه پیش‌بینی‌شده ماهانه تولید داشته‌ایم، ادامه داد: با وجود قطعی برق و از مدار خارج شدن کارخانه در بسیاری از روزها،

تکیه بر دانش و فناوری‌های نوین، آغازگر مسیر پیشرفت صنایع است، البته این پیشرفت در سایه جذب سرمایه برای ارتقای سطح دانش و تعامل با جهان پدید می‌آید

دولت سیزدهم در بوته نقد

علی محمدزمانی
فعال صنعت فولاد

ایران از ظرفیت‌های غنی معدنی و انرژی برخوردار بوده و بر همین اساس نیز در طول سال‌های گذشته، مسیر بهره‌مندی از ظرفیت‌های معدنی و توسعه صنایع وابسته به آنها، تسهیل شده است. بهره‌مندی از ذخایر معدنی و تولید محصول، یکی از ارکان توسعه صنعتی و اقتصادی کشور است و هم‌زمان مسیر اشتغالزایی را هم تسهیل می‌کند؛ بنابراین توجه به این ذخایر و سرمایه‌گذاری برای توسعه آنها، ضروری به‌نظر می‌رسد.

در میان ذخایر معدنی کشور، سنگ آهن اهمیت ویژه‌ای دارد. زنجیره فولاد در کشور بر پایه همین ذخایر شکل گرفته و توسعه یافته است. بر همین اساس نیز بررسی عملکرد و سیاست‌های دولت سیزدهم در قبال عملکرد این زنجیره، ضروری به‌نظر می‌رسد. حدود یک سال از آغاز به‌کار دولت سیزدهم می‌گذرد و اکنون زمان مناسبی برای ارزیابی عملکرد این سازمان است. دولت سیزدهم، فعالیت خود را در شرایط نابسامان اقتصادی آغاز کرد. دولت در طول سال‌های گذشته با تشدید تحریم‌ها از سوی امریکا روبه‌رو بوده و تنش‌های بسیاری بر اقتصاد کشور سایه انداخته بود. تحریم به‌منزله دشوار شدن واردات، صادرات و به بیانی کلی‌تر، تحت فشار گرفتن تولید از جنبه‌های گوناگون است. کما اینکه عملکرد صنعتگران فولاد در سال‌های گذشته تحت‌تأثیر منفی این شرایط تحریمی بود. با توجه به چالش‌هایی که به این دولت ارث رسیده بود، عملکرد دولت در حوزه زنجیره فولاد و سیاست‌گذاری‌های حاکم بر این بخش، در حالت کلی مثبت ارزیابی می‌شود، هرچند در مواردی انتقادهایی نیز به عملکرد سیاست‌گذاران وارد است. بدون تردید توجه دولتمردان به انتقادهای مطرح‌شده از آنها، مسیر بهبود اشکالات را مهیا و تسریع می‌کند. فرآیند تامین مواد اولیه فولادسازان در طول ماه‌های گذشته با کمترین چالش روبه‌رو بوده و همین موضوع را می‌توان به‌عنوان نقطه قوت دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت در زنجیره فولاد مطرح کرد. در همین حال، دخالت دولت در فرآیند تنظیم بازار فولاد نسبت به سال‌های گذشته محدود شده است. کاهش دخالت دولت در عملکرد صنایع را نیز باید نقطه قوت دولت سیزدهم دانست.

در این میان، تامین زیرساخت در حوزه‌های گوناگون حمل‌ونقل، انرژی و... بر عهده دولت‌هاست. با این وجود در طول سال‌های گذشته شاهد کم‌کاری دولت‌ها در این بخش بوده‌ایم. با توجه به محدودیت‌های موجود در روند تامین انرژی فولادسازان همچنان شاهد محدودیت‌هایی در تامین انرژی فولادسازان هستیم؛ با این وجود، امسال محدودیت برق فولادسازان به‌شدت مدیریت شده است. برقی فولادی کشور سال گذشته به‌سبب قطع یا محدودیت در تامین برق با خسارت‌های قابل‌توجهی روبه‌رو شدند، اما امسال این محدودیت‌ها برنامه‌ریزی و از میزان خسارت‌های واردشده بر صنایع کاسته شد، در همین حال، شاهد برقراری تعامل میان وزارت نیرو با وزارت صنعت، معدن و تجارت برای فرآیند تامین انرژی صنایع بودیم که نتایج مثبتی به‌دنبال داشت.

البته انتقادهایی نیز به عملکرد وزارت صنعت، معدن و تجارت در روند سیاست‌گذاری وارد است. فروردین امسال و با رشد نرخ فولاد و محصولات فولادی در بازارهای جهانی، شاهد وضع عوارض صادراتی روی این محصولات بودیم. این سیاست تأثیر منفی بر روند تولید و صادرات فولاد گذاشته است.

در سایر موارد، سیاست‌گذاری‌های دولت برای زنجیره فولاد، کم‌حاشیه‌تر از دولت قبلی و سال‌های گذشته بود. امید می‌رود همین حاشیه‌ها نیز در آینده کمتر شود. بازار فولاد باید در سایه عرضه و تقاضا تنظیم شود. با اتکا به بازار، سرمایه‌گذارانی که هوشمندانه اقدام به احداث صنایع کرده‌اند، منتفع خواهند شد.

در مواردی شاهدیم که برخی سرمایه‌گذاران اقدام به احداث صنایع با اشتباه‌ترین روش‌های ممکن کرده‌اند. به‌عنوان مثال در واردات تجهیزات و خطوط تولید به مسائل محیط‌زیستی یا بهره‌وری توجه کافی نکرده‌اند. حال این صنعتگران نمی‌توانند از دولت انتظار حمایت یا جبران خسارت را داشته باشند.

خواهد رسید. در حال حاضر، فولاد سنگان حدود ۱۰ درصد از گندله کشور را تولید می‌کند، اما یکی از ظرفیت‌های مهم این شرکت افتتاح کارخانه کنسانتره‌سازی بود که بخش مهمی از مواد اولیه موردنیاز تولید گندله شرکت را تامین می‌کند. این کارخانه به ظرفیت ۵ میلیون تن در سال ۱۳۹۹ افتتاح شد و باید آن را فرزند صنعت ایران در دوران تحریم نامید، چراکه پس از اعمال مجدد تحریم‌های ظالمانه علیه صنعت فولاد کشور و قطع همکاری شرکت‌های خارجی در طراحی و ساخت این کارخانه، همت، تلاش و دانش فنی مهندسان و مدیران جوان کشور باعث شد هیچ خللی در تأسیس و راه‌اندازی کارخانه به‌وجود نیاید. با وجود تمامی مشکلات ناشی از تحریم مانند تامین قطعات و چالش‌های ناشی از قطع برق، این کارخانه در نخستین سال تولید خود توانست ۱.۵ میلیون تن کنسانتره تولید کند.

رکوردهای روزانه در کارخانه کنسانتره‌سازی به ثبت می‌رسد تا جایی‌که در ۱۷ مرداد به رکورد تولید ۱۷ هزار و ۷۰۰ تن رسیدیم که بیشترین میزان تولید روزانه از زمان تأسیس است. وی با اشاره به چالش‌های قطعی برق گفت: با برنامه‌ریزی و حمایت‌هایی که از سوی شرکت انجام‌شده است، هدف‌گذاری تولید ۲.۵ میلیون تن تا پایان سال برنامه‌ریزی شده و با توکل به خدا و همت همکاران پرتلاش، این مهم طبق برنامه محقق می‌شود.

گفتنی است شرکت فولاد سنگان خراسان، بزرگ‌ترین شرکت صنعتی در شمال‌شرق کشور به‌شمار می‌آید و به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان گندله سنگ آهن کشور مشغول به فعالیت است. کارخانه گندله‌سازی شرکت فولاد سنگان در حال حاضر ظرفیت تولید ۵ میلیون تن را دارد، اما در طرح توسعه این شرکت ظرفیت تولید گندله به ۷.۵ میلیون تن

چرا گوهر سنگ نمی‌درخشد؟

مسعود کیانی
رئیس انجمن صنفی گوهر سنگ ایران

از بازار ۱۲۰۰ میلیارد دلاری گوهرسنگ‌ها در دنیا، کشور سوئیس با ۹۸ میلیارد دلار گردش مالی، صدر لیست قرار دارد. جالب اینجا است که این کشور فاقد معدن است و تنها با سرمایه‌گذاری در بخش فرآوری و تراش و البته برندسازی به چنین جایگاهی رسیده؛ رتبه‌های بعدی متعلق به هنگ‌کنگ، امریکا، هند، چین، امارات و... است، اما کشور ما، با وجود اینکه تمام زنجیره ارزش افزوده گوهرسنگ را دارد، در میان ۱۸۰ کشور فعال در بازار این صنعت، رتبه ۱۰۵ را به خود اختصاص داده و رقمی حدود ۴۰۰ میلیون دلار گردش مالی از این طریق داشته که به‌تمامی برای مصرف داخلی بوده است، در حالی که ایران تاریخچه‌ای ۱۱ هزار ساله در معدنکاری و ۵ هزار ساله در گوهرتراشی را پشت‌سر گذاشته و معدن فیروزه نیشابور ما، از قدیمی‌ترین معادن جهان است. حال باید پرسید که چرا دستاورد ما از این صنعت پررونق، تا این اندازه ناچیز است و چه شد که ما نتوانستیم به جایگاه مناسبی در این حوزه دست پیدا کنیم؟

در بررسی این مشکل، صنعت گوهرسنگ از معدن تا بازار با چالش‌ها و معضلات متعددی دست به گریبان است که به‌طور خلاصه عبارتند از: رشد افسارگسیخته تورم، افزایش نرخ دلار، مشکلات و تبعات ناشی از همه‌گیری کرونا، کاهش گردشگر داخلی و خارجی، ممانعت از واردات و صادرات سنگ‌های قیمتی و امثال آن. مشکل تورم، البته معضلی جهانی است، اما در ایران به‌خاطر تحریم‌ها و افزایش نرخ دلار تشدید شده و متأسفانه بخش اقتصادی کشور را به رکود توری می‌کشاند است.

علاوه بر این، ناتوانی در دسترسی به بازارهای جهانی موجب شده، بسیاری از محصولات و تولیدات به‌فروش نرسد، کارگاه‌های گوهرتراشی از مدار تولید خارج شوند و حتی فعالیت بسیاری موسسات آموزشی تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی یا مراکز ساخت و تولید دستگاه‌های گوهرتراشی متوقف شود. البته بسیاری از مشکلات این بخش هم ریشه داخلی دارد. نابسامانی‌های قوانین و دشواری راه‌اندازی کسب‌وکار در این حوزه، ۲ چالش عمده‌ای است که کم‌توجهی به آنها مانع رشد صنعت گوهرسنگ شده است.

عبدالنبی ماکبر

علاوه بر این، ناتوانی در دسترسی به بازارهای جهانی موجب شده، بسیاری از محصولات و تولیدات به‌فروش نرسد، کارگاه‌های گوهرتراشی از مدار تولید خارج شوند و حتی فعالیت بسیاری موسسات آموزشی تراش سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی یا مراکز ساخت و تولید دستگاه‌های گوهرتراشی متوقف شود. البته بسیاری از مشکلات این بخش هم ریشه داخلی دارد. نابسامانی‌های قوانین و دشواری راه‌اندازی کسب‌وکار در این حوزه، ۲ چالش عمده‌ای است که کم‌توجهی به آنها مانع رشد صنعت گوهرسنگ شده است.

اگر بخواهیم چالش‌های پیش‌روی این صنعت را از ابتدای زنجیره، موردبررسی قرار دهیم، باید از اکتشاف شروع کنیم. متأسفانه بیشتر اکتشافاتی که در کشور انجام می‌شود، اصولی و علمی نیست. از یک‌سو با ضعف قوانین مربوط به اکتشاف، استخراج و تولید گوهرسنگ‌ها و به‌رور نبودن تجهیزات و دستگاه‌های و ماشین‌آلات داخل کشور روبه‌رو هستیم و از سوی دیگر معهود شرکت‌های بزرگ اکتشافی، پی‌جویی و استخراجی که از ماشین‌آلات و امکانات مناسب برخوردار هستند، بیشتر به کار روی ذخایر فلزی تمایل دارند، زیرا استخراج این سنگ‌ها باید به‌طور کامل علمی و اصولی، بدون انفجار و با روش‌های خاص باربرداری باشد و دشواری‌های خاص خود را دارد. به‌عنوان مثال می‌توانم به معادن فلزی فعالی اشاره کنم که تا چندی پیش، مالکیت، کیزوکولا و فیروزه هم از آن استخراج می‌شد، اما با افزایش شدید دستمزدها و اجاره‌های ماشین‌آلات، صرفه اقتصادی این کار از دست رفت. در این مسیر، تعداد زیادی از فعالان و کارگران، فرصت شغلی خود و تعداد زیادی از کارگاه‌های گوهرتراشی، محل تامین ماده اولیه خود را از دست دادند و تولیدات‌شان افت کرد و فرصت‌های زیادی هدر رفت. لازم به ذکر است، بیشتر باطله‌ها در معادن فلزی ما از جنس گوهرسنگ است، اما چون در این زمینه خلأ قانونی وجود دارد و الزامی به استفاده از آنها نیست، توجهی به این ثروت ملی نمی‌شود و بخش زیادی از آن هدر می‌رود.

پرسش اساسی اینجا است که برای تغییر این وضعیت چه می‌توان کرد؟

مهم‌ترین نیاز این صنعت، بازنگری و تغییر قوانین تجاری مربوط، تسهیل واردات، صادرات و بازرگانی داخلی است. علاوه بر این، رفع موانع و پیچیدگی‌های صدور مجوز کسب‌وکار از ضروریات این صنعت به‌شمار می‌رود. به‌عبارت دیگر، صنعت گوهرسنگ چندین و چند متولی دارد. از وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی گرفته تا وزارت صنعت، معدن و تجارت، بخش مشاغل خانگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان آموزش فنی‌وحرفه‌ای، بنابراین مجوز کار در این حوزه به‌سختی صادر می‌شود و متقاضی با چالش‌هایی از قبیل اثبات سابقه کار، رعایت ضوابط مشخصی برای نوع ساختمان، فضا، تجهیزات و مانند آن درگیر است، علاوه بر این، اتحادیه‌های متعددی هم وجود دارد که در سطح کشور پراکنده‌اند و اخذ جوار کسب از آنها با چالش‌های زیادی رو به رو است، چون برخی از این اتحادیه خود واردکننده و فروشنده گوهرسنگ هستند و علاقه‌ای به رونق صنعت گوهرتراشی در کشور ندارند. صنعت گوهرسنگ یکی از حوزه‌های اشتغال آفرین و تولید ثروت است و جا دارد باتوجه ویژه به این بخش، زمینه رونق و رشد و توسعه آن را فراهم کرد.

گفت‌وگو

گیتا جاودانی

editor@smtnews.ir

چشم‌انداز معدنی

در گفت‌وگوی ویژه با فعال صنعت سنگ‌های قیمتی مطرح شد:

صنعت گوهر سنگ نگران آینده است

عکس: آیدآ فریدی

تعدد ادارات ذیربط و تغییرات مکرر ساختاری و مدیریتی در ادوار مختلف، موضوع کلیدی «تولی‌گری» و ساماندهی حوزه گوهرسنگ‌ها را مدت‌های مدیدی بلاتکلیف گذاشته است

در کشور تیترا «سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی» به‌دنبال نام «طلا و جواهر» درج شده، اما در عالم واقع، هیچ‌کدام اهدافی راهبردی و برنامه‌ای روشن و عملیاتی برای رشد و توسعه گوهرسنگ‌ها را دنبال نمی‌کنند و کارنامه قابل قبولی در این خصوص ندارند، به این ترتیب حامی قانونی و مدافع منافع تشکیلی در بخش عظیمی از صنعت گوهرسنگ غایب است، بنابراین ضروری است اتاق‌های اصناف تهران و ایران نسبت به تخصصی کردن تشکل‌های موجود، تفکیک اتحادیه‌ها و انجمن‌های صادراتی از صنفی و استقلال تشکل‌های حوزه گوهرسنگ چاره‌اندیشی کنند و برای رفع این معضل، اقدامی عاجل انجام دهند. سکوت و انفعال به بهانه جلوگیری از ایجاد تشکل‌های موازی ضربه جبران‌ناپذیری بر صنعت گوهرسنگ کشور وارد خواهد کرد.

نکته دیگر در این زمینه، ضرورت هویت‌بخشی و ساماندهی بنگاه‌های خرد و کوچک (اس‌ام‌ای) ها است. بنگاه‌های فعال در حوزه گوهرسنگ‌ها در اقتصاد کشور، همگی زیرمجموعه بنگاه‌های خرد و کوچک قرار دارند، درباره هویت‌بخشی و ساماندهی به وضعیت هنرمندان و صدور پروانه فعالیت و توسعه اشتغال خانگی، سازمان میراث فرهنگی برنامه‌هایی طراحی و اجرا کرده، اما سازمان صمت تاکنون هیچ اقدام شاخص و مستمر یا برنامه‌ای مشخصی برای شناسایی، هویت‌بخشی و صدور مجوز فعالیت برای بنگاه‌های کوچک در حوزه گوهرسنگ‌ها و صنوعات طلا و جواهر نداشته است و به این ترتیب فعالیت‌ها، اقدامات و اهداف سازمان قابل‌رصد و ارزیابی نیست. بر این اساس، ساماندهی این حوزه امری ضروری است. به‌نظر می‌رسد وزارت صمت باید برای شناسایی و هویت‌بخشی به بنگاه‌های خرد و کوچک، اقدام عاجلی انجام دهد و مجوز و پروانه فعالیت آنها را صادر کند تا از گسترش اقتصاد پنهان جلوگیری شود.

● **درباره خام‌فروشی و قاچاق کالا چه می‌توان گفت؟**

از جمله آسیب‌های قابل‌شناسایی در این صنعت می‌توان به خام‌فروشی، گسترش بی‌رویه تجارت چمدانی در حوزه گوهرسنگ‌ها، به‌ویژه تجارت سنگ فیروزه و فراگیری قاچاق انواع الماس مصرفی و صنعتی و سنگ‌های کریمه قابل‌اشاره کرد و متأسفانه قوانین و آیین‌نامه‌های موجود، قابلیت ایجاد محدودیت برای فعالیت در حوزه قاچاق را ندارد.

● **ظرفیت اشتغالزایی در صنعت گوهرسنگ چقدر است؟**

براساس آمار برنامه راهبردی صنعت طلا و جواهر که اتحادیه صنفی تهران منتشر کرده، واحدهای تولیدی مصنوعات طلا و جواهر حدود ۸۰۰۰ عدد، واحدهای عرضه و فروش مصنوعات طلا و جواهر حدود ۴۰۰۰۰ عدد، واحدهای تولید نقره حدود ۴۰۰ عدد، واحدهای عرضه نقره حدود ۲۲۰۰ عدد و تعداد شاغلان صنعت، حدود ۲۲۰ هزار نفر است، علاوه بر این، بیش از ۲ هزار واحد کارگاهی تراش زیرمجموعه صنایع‌دستی و ۱۴۰۰ واحد تولید انگشتر وجود دارد که مصرف‌کننده انواع گوهرسنگ‌های راف نیمه‌قیمتی داخلی و خارجی و در مراکز مانند مشهد، اصفهان، قم، شیراز، تبریز، یزد، تهران، همدان، فردوس و دیگر شهرهای کشور مشغول به کار هستند. براساس مفاد سند ملی گوهرسنگ‌ها برای دوره ۱۴۰۰-۱۴۱۰، میزان اشتغال در حوزه گوهرسنگ تا سقف ۷۰۰ هزار نفر پیش‌بینی شده است.

از نیمه مرداد و یک‌سالگی دولت، در صفحه معدن روزنامه **صنعت** عملکرد دولت سیزدهم، وزارت صنعت، معدن و تجارت و معاونت معدنی را در بوته نقد قرار دادیم و به تفکیک موضوعات مبتلا به، معدن را از منظر کارشناسان و فعالان بخش‌های مختلف این حوزه بررسی کردیم تا به امروز و سرآغاز هفته دولت و روز دانش و پیشرفت رسیدیم.

به‌عنوان حسن ختام این سلسله‌گزارش‌ها، به‌سراغ گوهرسنگ رفتیم و برای بررسی شرایط امروز صنعت گوهرسنگ کشور، نتایج عملکرد یک‌ساله دولت و چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی این صنعت با عبدالنبی ماکبر، عضو هیات‌مدیره اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌های قیمتی به گفت‌وگو نشستیم. با ما همراه باشید.

● **کارنامه یک‌ساله وزارت صمت دولت سیزدهم در زمینه گوهرسنگ را چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

تدوین سند ملی گوهرسنگ ایران و برنامه عملیاتی آن از سال ۸۸ با همت مدیران وقت سازمان ایمیدرو و همکاری فعالان و پیشکسوتان و متخصصان حوزه طلا و جواهر، پژوهشگران و اساتید دانشگاهی، مدیران و نمایندگان کلیه ادارات ذی‌ربط به‌ویژه معاونت وزارت صنایع‌دستی و گردشگری موردپیکری قرار گرفت و پس از بررسی در جلسات متعدد در سال ۱۴۰۰ به‌تصویب وزیر وقت صمت رسید. در حال حاضر برنامه‌های عملیاتی آن در حوزه‌های مختلف باتوجه به امکانات و استعداد فعلی سازمان ایمیدرو تعقیب می‌شود. شورشختن توفیق اخذ ردیف بودجه‌ای برای عملیاتی کردن برنامه‌های سند ملی در تمام سطوح حاصل نشد و هم‌اکنون با همت و توسط مدیران فعلی فعالیت‌های برنامه‌ای با قید مقدمات و محدودیت‌ها دنبال می‌شود. تغییر مکرر مدیریت در ایمیدرو و وزارت صمت و به‌ویژه تغییر ساختاری اخیر در دوره سیزدهم که به‌عنوان نمونه می‌توان به انحلال «اداره فلزات» و تفویض اختیارات آن به «دفتر صنایع ورزشی و امور خلاق»! اشاره کرد که مراتب نگرانی عمیق فعالان این صنف و صنعت را از آینده تولید و صادرات، به‌دنبال داشت، بنابراین تغییرات سیاسی و ساختاری امکان بررسی کارنامه عملکرد یک‌ساله دولت سیزدهم را ناممکن می‌کند. امید است با تثبیت و استقرار معاونت‌ها و مدیران جدید، اجرائی کردن اهداف سند ملی گوهرسنگ در کشور عینیت یابد.

● **صنعت گوهرسنگ در حال حاضر با چه چالش‌های عمده‌ای روبه‌رو است؟**

این صنعت در حوزه‌های متعددی با چالش روبه‌رو است. عمده‌ترین چالش‌ها، نه همه آنها، عبارت است از: ضعف و ناکارایی قوانین و مقررات، موازی‌کاری نهادهای دولتی، ابهام در «تولی‌گری» و سیاست‌گذاری، ضعف آموزش، حوزه سازمانی، تشکیلی و هویت‌بخشی و در نهایت خام‌فروشی و قاچاق کالا.

● **قوانین و مقررات در چه زمینه‌های کارآیی لازم را ندارد؟**

به‌عنوان نمونه می‌توان به قرارگیری گوهرسنگ در گروه ۴ کالایی اشاره کرد. گنجانده شدن گوهرسنگ در گروه کالایی ۴ (یا کالاهای لوکس)، سبب شده فعالان این حوزه در زمینه ارز حاصل از صادرات مصنوعات طلا و جواهر و واردات مواد اولیه سنگ راف، تجهیزات و دستگاه‌های خط تولید و تکنولوژی روز، دچار سرگردانی شوند. نگاه غیرکارشناسی مسئولان ذی‌ربط و مقایسه این صنعت با دیگر صنایع، موجب بلاتکلیفی فعالان این حوزه را برای معرفی منشأ ارز و مشخصات فروشنده و امثال آن به‌وجود می‌آورد، آن هم در شرایط تحریم‌های ناعادلانه. این تصمیم در عمل صنعت گوهرسنگ را به توقف کامل نزدیک می‌کند، بنابراین ناخواسته تعدد مقررات متضاد و دست‌وپاگیر، زمینه رشد قاچاق سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی را فراهم می‌آورد.

یکی دیگر از چالش‌ها، تغییرات ایترو و عدم‌شمولیت قانون جدید مالیات بر ارزش‌افزوده در حوزه گوهرسنگ‌ها است. اعمال قانون کارشناسی‌نشده مالیات بر ارزش‌افزوده طی دهه اخیر، صدمات جبران‌ناپذیری بر صنف و صنعت طلا و جواهر وارد و صدها بنگاه تولیدی و توزیعی را ورشکست و از چرخه کار اقتصادی خارج کرده است.

● **منظور از موازی‌کاری نهادهای دولتی چیست؟**

موازی‌کاری و رقابت نهادهای دولتی، یکی دیگر از چالش‌های عمده حوزه گوهرسنگ است. به‌عنوان مثال، بانک مرکزی تاکنون بارها به دلایل گوناگون، از جمله انجام وظایف ریگولاتوری، اقدام به ضرب سکه و توزیع آن در بازار (از طریق بانک‌ها یا معاملات بورس) کرده است. جدا از بررسی و تحلیل کارشناسانه، موفقیت یا عدم‌موفقیت این نوع اقدامات، حداقل آثار سوء آن؛ فرار حجم عظیمی از نقدینگی از بخش تولید طلا و فرآوری گوهرسنگ‌ها و ساخت جواهرات به سایر بخش‌های غیرمولد و رشد حبابی و دلالی و واسطه‌گری است، بنابراین هماهنگی بین برنامه‌ها، اهداف و اقدامات نهادهای دولتی با تشکل‌های صنفی - تولیدی ضامن جلوگیری از ایراد خسارت به اقتصاد بنگاه‌ها و سلب اعتماد عمومی است.

● **سیاست‌گذاری حوزه گوهرسنگ در چه زمینه‌ای با چالش روبه‌رو است؟**

تعدد ادارات ذی‌ربط و تغییرات مکرر ساختاری و مدیریتی در ادوار مختلف، موضوع کلیدی «تولی‌گری» و ساماندهی حوزه گوهرسنگ‌ها را مدت‌های مدیدی بلاتکلیف گذاشته است، هرچند برای برون‌رفت از این معضل، در سند ملی گوهرسنگ‌های کشور، چاره‌اندیشی شده و نهادهای از جمله «شورای عالی گوهر» و «خانه گوهر ایران» به‌منظور تعیین تکلیف و تولی‌گری

امورات این حوزه پیش‌بینی شده است، لیکن تا زمانی که تشکیل این نهادها عینیت نیافته چون گذشته توسعه این صنعت با مشکلات عدیده و پیچیده‌ای مواجه خواهد بود، بنابراین ضرورت دارد نهادهای یادشده یا سایر سازمان‌ها مانند «سازمان ملی گوهرسنگ و زرینه ایران (طلا و جواهر)» به‌سرعت تاسیس و راه‌اندازی شود.

● **روز اول هفته دولت به نام «دانش و پیشرفت» نام‌گذاری شده است. در حوزه گوهرسنگ چه چالش‌هایی در این زمینه وجود دارد؟**

مشکلات این حوزه را هم می‌توان به چند بخش تقسیم کرد؛ به‌عنوان نمونه، چالش‌های آموزش فنی و حرفه‌ای، آموزش مدیران و دست‌اندرکاران بخش‌های دولتی و آموزش و بازآموزی اجباری فعالان و مدیران بنگاه‌های تولیدی.

درباره مورد اول باید گفت باوجود اینکه سازمان فنی و حرفه‌ای کشور متولی امر حرفه و شغل و بزرگ‌ترین و گسترده‌ترین سازمان حرفه‌ای حال حاضر در کشور است، اما تاکنون تلاش چندانی برای تطابق با استانداردهای جهانی و منطقه‌ای را کشف استعداد و امکانات و به‌روزروی روش‌های آموزشی خود، در حوزه طلا و جواهر، نکرده است. مدارک حرفه‌ای صادره باتوجه به قدیمی بودن امکانات و پایین بودن سطح آموزش، قابلیت اشتغالزایی و پرورش نیروی ماهر برای بنگاه‌ها و امکان رقابت با سازمان‌های مشابه جهانی از جمله «وی‌فنی» و کسب جایگاه و اعتبار منطقه‌ای را از دست داده است، بنابراین ضرورت دارد در گام اول، این سازمان به تکمیل استعدادها و به‌روزروی امکانات خود و ارتقای جایگاه مدارک فنی حرفه‌ای صادره مطابق با استانداردهای جهانی بپردازد تا امکان پرورش و آموزش اساتید و مربیان در سطوح مختلف برای توسعه صنعت گوهرسنگ میسر و از این طریق، امکان تولید کالای استاندارد و قابل‌رقابت توسط نیروی ماهر فراهم شود.

در زمینه آموزش مدیران و دست‌اندرکاران بخش‌های دولتی، اشاره به این نکته ضروری است که ناگاهی مسئولان ادارات مربوط از ظرفیت‌ها و جنبه‌های متنوع حوزه صادرات و واردات گوهرسنگ، مشکلات عدیده‌ای برای فعالان این حوزه و ادارات ذی‌ربط به‌ویژه سازمان صمت، گمرکات کشور، بانک مرکزی، مرکز توسعه تجارت، امور نمایشگاهی و مانند آن ایجاد کرده است. آموزش آشنایی با مفاهیم و مبانی گوهرسنگ‌ها، نحوه ارزیابی و اصالت‌سنجی و به‌ویژه «اقتصاد گوهرسنگ‌ها» در برنامه متولیان مربوط ضرورت دارد تا منجر به کاهش بروکراسی، افزایش دقت در ارزیابی و تسهیل در امر صادرات در عرصه منطقه‌ای و جهانی شود.

بدیهی است، بازآموزی اجباری فعالان و مدیران بنگاه‌های تولیدی و آموزش فناوری روز و شیوه‌های مدرن بازاریابی و تجارت به آنها برای درجه‌بندی بنگاه‌ها و برندسازی امری ضروری است. بکارگیری مدیر فنی در حوزه گوهرسنگ‌ها به‌ویژه در بنگاه‌های بزرگ تولیدی و توزیعی، در ایجاد اعتماد اجتماعی و رونق صنعت و اشتغالزایی گامی مهم و موثر است.

● **صنعت گوهرسنگ در حوزه سازمانی و تشکیلی و هویت‌بخشی با چه چالشی روبه‌رو است؟**

یکی از زیرمجموعه‌های این دسته از چالش‌ها، محرومیت از داشتن تشکل مستقل در حوزه گوهرسنگ است، باوجود اینکه در عنوان ده‌ها اتحادیه و انجمن صنفی، تولیدی و کارفرمایی

رهاورد قانون جهش دانش‌بنیان‌ها در اکوسیستم نوآوری

بخش خصوصی زیر پر و بال دانش‌بنیان‌ها را می‌گیرد

اگر شرکت‌های بزرگ که ۹۹ درصد در اقتصاد کشور سهم دارند، در اکوسیستم دانش‌بنیان‌ها ورود و سرمایه‌گذاری کنند، دولت به آنها اعتبار مالیاتی می‌دهد

گذر از مرز هزار میلیارد تومان

درصدد رشد GDP سالانه آمریکا، صرف افزایش حجم ابداعات می‌شود. یکی از نقاطی که سهم بالایی در افزایش یافتن تولید ناخالص داخلی دارد، سیلیکون‌ولی است. این مرکز که به قلب فناوری جهان معروف است، در کالیفرنیا شمالی واقع شده و شرکت‌های دانش‌بنیان متعدد و غول‌های فناوری دنیا از قبیل اپل، گوگل، فیس‌بوک، یاهو، اچ‌پی، نوکیا، مایکروسافت، سونی، اینتل و... در آن قرار گرفته‌اند. این منطقه ترکیبی از نیروی کار با مهارت و آبدیده، سرمایه کافی، زیرساخت و سابقه موفقیت کاری را دربر گرفته است.

دانش‌بنیان‌ها موتور محرکه تولید در جوامع امروزی به‌ویژه کشورهای توسعه‌یافته محسوب می‌شوند. افرادی که از ایده‌های دانشگاهی و گاه غیردانشگاهی آغاز به کار کردند، امروزه در اکوسیستم‌های مختلف تولید نقش جدی در تحولات جوامع بشری دارند. غول‌های بزرگ اطلاعاتی و شبکه‌های مجازی تا حمل‌ونقل هوشمند از دل دانش‌بنیان‌هایی بیرون آمدند که روزگاری تنها یک ایده خام بودند. طبق ارزیابی اقتصاددانان، به‌طور تقریبی ۵۰

درصد رشد GDP سالانه آمریکا، صرف افزایش حجم ابداعات می‌شود. یکی از نقاطی که سهم بالایی در افزایش یافتن تولید ناخالص داخلی دارد، سیلیکون‌ولی است. این مرکز که به قلب فناوری جهان معروف است، در کالیفرنیا شمالی واقع شده و شرکت‌های دانش‌بنیان متعدد و غول‌های فناوری دنیا از قبیل اپل، گوگل، فیس‌بوک، یاهو، اچ‌پی، نوکیا، مایکروسافت، سونی، اینتل و... در آن قرار گرفته‌اند. این منطقه ترکیبی از نیروی کار با مهارت و آبدیده، سرمایه کافی، زیرساخت و سابقه موفقیت کاری را دربر گرفته است.

بعد از این مقدمه، بازگردیم به سوال شما. یک سال گذشته، برای دانش‌بنیان‌ها سال مهمی بوده است. جدای از نام‌گذاری سال ۱۴۰۱ با عنوان «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» که انرژی مضاعفی به فعالان این عرصه داد، قانون جهش دانش‌بنیان نیز در مجلس شورای اسلامی تصویب شد که نویدبخش اتفاقات تازه‌ای در این حوزه است.

سوال بسیار مهمی است. قانون جهش دانش‌بنیان، در عمل یک بسته جامع‌الاطراف است که به ابعاد مختلف توسعه اقتصاد دانش‌بنیان پرداخته است: از تامین فضای فیزیکی موردنیاز استقرار و فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان بگیرد تا رسیدگی به دعاوی حقوقی آنها تا جلب مشارکت بخش خصوصی در سرمایه‌گذاری برای توسعه و تجاری‌سازی فناوری. منابع مالی شاه‌کلید توسعه اقتصاد دانش‌بنیان نیست، اما به‌طورحتم یکی از الزامات آن است. یکی از نیازهای ضروری شرکت‌های دانش‌بنیان برای توسعه و تجاری‌سازی فناوری، تامین مالی است. مطابق قانون دانش‌بنیان (مصوب ۱۳۸۹) سرمایه اولیه صندوق نوآوری و شکوفایی ۳ هزار میلیارد تومان است که تا سال ۱۳۹۶، کمی بیش از ۲۶۰۰ میلیارد تومان آن تادیه شده است، البته مطابق قانون مقرر شده سالانه معادل نیم درصد از بودجه عمومی کشور به سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی افزوده شود که آن نیز تاکنون محقق نشده است.

همان‌طور که عرض کردم، تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان به‌طور طبیعی در حال رشد است و تاکید رهبر معظم انقلاب نیز بر شتاب آن افزوده است. فروش دانش‌بنیان‌ها هم که در سال ۱۳۹۹ به ۲۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده بود، همچنان در حال افزایش است.

از اینها گذشته، تورم هم موجب افزایش نیازهای مالی شرکت‌ها شده است. بدیهی است، صندوقی که کل سرمایه آن به ۳ هزار میلیارد تومان نمی‌رسد، نمی‌تواند به تنهایی پشتیبان شرکت‌های دانش‌بنیان موجود و نیازهای فزاینده آنها باشد.

از سوی دیگر، در سال ۱۴۰۰، رهبر معظم انقلاب در دیدار سالانه خود با نخبگان و با استناد به آمار معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و صندوق دانش‌بنیان‌ها در اقتصاد کشور حدود یک درصد است که با میزان مطلوب فاصله دارد و باید ظرف ۴ سال، به ۵ درصد برسد. در نخستین روز سال ۱۴۰۱ نیز ایشان تاکید کردند که تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان، اسمال باید ۲ برابر شود.

از سوی دیگر، در سال ۱۴۰۰، رهبر معظم انقلاب در دیدار سالانه خود با نخبگان و با استناد به آمار معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و صندوق دانش‌بنیان‌ها در اقتصاد کشور حدود یک درصد است که با میزان مطلوب فاصله دارد و باید ظرف ۴ سال، به ۵ درصد برسد. در نخستین روز سال ۱۴۰۱ نیز ایشان تاکید کردند که تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان، اسمال باید ۲ برابر شود.

از سوی دیگر، در سال ۱۴۰۰، رهبر معظم انقلاب در دیدار سالانه خود با نخبگان و با استناد به آمار معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و صندوق دانش‌بنیان‌ها در اقتصاد کشور حدود یک درصد است که با میزان مطلوب فاصله دارد و باید ظرف ۴ سال، به ۵ درصد برسد. در نخستین روز سال ۱۴۰۱ نیز ایشان تاکید کردند که تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان، اسمال باید ۲ برابر شود.

درصدد رشد GDP سالانه آمریکا، صرف افزایش حجم ابداعات می‌شود. یکی از نقاطی که سهم بالایی در افزایش یافتن تولید ناخالص داخلی دارد، سیلیکون‌ولی است. این مرکز که به قلب فناوری جهان معروف است، در کالیفرنیا شمالی واقع شده و شرکت‌های دانش‌بنیان متعدد و غول‌های فناوری دنیا از قبیل اپل، گوگل، فیس‌بوک، یاهو، اچ‌پی، نوکیا، مایکروسافت، سونی، اینتل و... در آن قرار گرفته‌اند. این منطقه ترکیبی از نیروی کار با مهارت و آبدیده، سرمایه کافی، زیرساخت و سابقه موفقیت کاری را دربر گرفته است.

درصدد رشد GDP سالانه آمریکا، صرف افزایش حجم ابداعات می‌شود. یکی از نقاطی که سهم بالایی در افزایش یافتن تولید ناخالص داخلی دارد، سیلیکون‌ولی است. این مرکز که به قلب فناوری جهان معروف است، در کالیفرنیا شمالی واقع شده و شرکت‌های دانش‌بنیان متعدد و غول‌های فناوری دنیا از قبیل اپل، گوگل، فیس‌بوک، یاهو، اچ‌پی، نوکیا، مایکروسافت، سونی، اینتل و... در آن قرار گرفته‌اند. این منطقه ترکیبی از نیروی کار با مهارت و آبدیده، سرمایه کافی، زیرساخت و سابقه موفقیت کاری را دربر گرفته است.

یک درصد از اقتصاد کشور بوده است. حالا باید تلاش کنیم آن ۹۹ درصد دیگر به کمک تامین مالی این یک درصد بیاید.

قانون جهش دانش‌بنیان، به هر دو موضوع پرداخته است: هم اشاراتی به افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی دارد و هم مشوق‌هایی برای جلب مشارکت بخش خصوصی و بازار سرمایه.

ماده ۳ این قانون، تاکید دارد که برای واردات ماشین‌آلات و تجهیزات خدمات تولیدی، صنعتی، معدنی و کشاورزی حقوق ورودی در نظر گرفته شود و از ایس‌محل، منابعی به سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی تخصیص یابد که انتظار داریم از اواخر امسال یا نهایت سال آینده عملیاتی شود.

اما شاید این پرسش هم مطرح شود که جلب مشارکت بخش خصوصی چطور؟ اینجا قانون جهش تولید از سازکار «اعتبار مالیاتی» استفاده می‌کند و می‌گوید به‌ازای و متناسب با (۱) هزینه فعالیت‌های تحقیق و توسعه شرکت‌های بزرگ، (۲) سرمایه‌گذاری مستقیم آنها در شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری و (۳) سرمایه‌گذاری غیرمستقیم آنها در صندوق‌های پژوهش و فناوری یا نهادهای مالی حوزه فناوری مانند صندوق‌های جسورانه، برای آنها «اعتبار مالیاتی» در نظر گرفته خواهد شد. بنابراین انتظار می‌رود در آینده نزدیک، منابعی به‌مراتب بیش از منابع فقط دولتی به اکوسیستم دانش‌بنیان سرازیر شود.

و اینکه در ماده ۱۷ این قانون، اشاره شده که صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های پژوهش و فناوری می‌توانند به‌عنوان «ارکن ضامن» برای تامین مالی در بازار سرمایه فعالیت کنند.

این بدان معناست که شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند با ضمانت صندوق نوآوری و شکوفایی یا صندوق‌های پژوهش و فناوری، از طریق بازار سرمایه نیز، منابع مالی موردنیاز خود را تامین کنند، یعنی برای مثال یک شرکت دانش‌بنیان بزرگ می‌تواند با ضمانت صندوق نوآوری و با انتشار اوراق بدهی در بازار، منابع مالی قابل‌توجهی را تامین کند.

● **آیا در قانون جهش دانش‌بنیان به بانک‌ها و مشارکت آنها در اقتصاد دانش‌بنیان نیز توجه شده است؟**

به نکته بسیار مهمی اشاره کردید. بانک‌ها هم بازیگر مهمی از نظام تامین مالی کشور هستند که به‌طورحتم باید در توسعه اقتصاد دانش‌بنیان نقش داشته باشند.

صندوق نوآوری و شکوفایی از سال ۹۷ تلاش کرد تا با یک سازکار عملیاتی، مشارکت بانک‌ها در حوزه دانش‌بنیان را جلب کند و این اتفاق افتاد. از آذر ۹۷ به این سو، صندوق نوآوری و شکوفایی بیش از ۱۳/۸ هزار میلیارد تومان تسهیلات به شرکت‌های

یافت. برای مثال، امروز ۶۹ صندوق پژوهش و فناوری غیردولتی در حوزه‌های مختلف صنعت و فناوری در سراسر کشور فعالیت می‌کنند که مجموع سرمایه اولیه آنها در سال گذشته از مرز هزار میلیارد تومان عبور کرد. صندوق‌های جسورانه بورسی و خصوصی نیز در سالی که گذشت، رشد چشمگیری داشتند و مجموع سرمایه اولیه آنها به ۴ هزار میلیارد تومان نزدیک شد که ظرفیت بسیار خوبی برای توسعه کسب‌وکارهای نوآورانه محسوب می‌شود. شرح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

دانش‌بنیان پرداخته که از این مقدار، بیش از ۸۴۰۰ میلیارد تومان، سهم بانک‌ها و منابع مالی بانک‌ها بوده است، این یعنی مشارکت بانک‌ها در توسعه اقتصاد دانش‌بنیان. اما قانون جهش تولید هم به مشارکت بانک‌ها در اقتصاد دانش‌بنیان تاکید کرده است، همان‌طور که می‌دانیم، بانک‌ها مطابق قانون «رف موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» از سرمایه‌گذاری منع شده بودند، اما به‌موجب قانون جهش تولید، بانک‌ها مجاز هستند با همکاری صندوق نوآوری و شکوفایی دست به سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های دانش‌بنیان بزنند.

● **آیا شرکت‌های دانش‌بنیان جز انتشار اوراق، می‌توانند از سایر ابزارهای بازار سرمایه نیز برای تامین مالی استفاده کنند؟**

بله. تامین مالی جمعی، یکی از مثال‌های خوب برای سوال شما است. تامین مالی جمعی که از ابتدای سال ۱۴۰۰ و به‌همت فرابورس ایران عملیاتی شد، به شرکت‌ها و طرح‌های سرمایه‌پذیر اجازه می‌دهد با همکاری سکوها یا همان عاملان مجاز، منابع مالی خود را از سرمایه‌گذاران علاقه‌مند دریافت کنند، گرچه تامین مالی جمعی در حال حاضر یک ابزار تامین مالی خرد محسوب می‌شود، اما ظرفیت قابل‌توجهی دارد برای اینکه سرمایه‌های مردم به‌سمت فعالیت‌های دارای ارزش افزوده و دانش‌بنیان هدایت و شهروندان در سود و زیان طرح‌های مختلف شریک شوند.

صندوق نوآوری و شکوفایی تلاش کرد از این ابزار برای تزریق منابع جدیدی به اکوسیستم دانش‌بنیان استفاده و پای دانش‌بنیان‌ها را به تامین مالی جمعی باز کند. بنابراین تصمیم گرفت اصل آورده سرمایه‌گذاران را بیمه کند تا سرمایه‌گذاران با خیال آسوده‌تر و انگیزه بیشتری دست به مشارکت در این طرح‌ها بزنند.

در ادامه، یک مسابقه تلویزیونی به نام «کارویا» تولید و پخش شد که در قالب آن، ۱۰۰ طرح دانش‌بنیان سرمایه‌پذیر ارزیابی و داوری شدند و در نهایت شماری از آنها توانستند در قالب تامین مالی جمعی، منابع مورد نیازشان را تامین کنند.

از اتفاق این طرح‌ها با استقبال خوب سرمایه‌گذاران و شهروندان روبه‌رو شد و امروز به‌تدریج دارند این طرح‌ها به‌بار می‌نشینند، بنابراین به‌طور خلاصه اگر بخواهم اصلی‌ترین اتفاق یک سال گذشته در حوزه تامین مالی فنسآوری را بازگو کنم، باید بگویم «پیش‌بینی جریان‌های مالی جدید برای توسعه زیست‌بوم فناوری و دانش‌بنیان کشور»، البته لازم است تاکید کنم که مفاد مندرج در قانون جهش تولید دانش‌بنیان هنوز عملیاتی نشده و در مرحله تدوین این‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی است، اما به‌زودی برکات آنها آشکار خواهد شد.

ماینر
کار آفرینی
برای
دانش‌بنیان‌ها

جهانگیر بدالهی فارسی
رئیس دانشکده کار آفرینی

اهمیت آموزش‌های ارائه‌شده به نوبیان اکوسیستم دانش‌بنیان با بهره‌گیری از تجارب صاحبان شرکت‌های بزرگ دانش‌بنیان بر هیچ کس پوشیده نیست، بر همین اساس با توجه به توسعه زیست‌بوم دانش‌بنیان، تاکید بر آموزش این حوزه در ایران نیز در دستور کار قرار گرفت. دانشکده کار آفرینی دانشگاه تهران در مقطع کارشناسی‌ارشد و دکتری، در چند رشته کار آفرینی دانشجویی می‌پذیرد و در کنار آموزش‌های آکادمیک، برنامه‌های کاربردی هم در قالب آموزش و تمرین برای صاحبان کسب‌وکارها، مدیران شرکت‌های دانش‌بنیانی برگزار می‌کنیم که جزو آموزش‌دیدگان خارج از دانشگاه محسوب می‌شوند. علاوه بر آن، یک‌سری برنامه‌ها با عنوان ماینر کار آفرینی نیز برای دانشجویان سایر رشته‌های دانشگاه تهران برگزار می‌کنیم، در حقیقت یکی از اهداف مهم راه‌اندازی دانشکده کار آفرینی، بکارگیری نیروی ماهر در فضای شغلی کشور در راستای حل معضلات اصلی جامعه است، همچنین جوانان نخبه‌ای که می‌خواهند کسب‌وکار خصوصی خود را راه بیندازند، باید از مسیر دانش‌بنیان شدن عبور تا بتوانند برای خود و افراد کمتر تحصیلکرده شغل ایجاد کنند. سیاست‌های شکل‌گیری دانشکده کار آفرینی این است که مسیر دانش‌بنیان شدن را برای این افراد هموارتر کند. در قالب این برنامه دانشجویان در هر رشته‌ای که در حال تحصیل یا حتی فارغ‌التحصیل شده باشند، می‌توانند در طول چند ترم درسهایی را فرا بگیرند که آنها را برای راه‌اندازی کسب‌وکارشان در جامعه آماده می‌کند. در واقع آنها یاد می‌گیرند که چگونه نیاز بازار را شناسایی کنند و بعد به ایده‌پردازی بپردازند تا بتوانند نوآوری و خلاقیت خود را در تولید به نمایش بگذارند. در کل برنامه ماینر کار آفرینی به آنها یاد می‌دهد که چگونه محصول خود را طراحی کنند و در نهایت روش‌های تامین منابع، راه‌اندازی و رشد کسب‌وکار و عرضه محصول را یاد می‌گیرند. در طول دوره‌هایی که در دانشکده کار آفرینی برگزار می‌شود، افراد می‌توانند مهارت‌هایی را یاد بگیرند که بتوانند پس از این دوره‌ها، در راستای راه‌اندازی کسب‌وکار خود با کارآفرینان موفق در کشور ارتباط برقرار کنند. هدف این است که در طول این ارتباطات، کار آفرینان جوان کمتر اشتباه کنند تا درصد موفقیت‌شان بالا برود.

● **پیاوه‌سازی نسل سوم دانشگاه‌ها اکنون در حال ساخت ساختمان جدیدی برای دانشکده کار آفرینی هستند تا بتوانیم المان‌های دانشگاه نسل سوم را پیاوه‌سازی کنیم. این ساختمان به کمک کارآفرینان نیکوکار در حال ساخت و بر مبنای دانشگاه‌های نسل سوم طراحی شده است، بنابراین علاوه بر پیشبرد فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی در عرصه توسعه دانش‌بنیان‌ها و استارت‌آپ‌ها و کسب‌وکارهای نوین، بانوجه به حضور کارآفرینان موفق و شرکت‌ها و سازمان‌هایی که در زمینه نوآوری و کسب‌وکار فعالیت می‌کنند؛ می‌تواند مکانی برای ایجاد ارتباط میان سرمایه‌گذار، صنعتگر، کارآفرین، نوآور و دانشجوین باشد، به‌طور کلی یک اکوسیستم کار آفرینی و دانش‌بنیان در ساختمان جدید دانشکده کار آفرینی طراحی شده است.**

● **پیاوه‌سازی نسل سوم دانشگاه‌ها اکنون در حال ساخت ساختمان جدیدی برای دانشکده کار آفرینی هستند تا بتوانیم المان‌های دانشگاه نسل سوم را پیاوه‌سازی کنیم. این ساختمان به کمک کارآفرینان نیکوکار در حال ساخت و بر مبنای دانشگاه‌های نسل سوم طراحی شده است، بنابراین علاوه بر پیشبرد فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی در عرصه توسعه دانش‌بنیان‌ها و استارت‌آپ‌ها و کسب‌وکارهای نوین، بانوجه به حضور کارآفرینان موفق و شرکت‌ها و سازمان‌هایی که در زمینه نوآوری و کسب‌وکار فعالیت می‌کنند؛ می‌تواند مکانی برای ایجاد ارتباط میان سرمایه‌گذار، صنعتگر، کارآفرین، نوآور و دانشجوین باشد، به‌طور کلی یک اکوسیستم کار آفرینی و دانش‌بنیان در ساختمان جدید دانشکده کار آفرینی طراحی شده است.**

● **توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان در یک فضای آکادمیک اگر این ساختمان تامین مالی شود و به‌سرعت به‌تمام برسد و این اکوسیستم در این ساختمان فعال شود، می‌تواند الگوی خوبی برای ترویج شیوه توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در کشور باشد و همچنین دانشگاه‌های دیگر می‌توانند از این حرکت جدید الگو‌برداری کنند، بنابراین انتظاری که از مسئولان کشور به‌ویژه از معاونت علمی ریاست‌جمهوری می‌رود، این است که در این عرصه کمک مالی کنند تا مراحل ساخت این مرکز هرچه زودتر به پایان برسد و اکوسیستم دانش‌بنیان در یک فضای آکادمیک توسعه یابد. گفتنی است، با عملیاتی کردن اهداف خود در ساختمان جدید دانشکده کار آفرینی می‌توانیم با همکاری دیگر دانشگاه‌ها و در اقداماتی مشابه این اکوسیستم را بزرگ‌تر کنیم تا در آینده شاهد ایجاد بقا و رشد شرکت‌های دانش‌بنیان در سراسر کشور باشیم. در حال حاضر دانشکده کار آفرینی نه‌تنها با دیگر دانشگاه‌ها، بلکه با مراکز و موسساتی که در کشور به‌نوعی در زمینه دانش‌بنیان‌ها فعال هستند و جزئی از این اکوسیستم به‌حساب می‌آیند، همکاری دارد و در حال شبکه‌سازی با آنها است تا تعامل، همکاری و هم‌افزایی بیشتری ایجاد شود.**

● **توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان در یک فضای آکادمیک اگر این ساختمان تامین مالی شود و به‌سرعت به‌تمام برسد و این اکوسیستم در این ساختمان فعال شود، می‌تواند الگوی خوبی برای ترویج شیوه توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در کشور باشد و همچنین دانشگاه‌های دیگر می‌توانند از این حرکت جدید الگو‌برداری کنند، بنابراین انتظاری که از مسئولان کشور به‌ویژه از معاونت علمی ریاست‌جمهوری می‌رود، این است که در این عرصه کمک مالی کنند تا مراحل ساخت این مرکز هرچه زودتر به پایان برسد و اکوسیستم دانش‌بنیان در یک فضای آکادمیک توسعه یابد. گفتنی است، با عملیاتی کردن اهداف خود در ساختمان جدید دانشکده کار آفرینی می‌توانیم با همکاری دیگر دانشگاه‌ها و در اقداماتی مشابه این اکوسیستم را بزرگ‌تر کنیم تا در آینده شاهد ایجاد بقا و رشد شرکت‌های دانش‌بنیان در سراسر کشور باشیم. در حال حاضر دانشکده کار آفرینی نه‌تنها با دیگر دانشگاه‌ها، بلکه با مراکز و موسساتی که در کشور به‌نوعی در زمینه دانش‌بنیان‌ها فعال هستند و جزئی از این اکوسیستم به‌حساب می‌آیند، همکاری دارد و در حال شبکه‌سازی با آنها است تا تعامل، همکاری و هم‌افزایی بیشتری ایجاد شود.**

● **توسعه اکوسیستم دانش‌بنیان در یک فضای آکادمیک اگر این ساختمان تامین مالی شود و به‌سرعت به‌تمام برسد و این اکوسیستم در این ساختمان فعال شود، می‌تواند الگوی خوبی برای ترویج شیوه توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در کشور باشد و همچنین دانشگاه‌های دیگر می‌توانند از این حرکت جدید الگو‌برداری کنند، بنابراین انتظاری که از مسئولان کشور به‌ویژه از معاونت علمی ریاست‌جمهوری می‌رود، این است که در این عرصه کمک مالی کنند تا مراحل ساخت این مرکز هرچه زودتر به پایان برسد و اکوسیستم دانش‌بنیان در یک فضای آکادمیک توسعه یابد. گفتنی است، با عملیاتی کردن اهداف خود در ساختمان جدید دانشکده کار آفرینی می‌توانیم با همکاری دیگر دانشگاه‌ها و در اقداماتی مشابه این اکوسیستم را بزرگ‌تر کنیم تا در آینده شاهد ایجاد بقا و رشد شرکت‌های دانش‌بنیان در سراسر کشور باشیم. در حال حاضر دانشکده کار آفرینی نه‌تنها با دیگر دانشگاه‌ها، بلکه با مراکز و موسساتی که در کشور به‌نوعی در زمینه دانش‌بنیان‌ها فعال هستند و جزئی از این اکوسیستم به‌حساب می‌آیند، همکاری دارد و در حال شبکه‌سازی با آنها است تا تعامل، همکاری و هم‌افزایی بیشتری ایجاد شود.**

به مناسبت هفته دولت بررسی کرد

شاخص‌های کلان اقتصاد زیر ذره‌بین

عکس: آیدیا فریدی

دولت سیزدهم در جلوگیری از فرارهای مالیاتی عملکرد خوبی داشته و از طرفی با تغییر در قیمت‌ها تا حدودی مانع از قاچاق کالا شده است

موفقیت دولت تنها در اخذ مالیات است

افزایش پایه پولی گرفته شده است. این اقتصاددان ادامه داد: رشد نقدینگی در ۲ سال اخیر، همزمان با کسری بودجه شدید دولت به حدود ۴۰ درصد رسیده بود؛ عددی که تهدیدی بزرگ برای ایجاد تورم فزاینده و غیرقابل کنترل محسوب می‌شود، این در حالی است که میانگین رشد نقدینگی از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۲۶ درصد بوده است.

توفیق در مالیات‌ستانی
این استاد دانشگاه با تأکید بر لزوم استقلال بودجه از نفت گفت: تنها موفقیت دولت رئیس‌ی، تحقق ۱۱۲ درصدی اهداف مالیاتی در ۱۲ ماه اخیر است.

وی افزود: دولت بدون احتساب مالیات واردات، ۳۰۶ هزار و ۱۶ میلیارد تومان، از مردم پول گرفت. این مقدار حتی بیش از رقم پیش‌بینی شده در بودجه است. همچنین در دولت سیزدهم عقب‌ماندگی در اجرای قانون پایانه‌های فروشگاه‌ها و سامانه‌های مؤدیان جبران شده و اکنون زمینه اجرای آن فراهم آمده است.

راهبردها برای شبکه بانکی از جمله هدایت منابع، انضباط مالی، سیاست خودتنظیمی و توجه به مباحث فناوریانه در شبکه بانکی تدوین و تبیین شود. خیرخواهان با اشاره به لزوم ممانعت از ورود بانک‌ها به فعالیت‌های سفته‌گرایانه، گفت: وصول مطالبات بانک‌ها باید با شاخص‌های اندازه‌گیری تدوین شده توسط وزارت اقتصاد انجام شود تا سفته‌بازی در نظام بانکی کاهش یابد و در نهایت بانک‌ها ترانزنامه سالم‌تری داشته باشند.

کارنامه قبولی مالیاتی

این استاد دانشگاه با بیان اینکه اقتصاد پدیده‌ای است که پایه و اساس آن طی سالیان طولانی چیده می‌شود، گفت: نمی‌توان انتظار داشت دولت در یک سال معجزه کند یا در این مدت کوتاه وابستگی به نفت از بین ببرد، اوضاع تولید ملی بهبود یابد.؛ تحقق چنین مسائلی قطعا در این مدت کوتاه امکان‌پذیر نیست. وی با اشاره به تلاش دولت برای کاهش وابستگی به نفت، افزود: یکی از راهکارهای کاهش وابستگی به نفت اخذ مالیات از کسانی است که فرار مالیاتی دارند. هیچ کس راضی نیست عده‌ای درآمد‌های میلیاردی داشته باشند، اما به اندازه ثروت‌شان مالیات نپردازند.

خیرخواهان گفت: دولت آقای رئیس‌ی در جلوگیری از فرارهای مالیاتی عملکرد خوبی داشته و از طرفی با تغییر در قیمت‌ها تا حدودی مانع از قاچاق کالا شده است. اخبار رسیده از خارج مرزها در این زمینه نیز نشان‌دهنده موفقیت نسبی اقدامات دولت در ممانعت از خروج کالای ارزان ایرانی بوده است.

درصد به ۱۲ درصد رسید. **ممانعت دستوری از رشد پایه پولی**
امینی گفت: «پایه پولی» به مقدار کل پول ایجادشده توسط بانک مرکزی گفته می‌شود که قابلیت نقدشوندگی بالایی دارد. افزایش یا کاهش این فاکتور کل شاخص‌های اقتصاد کلان کشور را متأثر می‌کند که از جمله آن می‌توان به نقدینگی و تورم اشاره کرد.

وی با تأکید بر اینکه هرچه پایه پولی بیشتر باشد، نرخ تورم نیز بیشتر خواهد شد، بیان کرد: یکی از مهم‌ترین وظایف بانک مرکزی کنترل و تنظیم پایه پولی است تا از ایجاد تورم و نقدینگی در کشور جلوگیری شود.

این استاد دانشگاه درباره اجرای سیاست‌های انقباضی برای جلوگیری از خلق پول و همزمان تأکید بر رشد اقتصادی ۸ درصدی، گفت: سیاست‌های انقباضی منجر به رکود اقتصادی خواهد شد، زیرا پروژه‌های عمرانی و زیرساختی ردیف مشخص بودجه‌ای ندارند. در واقع با سیاست‌دستوری و ایجاد انضباط مالی نسبی و حذف اضافه‌پرداخت‌ها جلوی

افزایش قیمت‌های جهانی کالاهای اساسی، عنوان کرد: سال گذشته در بودجه، عددی برای تأمین ارز ۴۲۰۰ تومانی اختصاص یافته بود، اما در طول سال با درخواست‌های دولت برای تأمین کالاهای وارداتی با ارز ترجیحی که بیشتر در گروه کالاهای اساسی جای می‌گرفت، مبلغ بسیار بالاتری برای تأمین این ارز اختصاص یافت؛ بنابراین امسال درآمد ناشی از حذف ارز ترجیحی به خزانه سرازیر شده، اما دولت معتقد است بودجه ارزی مصرف شده؛ بنابراین تورم بالاست. امینی درباره افزایش حقوق بازنشستگان گفت: از ۴۰ سال قبل چرخه معیوبی وجود دارد که افزایش حقوق براساس آن انجام می‌گردد. با افزایش حقوق و دستمزد، دولت‌ها با کسری منابع مواجه می‌شوند؛ بنابراین مجبور به خلق پول و به تبع آن ایجاد تورم و کاهش ارزش پول هستند.

وی با بیان اینکه با افزایش میزان حقوق هزینه‌های جاری رو به افزایش و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای رو به کاهش می‌رود، افزود: میزان مصارف دولت هر سال نسبت به سال قبل افزایش یافته، این در حالی است که نسبت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از ۳۰ یا ۴۰

رشد نقدینگی سعودی است

بسیار موثر است، این در حالی است که تا رشد پایه پولی متوقف نشود رشد نقدینگی هم روند کاهشی به خود نمی‌گیرد. **مهم‌ترین عوامل بروز تورم افسارگسیخته در اقتصاد کشور در سال‌های اخیر دانست و اظهار کرد:** دولت سیزدهم به‌طور خاص بانک مرکزی باید کاهش سرعت رشد نقدینگی را جزو اولویت‌های سیاست‌های پولی خود قرار دهند.

ثبت تورم بی‌سابقه در کارنامه دولت
این اقتصاددان دیگر شاخص اقتصادی که باید مورد توجه دولت سیزدهم قرار گیرد را تورم عنوان کرد و گفت: یک ماه پس از حذف ارز ترجیحی، گزارش مرکز آمار از اثرات تورمی ویران‌کننده این اقدام خبر داد و نرخ تورم نقطه‌ای در خرداد ۱۴۰۱ به ۵۲.۵ درصد رسید که در تاریخ ایران بی‌سابقه بود. این عدد به‌معنای آن است که خانوارهای کشور در ماه گذشته به‌طور میانگین ۵۲.۵ درصد بیشتر از خرداد ۱۴۰۰ برای خرید یک «مجموعه کالا و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند.

خیرخواهان در ادامه بیان کرد: تورم در اقتصاد ایران مسئله‌ای ریشه‌ای است و در دهه ۹۰ میانگین نرخ تورم در کشور ۲۴ درصد بود و از سال ۱۳۹۷ به بعد و با تشدید تحریم‌ها درگیر تورم بیشتری شدیم و میانگین تورم ۴ سال گذشته به ۳۵ درصد رسید. وی افزود: میانگین تورم بلندمدت اقتصاد ایران به ۲۰ درصد رسید، این در حالی است که میانگین تورم در ۴ سال گذشته فاصله معناداری با تورم بلندمدت ایران دارد. این موضوع نشان می‌دهد دولت نتوانسته

امرالله امینی، اقتصاددان و استاد دانشگاه درباره عملکرد دولت سیزدهم در بخش شاخص‌های کلان اقتصاد به **«مذمت»** گفت: در پایان دولت قبل حدود ۶۰ هزار میلیارد تومان اعتبار تخصیص یافته به بخش‌های مختلف، بدون وجود منابع در خزانه گیر کرده بود؛ یعنی دولت سیزدهم خزانه خالی نه، بلکه خزانه مقروض را تحویل گرفت.

وی افزود: در زمان جابه‌جایی دولت، سقف تنخواه که ۵۶ هزار میلیارد تومان بود پر شده بود و امکان استفاده از آن هم وجود نداشت. امینی تصریح کرد: بودجه سال جاری به‌نحوی نوشته شده که پایه پولی افزایش نیابد، اما این اتفاق تاکنون محقق نشده و پایه پولی کشور همچنان افزایشی است و دولت توفیقی در این زمینه نداشته است.

دولت در ریاضت اقتصادی

این استاد دانشگاه با بیان اینکه در بودجه ردیفی برای ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی در نظر گرفته نشده بود، گفت: هزینه‌کرد بیشتر از منابع ارزی در اختیار دولت باعث شد بودجه همچنان انقباضی بماند.

وی با اشاره به سیاست حذف ارز ترجیحی و

جعفر خیرخواهان، اقتصاددان و استاد دانشگاه در زمینه عملکرد دولت سیزدهم در بخش شاخص‌های کلان اقتصاد به **«مذمت»** گفت: روند رشد نقدینگی که این روزها از ۵ هزار میلیارد تومان گذشته، همچنان رو به صعود است. تورم ناشی از این امر که گریبان اقتصاد را گرفته و رشد پایه پولی که به‌سبب انجام برخی اقدامات و باوجود تلاش‌های دولت همچنان میل به افزایش دارد، طبیعتاً تأثیر خود را بر حوزه‌های مختلف اقتصاد می‌گذارد.

وی با اشاره به عبور نقدینگی از ۵۱۰۰ هزار میلیارد تومان عنوان کرد: دولت سیزدهم باید برنامه‌هایی را برای ممانعت از ورود بانک‌ها به فعالیت‌های سفته‌بازانه در نظر بگیرد تا جلوی رشد نقدینگی گرفته شود. وی افزود: نقدینگی غالباً توسط بانک‌ها خلق می‌شود و با نسبتی از پایه پولی انتشار می‌یابد. بانک‌ها در ازای اعطای تسهیلات به مردم یا شرکت‌ها و نهادها، تعهداتی به‌وجود می‌آورند که برای ایفای آن، باید پول جدید خلق کنند، اما پول جدید نه به‌صورت تسکناس، بلکه در قالب اعتبارات و تسهیلات مختلف به افراد واگذار می‌شود.

این اقتصاددان با تأکید بر اینکه این مسئله موجب می‌شود بانک مرکزی به یک منبع تأمین مالی قدرتمند و امن برای هزینه‌های دولت تبدیل شود، گفت: این اتفاقات سبب شده حجم تظیمی از اعتبارات و مسکوکات در اقتصاد، به پروژه‌های غیربهره‌بخش تخصیص یابد یا صرف پرداخت هزینه‌های معوقه دولت شود. وی ضمن انتقاد از مستقل نبودن بانک مرکزی گفت: بانک مرکزی در کشور ما یک نهاد مستقل نیست و زیر نظر دولت فعالیت می‌کند و در خلق پول

بیماری اقتصاد ایران مزمن شده است

حسین ولی‌بیگی اقتصاددان

دولت سیزدهم از زمان آغاز به کار در بخش اقتصاد با انتقادهای زیادی روبه‌رو شد، زیرا کار را با برنامه‌هایی نظیر حذف ارز دولتی آغاز کرد. این اقدام یعنی اقتصاد راز دولتی بودن به سمت فضای رقابتی سوق دادن. این امر به‌طور کلی مثبت ارزیابی می‌شود، اما اجرای آن نیاز به محکم‌سازی زیرساخت‌های اقتصادی دارد. گذار از اقتصاد دولتی به‌سوی اقتصاد رقابتی، گذار از اقتصاد رانت‌محور به سوی اقتصاد تولیدمحور و خارج ساختن نظام زمین و مسکن از فعالیت‌های سوداگرانه از جمله راهکارهایی است که باید برای حل مشکلات اقتصادی به کار گرفته شود.

باتوجه به مشکلات ساختاری اقتصاد ایران و همچنین چالش‌های مزمنی چون تحریم‌های ظالمانه و نیز خطاهای راهبردی و تاکتیکی مدیریت اقتصاد در ادوار گذشته می‌توان راهکارهایی برای فائق آمدن بر چالش‌های اقتصادی فعلی در افق‌های زمانی همه‌شمول مطرح کرد.

گذار از اقتصاد دولتی به‌سوی اقتصاد رقابتی، گذار از اقتصاد رانت‌محور به‌سوی اقتصاد تولیدمحور (آن چیزی که امروزه به‌وضوح در صنعت خودرو قابل مشاهده است)، سالم‌سازی، پویایی و هوشمندی نظام مالیاتی، خارج ساختن نظام زمین و مسکن از فعالیت‌های سوداگرانه و تعادل بخشی به طرف‌های عرضه و تقاضا براساس سیاست‌های آمایش سرزمین از جمله راهکارهایی است که برای حل مشکلات اقتصادی باید از سوی دولت اتخاذ شود.

در مدتی که از شروع دولت سیزدهم می‌گذرد اقدام اساسی در دستور کار دولت قرار گرفت. گره‌گشایی از واکنش‌های عمومی قرا قالب یک برنامه جامع عمل‌گرایانه، اقدامات کوتاه‌مدت در حل مشکلات معیشتی و در نهایت تدوین برنامه جدید دیپلماسی برنامه از منظر اقتصادی از جمله این اقدامات بود. اما دلیل اینکه این اقدامات اثر وضعی قابل‌لمسی در زندگی عمومی و رفاه حداقلی مردم نداشته، انباشتگی مشکلات اقتصادی کشور در کنار بیماری مزمن اقتصاد ایران و نبود هماهنگی بین اعضای تیم اقتصادی دولت در ماه‌های ابتدایی فعالیت است.

بودجه سال جاری به‌نحوی نوشته شده که پایه پولی افزایش نیابد، اما این اتفاق تاکنون محقق نشده و پایه پولی کشور همچنان افزایشی است و دولت توفیقی در این زمینه نداشته است

یکی از مهم‌ترین نقاط عطف ارزیابی کارایی دولت سیزدهم از منظر اقتصادی بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۱ است. بررسی بازاری پژوهشی مجلس حاکی از آن است که میزان کسری بودجه سال جاری به ۱۵۶ هزار میلیارد تومان خواهد رسید. از نگاه پژوهشگران، بودجه سال ۱۴۰۱ نسبت به سقف اول بودجه سال گذشته به میزان ۴۶ درصد رشد کرد. پس بودجه سال ۱۴۰۱ انقباضی بسته نشده است؛ خلاف هدف برنامه که بودجه انقباضی را نشان رفته است.

از آنجایی که دولت سه بازنشستگی را بیشتر کرده، توزیع ارز ۴۲۰۰ تومانی را پایان داده، مستترکان پر مصرف آب را چربمه و فشارهای مالیاتی را بیشتر کرده، عوارض خروج از کشور را افزایش داده، معافیت‌های مالیاتی صادرکنندگان را مشروط به پیمان‌سیاری ارزی کرده و بودجه قابل‌توجهی را هم برای طرح‌های عمرانی لحاظ نکرده، همچنان سیاست انقباضی در پیش دارد. همه این جملات تنها یک معنا دارد: همان انقباض و این یعنی افزایش سختی‌ها و تنگناهای اقتصادی برای مردم.

برخی دیگر از کارشناسان به نکته دیگری در بررسی بودجه اشاره می‌کنند. به‌گفته این گروه یکی از نکات گمراه‌کننده در بررسی بودجه ۱۴۰۱ مقایسه هزینه درآمد نیمه نخست سال با نیمه نخست سال ۱۴۰۰ است. این مقایسه اساساً درست نیست، چراکه میزان هزینه‌های بودجه در نیمه دوم سال با نیمه نخست سال متفاوت است.

با این تفسیر ۳ اتفاق مهم در بودجه ۱۴۰۱ قابل بحث و بررسی است که هر کدام ساختار اقتصاد ایران را با جهت‌دهی شگرفی مواجه می‌سازد: حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی، تثبیت دلار بودجه روی ۲۵ هزار تومان و انتشار ۹۶ هزار میلیارد تومان اوراق در کنار عوامل راهبردی اقتصاد سیاسی این روزهای ایران، تحلیل ساختاری مدل بودجه‌ریزی ۱۴۰۱ را با عدم قطعیت‌های زیادی مواجه ساخت که متأسفانه هم‌اکنون تبعات آن در قالب افزایش نقدینگی، تورم لجام‌گسیخته، کسری بودجه، گرانی و... در اقتصاد کشور قابل‌لمس است.

سخن پایانی

این اقدام منجر به افزایش پایه پولی و رشد نقدینگی و در نهایت تورم شده است.

البته همین کارشناسان تنها توفیق «دولت مردمی» را تنظیم سیاست‌های اقتصادی بودجه دولت با محوریت کاهش وابستگی به نفت و افزایش سهم درآمدهای مالیاتی می‌دانند.

در واکنش به این گزارش عملکردها، می‌گویند دولت رئیس‌ی در مهار تورم بسیار ضعیف بوده است؛ به‌طوری که با حذف ارز ترجیحی در شرایط تورمی سفره معیشت مردم بسیار کوچک شده است. همچنین به‌اعتقاد آنها ادعای دولتی‌ها روند رشد نقدینگی کاهشی نیست و بانک‌ها با پرداخت وام‌های تکلیفی در حال خلق پول هستند که

از اوایل انقلاب تاکنون سیزده دولت بر سر کار آمده‌اند و هر کدام بسته به شرایط دوران، عملکردهای متفاوتی داشته‌اند. دولت آقای رئیس‌ی هم از این قاعده مستثنا نیست.

با گذشت یک سال از عمر دولت سیزدهم همزمان با هفته دولت، هر یک از مردان اقتصادی از عملکرد یکساله خود دفاع کردند. کارشناسان

در بررسی دو مطالبه زیست محیطی شهروندان عنوان شد

از اصلاح الگوی کشت تا حفظ منابع آبی

امروزه بحث‌هایی مانند کشت فراسرز مینی مطرح است تا از طریق آن بتوانیم در کشورهای دیگر مثلاً گندم بکاریم و نیاز خود را تامین کنیم

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

حفظ تعادل آبخوان‌ها مقدم است

محمد علایی، مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی: کشور ایران از نظر جغرافیایی در کمربند خشک کره زمین قرار گرفته است. کشورهای که در این کمربند قرار می‌گیرند یک‌سری ویژگی‌های آب‌وهوایی خاص دارند. نخست اینکه میانگین بارش بلندمدت این منطقه نسبت به سایر نقاط کره زمین کمتر است. به عنوان مثال، بنا بر گزارش‌های پیشین میانگین بارش در ایران ۲۵۰ میلی‌متر در سال بوده، اما در حال حاضر از این میزان کمتر شده است. این در حالی است که میانگین بارش جهانی ۷۵۰ تا ۸۰۰ میلی‌متر در سال است. دسترسی به این میزان آب موجود نیز با مشکلاتی روبه‌رو است، چراکه توزیع زمانی مکانی آن همسان و یکنواخت نیست. توزیع بارش‌ها در کشور ما در طول سال، یکنواخت نیست و بیشترین بارش را در فصل زمستان و بهار داریم. همین‌طور ۷۵ درصد بارش‌های را در کمتر از ۲۵ درصد مساحت کشور داریم که آن هم در شمال ایران و غرب زاگرس است. به همین ترتیب در ۷۵ درصد مساحت کشور کمتر از ۲۵ درصد بارش‌ها را داریم.

ویژگی برجسته دیگر کشورهایی که در کمربند خشک شمالی و جنوبی زمین قرار می‌گیرند این است که روند بارش در سال‌های گوناگون یکسان نیست و برای همین دارای آب‌وهوای خشک هستند. این درست نیست. کلمه معتدل بسیار انتخاب درستی برای اقلیم این مناطق است، چراکه نشان می‌دهد در این مناطق تغییرات بارش از سالی به سال دیگر خیلی زیاد نبوده و متعادل است. برای مقایسه در نظر بگیریم که در استان خراسان رضوی در سال آبی ۹۸-۹۷ میانگین بارش به ۳۴۰ میلی‌متر رسید و این در حالی بود که میانگین بارش در این استان ۲۲۱ میلی‌متر در سال است، اما سال بعد از آن این عدد به ۱۰۷ میلی‌متر بارندگی رسید. در حالی که این دامنه زیاد تغییرات در کشورهایی که خارج از کمربند خشک قرار گرفتند وجود ندارد. که ناگهان از ۳۱۰ میلی‌متر بارندگی به ۱۰۷ میلی‌متر و کمتر از یک‌سوم برسد. ویژگی بعدی در کمربند خشک کره زمین، گرم بودن هواس. درجه حرارت در این مناطق بیش از میانگین کره زمین است و به همین دلیل، تبخیر و تبخیر هم زیاد می‌شوند و نیاز آبی را بیشتر می‌کند. ۳ ویژگی که برای این مناطق گفته شد، در شرایطی است که ما تغییرات آب‌وهوایی

برنامه‌ریزی برای اصلاح الگوی کشت

تعامات بین‌المللی ضعیف عمل می‌کنیم و از بخش خصوصی حمایت نمی‌شود، نمی‌توانیم از آن بهره ببریم. اصلاح الگوی کشت نیازمند برنامه‌ریزی است، اما برنامه‌ریزی بالا به پایین، دستوری و تحکمی دیگر جواب نمی‌دهد. ۶ دهه است توسعه کشور مبتنی بر پول نفت و بی‌توجهی به منابع طبیعی انجام شده است. با وجود اینکه آمایش سرزمین از همان زمان مطرح بوده اما به آن بی‌اعتنایی شده است. اگر در نظام برنامه‌ریزی خود در کنار حاکمیت، بخش خصوصی و نهادهای مدنی مانند تشکل‌های کشاورزان و بهره‌برداران را با یک برنامه‌ریزی مشارکتی دخیل کنیم، همین‌طور از دست‌اندرکاران اتاق‌های بازرگانی، اتاق اصناف و اتاق تعاون استفاده کنیم، می‌توانیم بسیاری از این مشکلات را حل کنیم. باید با کمک موسسات تحقیقاتی بحث‌هایی مانند مزیت‌های نسبی و رقابتهای محصولات شناسایی شود. بر این اساس در ابتدا باید نیاز داخل و اولویت‌ها مشخص شود و بعد به بحث صادرات و ارزآوری بپردازیم. در عین حال عده‌ای معتقدند باید روی تغییر الگوی مصرف مردم کار کنیم. به‌طور مثال، در کشور خشک و نیمه‌خشک قرار داریم نباید خیلی گوشت قرمز و لبنیات مصرف کنیم، چراکه آب مجازی در فرآوری یک کیلو گوشت، بسیار زیاد است. البته در حال حاضر به‌خاطر کاهش قدرت خرید مردم، مصرف گوشت هم کم شده اما به‌طور کل باید دانه مردم را بیشتر با محصولات سالم گیاهی آشنا کرد. چه‌بسا بتوانیم با کاهش مصرف محصولات دامی به مقابله با تغییر اقلیم و خشکسالی هم کمک کنیم، و گرنه روزبه‌روز بحران شدیدتر می‌شود. در زمانی عیسی کلانتری، رئیس پیشین سازمان حفاظت محیط‌زیست پیش‌بینی کرده بود اگر بحران آب کنترل نشود، ۵۵ میلیون نفر مجبور به مهاجرت اجباری خواهند شد. بخشی از این مهاجرت اکولوژیک اتفاق افتاده و با ادامه روند کنونی بحران‌های مهاجرتی ایجاد خواهد شد. به‌طور مثال در استان‌های شمالی تراکم جمعیت بیشتر شده و استان‌های مرکزی خالی از سکنه می‌شوند و ممکن است مشکلات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به‌وجود بیاید.

ابوالفضل میرقاسمی، کارشناس منابع طبیعی و آبخیزداری: افزایش جمعیت کشور و بهره‌برداری بی‌رویه از منابع آبی، کشت محصولات آب‌بر را تبدیل به یک معضل کرده است. طبق استانداردها میزان برداشت از آب قابل استحصال باید ۴۰ درصد باشد اما گفته می‌شود امروز در ایران ۸۰ تا ۹۰ درصد از آب قابل استحصال برداشت می‌شود که نشانه بحران است. از سویی حدود ۵۰۰ هزار حلقه چاه غیرمجاز در کشور زده شده که سطح آب زیرزمینی را پایین آورده است. همین مسئله باعث شده آب‌های شور به آب‌های شیرین هجوم بیاورند و کیفیت آب کاهش پیدا کند. همچنین فرورنشست زمین که تبدیل به پدیده‌های همه‌گیر در ایران شده، به‌دلیل همین استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی است. کشت محصولات آب‌بر از سویی به کمبود آب و از سویی دیگر، کاهش کیفیت منابع آبی منجر شده است. در کنار همه این مسائل بحث گرمایش زمین هم وجود دارد. کره زمین به‌دلیل انتشار گازهای گلخانه‌ای روزبه‌روز گرم‌تر می‌شود. زمانی که هوا گرم شود، تبخیر و تعرق و به‌تبع آن مصرف آب گیاهان افزایش پیدا می‌کند. دست‌کم ۴۰ سال است صحبت از اصلاح و تغییر الگوی کشت می‌شود، اما صرفاً در حد یک‌سری طرح و همایش باقی مانده است. واقعیت این است که عده‌ای اجازه این را نمی‌دهند که یک الگوی کشت بهینه داشته باشیم که متناسب با شرایط اقلیمی و خاک هر منطقه و نیاز داخلی باشد. در نهایت اصلاح الگوی کشت منجر به این خواهد شد که بتوانیم کشاورزی کشور را مدیریت و هدایت کنیم تا کاشت محصولات متناسب با نیازهایمان باشد. از سویی هم باید بدانیم مزیت‌های نسبی رقابتی ایران چه هست و چه محصولات را بهتر می‌توان صادر کرد. بنابراین اگر به بحث آب مجازی توجه داشته باشیم نباید محصولات آب‌بر مانند هندوانه و برنج را صادر کنیم، چراکه این امر به معنای صادرات آب است. اتفاقاً باید تلاش کنیم این محصولات آب‌بر را بیشتر وارد کنیم.

ضعف دیپلماسی برای کشت فراسرز زمینی
امروزه بحث‌هایی مانند کشت فراسرز زمینی مطرح است که از طریق آن بتوانیم در کشورهای دیگر مثلاً گندم کاشته و نیاز خود را تامین کنیم. اما در این گام هم به‌دلیل اینکه از نظر دیپلماسی و

راه و چاه مدیریت آب

محسن موسوی خوانساری
کارشناس حوزه آب

شواهد حاکی از آن است که در زمینه مدیریت آب، مسیر طی شده تا امروز، خطا بوده و راه به جایی نبرده است. راه درست این است که به سمت مدیریت یکپارچه حوزه‌های آبریز حرکت کنیم. به‌طور مشخص درباره مسئله زاینده‌رود باید به حوضه آبریزی که از چهارمحال بختیاری شروع می‌شود و تا گلوخونی ادامه پیدا می‌کند، به صورت یکپارچه نگاه کنیم. اینکه یک روز در استان چهارمحال و بختیاری بگوییم یک طرحی نباید افتتاح یا تکمیل شود و هفته بعد در استان اصفهان بگوییم همان طرح باید تکمیل شود، راه و روش درستی نیست. ما باید به مدیریت یکپارچه حوضه آبریز اهمیت دهیم و در ابتدا آمار و اطلاعات را به صورت شفاف به‌دست بیاوریم که منابع چگونه و مصارف چگونه است. زمانی که منابع و مصارف را به‌طور شفاف استخراج کردیم، سهم هر یک از زیست‌نمندان را چه در بخش کشاورزی، چه شرب، چه صنعت و چه در بخش محیط‌زیست جدا می‌کنیم، اما متأسفانه روالی که اکنون جریان دارد، یک نگاه یک‌سویه است و جامع‌نگر نیست.

خطوط انتقال خشکسالی

با وجود برنامه‌ریزی‌ها و وعده‌های بسیاری که در موضوع مدیریت آب مطرح است، هنوز مدیریت یکپارچه‌ای در حوضه آبریز دیده نشده است. نکته‌ای که پس از نگاه یکپارچه به مدیریت حوضه آبریز زاینده‌رود مطرح‌شده، بحث انتقال آب است. انتقال آب‌هایی که از این حوضه آبریز به خارج از حوضه مانند استان یزد و شهر کاشان می‌رود باید به‌تدریج کاهش پیدا کند و در نهایت به صفر برسد.

میزان مصرف در حوضه آبریز اصفهان، ۳ برابر توان منابع آبی آن است. به‌عبارتی، بارگذاری ۳ برابر بیش از منابع در این حوضه اتفاق افتاده است. از همین‌رو به هر طریق ممکن باید مصارف کاهش پیدا کند تا بیش از این با مشکلات کم‌آبی روبه‌رو نشویم.

نکته بعدی درباره زاینده‌رود مربوط به خطوط انتقال آبی است که از خلیج فارس به سمت فلات مرکزی و اصفهان کشیده شد و جزو مصوبات قرار گرفت. این کار پیامدهای زیادی به همراه خواهد داشت. تا سویی باید بدانیم که عمر سنگ آهن و صنایع فولادی کوتاه است و بیش از ۱۵ تا ۲۰ سال دیگر سنگ آهن در کشور نداریم؛ بنابراین کارخانه‌های فولادسازی آب‌بر باید به سواحل عمان منتقل شود.

خود شرکت ملی فولاد اعلام کرده فقط تا ۱۵ سال دیگر سنگ آهن خواهیم داشت. این در حالی است که ۱۰ تا ۱۲ سال دیگر هم پروژه انتقال آب از خلیج فارس به اصفهان تمام نمی‌شود و زمانی هم که آب می‌رسد احتمالاً سنگ آهنی وجود نخواهد داشت که فولاد روی پا بماند. اصفهان یک شهر تاریخی است و آن چیزی که در آینده باید باقی بماند، آثار تاریخی غنی این شهر است تا گردشگران را از سراسر جهان به خود جذب کند؛ بنابراین برای رسیدن به یک زاینده‌رود پایدار باید بازگاری‌ها را در اصفهان وسیله انتقال صنایع به سواحل دریای عمان، کاهش جمعیت در اصفهان، کاهش بارگذاری صنعتی و کاهش بخش کشاورزی را کاهش دهیم و اصفهان را تبدیل به شهری برای جذب گردشگر کنیم تا به بهترین و پایدارترین درآمد برسیم.

لایحه طرح جامع آب

با توجه به اینکه لایحه طرح جامع آب در سال ۱۳۹۹ در دولت دوازدهم تهیه شد، می‌توان گفت این طرح بسیار طرح جامعی بود، اما در اردیبهشت ۱۴۰۱ متوقف شد و نتوانست به هیات دولت و مجلس برسد. در طرح جامع آب، مدیریت یکپارچه حوضه آبریز به‌درستی دیده شده و از دولت سیزدهم و مقامات خواهشمندیم این لایحه قانون طرح جامع آب را مجدداً در دستور کار قرار دهد، چراکه با اجرای آن به‌خوبی می‌توان وضعیت بغرنج حوضه‌ها را نجات داد.

مشکل محیط‌زیست و آب

حال این سؤال مطرح است که آیا مشکل محیط‌زیست و آب کشور صرفاً در قانونمند بودن یا نبودن مسئولان دولتی است، در پاسخ به این سؤال می‌توان گفت آقای رئیسی یک فرد قانونمند است و تا امروز نشان دادند قوانین را به‌خوبی اجرا می‌کنند. ما قوانین متعددی داریم که باید سریعاً اجرا شود. در مسائل محیط‌زیست و آب کوچک‌ترین اغمازی نباید اتفاق بیفتد.

در برنامه ششم ماده ۳۵ آمده که ۱۱ میلیارد مترمکعب آب باید راه‌سازی و صرفه‌جویی شود، در حالی که هنوز قطره‌ای صرفه‌جویی نشده است. این قوانین در صورتی اجرایی می‌شود که از سویی رئیس‌جمهوری به وزارت نیرو گفته شود، در بخش‌های گوناگون ملزم به کاهش مصرف این مقدار آب هستیم و باید به سمت تالاب‌ها و محیط‌زیست راه‌سازی شود. در ماده ۵۰ قانون اساسی آمده که اگر طرحی مخل محیط‌زیست است، آن طرح باید متوقف شود، اما امروز شاهد این هستیم که حتی به آن اصل هم پایبند نیستند و آن را اجرا نمی‌کنند. مسئول مستقیم اجرای این قوانین، وزارتخانه‌های جهادکشاورزی و نیرو است که رئیس‌جمهوری باید این دو وزارتخانه را ملزم به اجرای این قوانین کند.

کشت محصولات آب‌بر از سویی به کمبود آب و از سوی دیگر، به کاهش کیفیت منابع آبی منجر شده است

در حال حاضر، کشور از لحاظ منابع آبی در شرایط بحرانی قرار دارد و به باور کارشناسان جهانی سازمان ملل، اگر برای حل این مشکل تصمیم اجرایی گرفته نشود با مشکلات بیشتری روبه‌رو خواهیم شد.

علاوه بر این مسائل، مردم نیز باید از نظر فرهنگی مجاب شوند که در منطقه‌ای واقع شده‌ایم که طبیعت محدودیت‌هایی به ما تحمیل کرده و همین‌طور نسبت به گذشته افزایش جمعیت داشته‌ایم و نمی‌توانیم کشاورزی کشور را با الگوهای قدیمی به پیش ببریم.

سخن پایانی

در مجموع کارشناسان بر این باورند که کشت محصولات آب‌بر در کشور خشک و نیمه‌خشک ایران که با ورشکستگی آب روبه‌رو است، بر تنش موجود درباره منابع آبی می‌افزاید. در این میان، الگوی کشت نیازمند تغییرات جدی و حرکت به سمت فناوری‌ها و روش‌های روز جهان است. با این وجود، این امر نیز اگرچه در صحبت تصمیم‌گیران جا پیدا کرده، اما تاکنون به‌طور جدی و اثربخش اجرایی نشده است.

صنعت معدن تجارت	
<div>مشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه‌ها</div>	
<div>صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «سمن»</div>	
<div>مدیر مسئول: ناصر بزرگمهر</div>	
<div>سر دبیر:عاطفه خسروی</div>	
<p>تلفن: ۸۲۱۹۰ - شماره: ۸۸۷۲۳۲۰ - پیامک: ۰۸۲۱۹۰۳۰۰۰</p> <p>سازمان آگهی‌ها: ۰۳-۸۸۷۲۳۲۲-۸۸۷۲۳۲۱۱-نمابر آگهی‌ها: ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸-۸۸۷۲۳۲۲۵</p> <p>امور مشترکین: ۸۸۷۲۳۲۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹</p> <p>توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۳۲۵</p> <p>تهران، خیابان قائم مقام‌فرهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی: ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱</p> <p>روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir</p> <p>امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir</p> <p>چاپخانه: انتخاب رسانه</p>	
<div>info@smtnews.ir</div>	
<div>www.smtnews.ir</div>	
<div>telegram.me/smtnews</div>	
<div>instagram.com/smtnewspaper</div>	
<div>tozi.smtnews@gmail.com</div>	
<p>روزنامه‌ها سمن را رتبه ۱</p> <p>در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱</p> <p>در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲</p> <p>عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی</p> <p>عضو انجمن مدیران رسانه</p> <p>عضو تعاونی مطبوعات</p>	

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

نظرگاه

دولت به‌کابینه‌تکانی اساسی

نیاز دارد

جلیل ریحیمی جهان‌آبادی - عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی: عملکرد یکساله دولت‌رانی‌توان به‌صورت کلی قضاوت کرد و باید به ارزیابی از عملکردش در حوزه‌های مختلف پرداخت. این دولت در حوزه سیاست خارجی موفق بوده‌که از جمله آن می‌توان به تنش‌زدایی با همسایگان، عضویت در سازمان شانگهای، بهبودرابطه بابرخی کشورهای منطقه و افزایش صادرات غیرنفتی اشاره کرد. دولت در عرصه سیاست خارجی و ارتباط مستقیم با مردم عملکرد موفقی داشته است. نشستن در اتاق‌های درسته و این روش تصمیم‌گیری برای مردم موثر نیست. البته دولت در داخل کشور در یک عرصه خوب درخشیده و آن ارتباط مستقیم با مردم است. آقای رئیسی وقت و انرژی و زمان گذاشته و به‌همه‌استان‌ها سفر کرده ووزرایش هم‌به‌شهرستان‌های مختلف رفته و از نزدیک رارصد کردند که این کار ارزشمندی است. معمولاً کمتر کسی چنین وقتی می‌گذارد که به‌تک‌تک استان‌ها برود و نماینده‌اش را به‌شهرستان‌های مختلف بفرستد و از نزدیک در جریان مشکلات قرارگیرد. این کار بزرگ و ارزشمندی است که می‌تواند باعث دلگرمی مردم شود و هم‌ساخت تصمیم‌گیران را از واقعیت جامعه بییستر کند. نشستن در اتاق‌های در بسته و تصمیم‌گرفتن پیرامون مشکلات خیلی برای مردم موثر نیست. البته اکنون در سال دوم خدمت دولت سیزدهم انتظار می‌رود این روال تکرار نشود. هر کسی هر شناختی که می‌خواست از استان‌ها به‌دست آورد را کسب کرده و الان باید روی تصمیمات متمرکز شد. باید تصمیماتی گرفته‌شود که ظرفیت حل مشکلات را داشته‌باشد و فشار را از روی مردم بردارد. باورم این است که تحمل مردم تمام شده‌است. سفرهای استانی دولت سیزدهم متمایز از دولت قبل بوده و در حوزه سیاست خارجی هم عملکرد موفقی داشته‌است؛ البته دولت قبل هم در حوزه سیاست خارجی موفق بود و در دولت احمدی‌نژاد هم سفرهای استانی انجام می‌شد. مهم‌ترین نقطه

ضعف این دولت علاوه بر انتصابات، در حوزه اقتصاد و معیشت مردم است. به‌عنوان نمونه چند ماه است که وزیر کار استعفا داده، اما هنوز وزیری به‌جای او معرفی نشده‌است. از طرف دیگر دولت در حوزه‌های اقتصادی، مدیریتی و فرهنگی ضعیف ظاهر شده‌است. برخی مدیران در دولت سیزدهم افراد ضعیف و ناتوانی هستند. به‌نظر می‌رسد دولت در حوزه کنترل تورم نیز عملکرد ضعیفی داشته‌است. در حوزه اقتصاد می‌توان به موارد دیگری هم اشاره کرد. به‌عنوان نمونه باید روزانه ۳.۵ میلیون بشکه نفت بفروشیم، اما فروش نفت‌مان به یک میلیون بشکه هم نمی‌رسد و همین مقدار را هم که می‌فروشیم پول آن بر نمی‌گردد. باین شرایط چطور می‌خواهید مشکل معیشتی مردم را حل کنید؟ تولیدکننده کالایی تولید می‌کند که اگر بخواهد با همان نرخ بفروشد و ر شکست می‌شود. الان رابطه دولت و مجلس در وضعیتی متعادل قرار دارد؛ و مجلس در مواردی که دولت عملکرد خوبی دارد حمایت می‌کند و در مواردی که عملکرد ضعیف‌است، انتقاد و مخالفت می‌کند و رابطه با توازن و عقلانیت پیش می‌رود. این نشان می‌دهد مجلس صرفاً از دولت حمایت نمی‌کند که هر روز ریکوردا امر مبارکی است. البته باید به این نکته هم دقت کرد که اگر اقدام مثبتی همچون سیاست خارجی مطلوب و سفرهای دولت و برخی اقدامات دیگر که گره‌ای از کار مردم‌باز می‌کند را می‌بینیم، باید حمایت کنیم؛ نه اینکه چون مخالف مواضع دولت هستیم و همفکر دولت نیستیم، دولت را به خاک سیاه نشانیم تا دولت بعدی دست ما بیفتد. مردم دوست ندارند به‌خاطر دعوای جناحی مشکلات آنها روی زمین بماند. ما وظیفه حل مشکلات کشور و مردم را داریم. هیچ اشکالی ندارد که حل مشکلات به‌نام آقای رئیسی تمام‌شود. از نظر من که همفکر سیاسی دولت آقای رئیسی نیستم، هیچ مشکلی نیست که حل همه مشکلات به‌اسم آقای رئیسی تمام‌شود؛ مهم این است که مشکلات مردم حل‌شود، چون مردم دیگر کشت ندارند. شاید دولت سیزدهم به تک‌کابینه‌تکانی اساسی نیاز دارد. البته افرادی هستند که با روی کار آمدن هر دولتی خودشان را همرنگ آن دولت نشان می‌دهند و بیشتر پست‌ها را هم می‌گیرند. آدم‌های هفت‌رنگی که همرنگ همه دولت‌ها در همه دوره‌ها هستند. پس باید آدم‌های شایسته، متخصص و دلسوز را شناسایی کرد. متأسفانه هر دولتی که می‌آید تمام مدیران و کارشناسان را کنار می‌زند و تیم جدیدی می‌آورد. البته در دولت آقای رئیسی در خیلی از سطوح مدیریتی تغییر ایجاد نشده که این نکته خوبی است. ما باید از آدم‌های اساسی کارشناسی و صاحب‌نظر کمک بگیریم، چون به هر میزان که شایسته‌سالاری در کشور حاکم شود، به نفع همه ما است. باورم این است که باید همه دست‌به‌دست هم دهیم تا مشکلات مردم حل‌شود و اولویت، حل مشکلات مردم‌باشد؛ در این شرایط می‌توان کاری انجام داد. امیدوارم دولت سیزدهم با پایان عمر یکساله‌اش کابینه‌تکانی و مدیرتکانی اساسی انجام دهد.

عسکری: آیدان‌فریدی

اولویت‌های دولت از نگاه مجلس

مرغ، روغن، لبنیات و… با افزایش نرخ‌های ۱۰ تا ۱۵۱۵ قرار دهد. همچنین با آغاز سال ۱۴۰۱ و در شرایطی که دولت مبتنی بر داده‌های اطلاعاتی سازمان برنامه بودجه اعلام کرده بود با حذف ارز ترجیحی، در نهایت ۴ قلم کالا با افزایش نرخ ۶ تا ۸ درصدی مواجه می‌شوند، در عمل، التهاب چشمگیری در نرخ اغلب اقلام اساسی ایجاد شد و قیمت‌ها در روندی صعودی قرار گرفتند، به‌گونه‌ای که برخی اقلام مصرفی مانند

هفته دولت آغاز شده و برنامه‌های پیش‌روی دولت‌مردان با نگاهی به عملکرد یک سال گذشته در صدر بسیاری از اظهار نظر قرار دارد. بسیاری از کارشناسان در فهرست‌بندی وظایف دولت به مواردی اشاره دارند. به‌گفته این گروه اصلاح‌ساختار بودجه و نظام بانکی، بهبود شرایط اقتصادی و معیشتی، حل مشکل مسکن و توجه ویژه به صادرات و ظرفیت‌های موجود در کشورهای همسایه از جمله مسائلی است

بازگرداندن چرخ اقتصاد روی ریل

این باره فقط نظارت کند.

اصلاح نظام بانکی از دیگر اولویت‌های پیش‌روی دولت است و باید برای مسائل مربوط به بانکداری هرچه سریع‌تر لایحه بدهد. ارائه لایحه ازسوی دولت می‌تواند در سرعت بخشیدن به اصلاح ساختار بودجه کمک کند.

استفاده از ظرفیت بازار همسایگان

شویه استفاده کرد. تولید مسکن از دیگر اولویت‌های دولت است. با مصوبه‌ای که مجلس داشته در حال حاضر ظرفیت لازم برای تولید مسکن فراهم است. برای اجرایی شدن این مصوبه و تحرک‌بخشی به بخش مسکن می‌توان از زمین‌های موجود و تسهیلاتی که برای تولید و ساخت مسکن در نظر گرفته شده، استفاده کرد. اگر همت و ظرفیت ساخت مسکن در سبب کاهش‌دادن شدن بخشی از جامعه‌شده، به کار گرفته‌شود، دولت می‌تواند برای تأمین مسکن اقشار کم‌برخوردار به‌ویژه جوانان که قصد ازدواج دارند، اقدام کند.

مبارزه با شکاف طبقاتی و بهبود معیشت

علی حدادی - عضو کمیسیون امور داخلی و شسوراهای مجلس: به‌نظر می‌رسد اجماع نانوشت‌های که بین بخش‌های مختلف کشور وجود دارد، این است که در شرایط کنونی اقتصاد و معیشت اولویت اصلی و اساسی دولت است و دولت باید در اسرع وقت از مشکلات و تنگناهای اقتصادی گره‌گشایی کند. باین حال آنچه مهم است این است که دولت باید از علل بروز مشکلات و تنگناهای اقتصادی تحلیل درست و منطقی داشته‌باشد؛ در غیر این صورت ممکن است وقت و هزینه و انرژی زیادی صرف حل مشکلاتی‌شود که درکی از علل ظهور و بروز آن وجود ندارد. نکته دیگر اینکه باید ارزیابی درستی از مقدرات و محدودرات پیش‌روی کشور وجود داشته‌باشد. هرگونه ارزیابی نادرست از امکانات کشور و محدودیت‌های پیش‌روی نظام تصمیم‌سازی کشور ممکن است دولت را دچار مشکل کند. انتظار مردمی که در انتخابات شرکت کردند، قطعاً رونق اقتصادی، جلوگیری از واردات بی‌رویه، مبارزه با شکاف طبقاتی، بهبود شرایط معیشتی و مسکن است که باید در اولویت قرار گیرد. اگر از تولیدکنندگان مسکن به‌درستی حمایت‌شود، می‌توان در این بخش موفق بود. البته برخی از طرح‌های بنیاد مسکن ایراداتی دارد که باید اصلاح‌شود. در نهایت با تدوین و تنقیح قوانین و مهدلی که بین دولت و مجلس انتقالی شکل خواهد گرفت، می‌توان مشکلات کشور را در همه بخش‌ها برطرف کرد.

تخلف دولت رئیسی از نگاه مجلس

دالر ۴۲۰۰ تومانی داشت، نمایندگان مجلس با گنجاندن یک فوریت در طرح ساماندهی ارز ترجیحی، موافقت خود باین طرح را انتها در صورتی اعلام کردند که دولت از طریق کالابریگ الکترونیکی به‌گونه‌ای عمل کند که اقلام اساسی به نرخ شهریور ۱۴۰۰ به‌دست مصرف‌کنندگان برسد. هر چند تعداد زیادی از نمایندگان مخالف حذف ارز ترجیحی بودند، اما سرانجام با تعهداتی که دولت برای رساندن نرخ اقلام اساسی به نرخ شهریور ۱۴۰۰ ارائه کرد، مجلس اجازه حذف ارز ترجیحی را به دولت داد.

ارز ۴۲۰۰ تومانی به اقتصاد ضربه زد

با پول مردم افزایش یافت، با اینکه دولت سابق متوجه سیاست اشتباه تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی شده بود، شجاعت حذف و عقب‌نشینی از آن را نداشت، اما دولت سیزدهم برای نجات اقتصاد ایران دست به اقدام شجاعانه حذف ارز ترجیحی و عادلانه‌سازی پاره‌ها زد تا از استمرار لطامت جبران‌ناپذیر به اقتصاد کشور جلوگیری کند.

محمد سبزی - عضو کمیسیون کشاورزی مجلس: همه کارشناسان اقتصاد و حتی خود مردم مخالف تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی بودند، زیرا این امر به اقتصاد کشور ضربه زد و متأسفانه منجر به افزایش نرخ کالاهای اساسی و رانت و فساد شد.

متأسفانه با تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی آرد و بسیاری از کالاهای اساسی کشور مان نظیر روغن، شکر و… به کشورهای همسایه قاچاق شد و قاچاق معکوس

تکیه بر اقتصاد گردشگری

رونق گردشگری داخلی و توسعه گردشگری با کشورهای همسایه از رئوس برنامه تحول دولت سیزدهم است؛ روندی که موجب رشد ۴۰ درصدی سفر در داخل و کسب درآمد ۲.۵ میلیارد دلاری از سفر خارجی‌ها به ایران در یک سال گذشته شده است.

سهم گردشگری از کل اقتصاد ایران در سال ۲۰۲۰ بالغ بر ۳.۱ درصد بود و این رقم در سال ۲۰۲۱ به ۴.۱ درصد افزایش یافته‌است. در حالی که در سال ۲۰۲۰ صنعت گردشگری ایران با رشد منفی ۴۵ درصدی مواجه شده و ارزش آن به ۱۴۴ هزار میلیارد تومان کاهش یافته بود، در سال ۲۰۲۱ این صنعت در ایران رشد مثبت ۴۰ درصدی را تجربه کرد و ارزش آن به ۲۰۲ هزار میلیارد تومان افزایش یافت. در ادامه به ۷ دس‌تاورد شاخص در بخش گردشگری می‌پردازیم.

۱- ورود حدود ۳ میلیون گردشگر خارجی

با آغاز فعالیت دولت سیزدهم و گسترش واکسیناسیون عمومی چرخ‌های صنعت گردشگری بعد از توقف دوساله دوباره به حرکت در آمد. نخستین اقدامی که تقاضای جامعه گردشگری ایران بود واکسیناسیون کارکنان هتلداری و صنعت گردشگری بود. این روند با اولویت‌بندی مراکز اقامتی و پذیرایی در گروه اول مشاغل و اجرای سیاست گردشگری هنگام کرونا و رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی، باعث شد گردشگری ایران از کما خارج شود.

با مهار پیک ششم کرونا و سویه اومیکرون، سرانجام در ۳ ماه آخر سال ۱۴۰۰ چرخ‌های صنعت گردشگری به حرکت در آمد، اما نقطه عطف احیای صنعت لغو محدودیت در صدور روایید برای گردشگران خارجی بود. ابتدای آبان ۱۴۰۰ با توافق وزارت میراث فرهنگی و وزارت امور خارجه، سفر در محورهای گردشگری ورودی به جریان افتاد و آرام آرام تاسیسات گردشگری برای نوروزی پرسر در ۱۴۰۱ آماده می‌شدند؛ موجی که سفر صفر را به سونامی سفر تبدیل کرد.

گرچه سال ۱۳۹۹ و اوایل سال ۱۴۰۰ برای صنعت گردشگری ایران سال‌هایی با رکود بی‌سابقه بود، اما طبق گزارش شش‌وای جهانی سفر و گردشگری، صنعت گردشگری ایران در نیمه دوم سال ۱۴۰۰ رشد ۴۰ درصدی داشته و گردشگران خارجی در این مدت ۲.۵ میلیارد دلار در ایران هزینه کردند، در حالی که جهان در این سال‌ها رشد ۲۱.۷ درصدی داشت.

۲- احیای ستاد مرکزی هماهنگی خدمات سفر

نوروز ۱۴۰۱ آغازی بر عبور از کرونا بود. بعد از ۲ سال کرونایی سفر بی‌دغدغه، امن و ایمن آغاز شد. کل کشور بسیج شدند تا استقبال و اقامت گردشگران هماهنگ‌تر از همیشه صورت بگیرد. ستاد هماهنگی خدمات سفر با حضور ۲۳ دستگاه اجرایی تشکیل شد. ثبت بیش از ۵۲ میلیون نفر شب اقامت در مراکز اقامتی رسمی کشور بارقه امیدیی برای فعالان صنعت گردشگری شد؛ شرایطی که رشد ۴۰ درصدی اقامت نسبت به ۲ سال قبل را تایید کرد.

۳- افزایش صدور موافقت اصولی

گردشگری از جمله صنایع خدماتی است که ظرفیت اشتغالزایی بالایی دارد. مشاغل مستقیم و غیرمستقیم از خدمات هتلداری، حمل‌ونقل، پذیرایی، سوغات تا ساخت‌وساز و ارتباطات که هر کدام صدها مشاغل را پوشش می‌دهند، در کمتر از یک سال گذشته، ۲ هزار و ۹۷۷ موجوز موافقت اصولی دریافت کرده‌اند که در مجموع ظرفیت تولید بیش از ۸۲ هزار شغل را در خود نهفته دارد.

۴- دیپلماسی گردشگری در منطقه

در دولت سیزدهم سیاست خارجی بر محور توسعه و تقویت روابط با کشورهای همسایه در اولویت قرار گرفت و به تبع آن توسعه گردشگری با این کشورها و شریکان راهبردی در دستور کار وزارت میراث فرهنگی قرار گرفت. در یک سال گذشته در سفرهای خارجی رئیس‌جمهوری و وزیر میراث فرهنگی با ورود هیات‌های خارجی به ایران ۱۱ تفاهمنامه همکاری به امضا رسید.

توجه به اشتراکات فرهنگی، لغو روایید فردی و گروهی، توسعه بازارهای مشترک، افزایش دسترسی به جاذبه‌ها و خدمات گردشگری، توسعه گردشگری ارزان و توسعه سفرهای زمینی و دریایی، برگزاری رویدادهای مشترک فرهنگی و هنری با هدف جذب گردشگر، میان ایران و کشورهای طرف امضا از جمله (نیجریه، عراق، پاکستان، تاجیکستان، جمهوری آذربایجان، قزاقستان، ارمنستان و…) مورد تأکید قرار گرفته است.

۵- برگزاری ۳۵۶ رویداد گردشگری

آنچه در ذات گردشگری نهفته است، تقویت روحیه شادی در جامعه است. وزارت میراث‌فرهنگی در یک سال گذشته نشاط اجتماعی با احیای جاذبه‌های مکمل مانند موسیقی و نمایش را مورد توجه قرار داد. برگزاری کنسرت سالار عقیلی در ارگ تاریخی بزم (با بازدید ۲۵ هزار نفر) و اجرای کنسرت-نمایش ۳۰۰ در مجموعه فرهنگی تاریخی سعدآباد (با حداقل ۳ هزار تماشاچی در هر شب) نمونه‌های روشن از این رویدادها و میزان استقبال مردم و گردشگران است.

برگزاری نمایشگاه بین‌المللی گردشگری و صنایع‌دستی تهران در بهمن و آیین‌های نوروز همزمان با سفرهای نوروزی نقطه اوج رویدادهای مناسبتی گردشگری در ایران است. در مجموع در ۱۱ ماه گذشته ۳۵۶ رویداد گردشگری محور در سراسر کشور برگزار شد.

۶- اعطای سوخت پارانه‌ای به کشتی‌های گردشگری و کاهش تعرفه‌ها

بیش از ۸۰ درصد بدنه صنعت گردشگری را بخش خصوصی تشکیل می‌دهد، با این حال دولت و حاکمیت نقش بسزایی در ریل‌گذاری، تسهیل امور، قانون‌گذاری، حمایت و نظارت در این حوزه دارند. اهتمام جدی دولت به حمایت از بخش خصوصی با ایجاد معافیت‌ها و مشوق‌های گردشگری از قبیل مصوبه آیین‌نامه ماده ۱۰۰، تصویب سوخت یارانه‌ای برای توسعه گردشگری دریایی، محاسبه مصرف گاز، آب و فاضلاب و برق تاسیسات گردشگری و کارگاه‌های صنایع دستی مطابق با تعرفه‌های بخش خدمات و صندوق توسعه ملی از مهم‌ترین اقدامات وزارت میراث فرهنگی در ۱۱ ماه گذشته است.

۷- ثبت سطح اشغال ۹۰ درصدی هتل‌ها

صنعت گردشگری در دوران کرونا شرایط سختی را تجربه کرد، اما با فروکش کردن کرونا و اجرای گردشگری هنگام کرونا و رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی سفر، آرام آرام از رکود خارج شد. آنچه در نوروز ۱۴۰۱ بعد از انباشت تقاضای سفر در حدود ۳ سال نمایان شد، رشد کم‌سابقه مراجعه به هتل‌ها و مراکز اقامتی با سطح اشغال متوسط بالای ۹۰ درصد و بازدید از پایگاه‌ها، موزه‌ها و مراکز تاریخی به‌طور متوسط بالای ۸۰ درصد نسبت به دوره مشابه است.

۸- امید به روزهای پرونق سفر

گردشگری صنعتی پیشران، سودآور و اشتغال‌زا است. ایران با جاذبه‌های طبیعی، تاریخی و فرهنگی بی‌تردید جذاب‌ترین و ارزان‌ترین و متنوع‌ترین مقصد برای گردشگران از کشورهای همسایه است. طبق آمار از کل گردشگران خارجی ورودی به ایران در سال ۲۰۲۱ بالغ بر ۱۵ درصد آنها ترکیه‌ای بوده‌اند که البته پس از عراق با حدود ۳۵ درصد در رتبه دوم گردشگران خارجی ورودی به ایران قرار دارند.